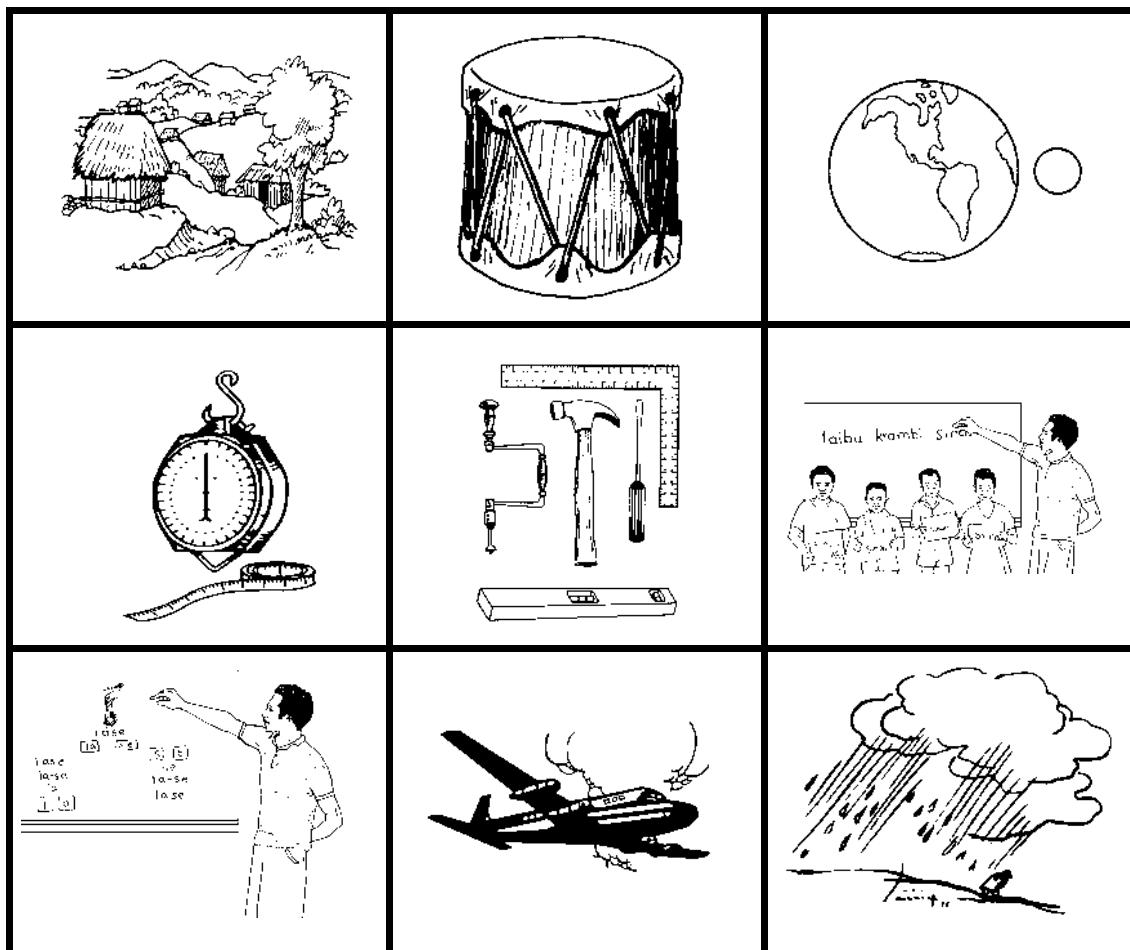

Estetíksíyonat ats kup'í Dana

Daníyí mas'afa

Aluudl k'aat'a

Shinasha

Estetíksíyonat ats kup'í Dana

Daníyí mas'afa

Aluudl k'aat'a

Benshangul gumzí guurí daníbíírona bk'ane

K'anítso

- Asmamo Mosísí Idíteriyotsí
- Afrika Imbíyale
- Amsalu Taadeseyí

Shinasha

Grade 4 Borna Aesthetics Teachers Guide

This booklet is a product of the Benishangul-Gumuz Language Development and Multilingual Education Project which is a joint project between the Benishangul-Gumuz Education Bureau, Bureau of Culture and Information and SIL Ethiopia.

Benishangul-Gumuz National Regional State, P.O. Box 64, Assosa

SIL Ethiopia, P.O. Box 2576, Addis Ababa

Title: Estetíksíyonat ats kup'í Dana Daníyí mas'afa

English title: Grade 4 Borna Aesthetics Teachers Guide

Language: Borna (Shinasha) spoken in Ethiopia

Type of book: Teachers guide

Year of publication: July 2011

Number of copies 15

Cover page illustrations © SIL Ethiopia

Translators & Editors: Asmamo Mosísí Idíteríyotsí, Afrika Imbíyale,
Amsalu Taadeseyí

Original Authors: አድጋናው አለምነህ እና አበበው ካልከይ (Adugnaw Alemneh and
Abebaw Kelkay)

© Benshangul Gumz guurí daní bííron b'mabtíyo koteka Shin b'k'aníye
2003

Kísha	k'atsa
Tooka	
1. Daní k'aat' 1 No Gala	1
1.1 Bodí Gíza	1
1.2 Aríyíde'e fíína	4
1.2.1 Nemonat k'rsiyona	6
1.2.2. Duubonat kaashona	11
1.2.3. Duubí k'ac'otsí	13
1.2.4 Nemí kaashotsí	17
2. Daní k'aat'2 No jeena	28
2.1 Atsí s'ayína	34
2.1.1 Aríyíde'e fíína	40
2.1.2 Danímaa Baatsíya	42
2.1.3 EC ay bí eedísíya (5 – peredía).....	46
2.1.4 Galotse daatset k'ac'otsí fíínats jíítsa	54
3. Daní k'aat'3 Atsí kaytsí.....	63
3.1 kísha	67
3.1.1 kíshon fíínef fíínotsí	68
shap'onat kaawona	68
3.1.2 jafr kísha	71
3.1.3 Htmetíya	74

3.2 kíshonat tufon íkats woshde'e fíínet fíínotsí	80
3.2.1 ík bewoke fíínetuwotsí	80
- Jok t'oola	81
- Ats/mano/ zood kota	83
- Shurara	90
3. 3. Bewoko fakshr fíínetuwotsí.....	93
Gelbet'eya.....	94
Shaawonat Gelbet'earna.....	95
Gíísheyar kasha	96
3.3.1 k'ac'on fíínet fíínotsí	100
- Togonat eed'íyona	102
3.4 Retmíkawí gíwotsí	103
3.4.1 Duufets t'oola	108
3.4.2 Duubon gaala	110
3.4.3 Duubon Jok t'oola	112
3.4.4.Duubí gíwotsí	115

Kínda

Danonats daníyotse estetíkíyonat ats kup'shí dno took gawíntsosh, ats kup'íyonat sheeng fiín fiínosh ay k'alo detsfe.

Mas'af han andr danonat slt'aní polísíweeron galí aríwoto t'íwíntsde'k' k'an íyek bwottsetse aro duubonat ats kup'íyí danotsí íkats woshde'e bt'íinetuwok'o k'alere.

Danan galde'e daníruwotsh t'íintso taahítk b wottsetse íkats wot'de'e t'íintso boshunetuwo'k'o k'aloniye okon keezdaní naarmanots bojagewo kíítsítuwe

Auwdl k'aatí estetksíyonat ats kup'shí danhan galí aríwotonat daniruwots na to gamatdek'kotdek fiíek/ k'aníyek/ bwottsetse Daníyí ruwotsuwe kup'ar daírwuots bod boon bgeyítuwo'k'o jaleka. Daníyí konat daní mas'afoko bk'an esotse fíínats jíítsosh sheeng

Estetíksíyonat ats kup'shí danan daní t'íint'ííno daníruwots hambtse yatsí bofííníru fíínotsí s'íílyíto bofalo bo'eenshítuwok'o k'al dek' k'aníyek bwotere, badbogo fíínar kiís bwottsetse daníyíruwots bodaníyor wotere daníruwots bodanor wot'de'e gíwotsí fííno boon gesílebesíyíyítuwe.

Sílebeíy weeron awek'o wot'de fííní malonat k'os'otsí bfakshawo daníyí mas'afan k'aníyewor keez daní k'aat'otsí detsfe.

Manotsuwe

1. Nogala
2. No jeena
3. No'atsí kayotsí ett jamon 180 peredíyon kayídek' beezer

Daníyíruwots daníyímasafanatse tur bodaníyor danírwots dano, falonat níwí wonewo bodowetwok geefe/ danefe/

DANI k'aat Ika

Nogala 50 peredíya

Jam k'os'otsí

Daníruwots daní k'aat' haníye okon

1. Noguurotse datset kashets keewots aro / k'elemíyo,k'rsíyonat gíwotsí danetunor
2. Aríyide'e fíñon azde'e fíínífalo eenshítuno
3. Nemonat k'rsíyí kotsí k'alo t'íwíntsítuno,
4. B'atsatse ayeyonat mangeyí nemo eenshítuno.

1 .1 Bodi Giza / 1-peredíya/ K'os'a

Daníruwots boguurotse daatsef kashets keewotsí s'eegetuno.

Danonat daníyí mlotsí

- Daníruwots bodotse dataset gízotsí bos'eegetuwok'o aata
- Daníruwots garewonwotde'e gízots shapo , bok'aaronat bo'aron/ k'eloemíyon/ bogalítuok'o bos'eegeuwok'o maíya
- Bos'eegts keewmanosí sheengs t'íwíntsde'e bowetuwo'k'o garewon wekín íkéíkon boffiíntuwok'o naa fíín ííma
- Bos'eegts bodígízotsítse bofaaotsots aro bosererítuwok'o, bo'ar arets k'elemíyo bofuuutetuwo'k'o, to k'on wotere k'osh k'ac'on bomodelíyo boffiínítuwok'o k'ala.
- Boffínts fíínotsí bokeewítuwok'o k'ala
- Boffínts fíínotsítse f'anotsotsí k'aat'ítsí daní daníruwots bobek'etuwo'k'o beeza.

Danonat aníyí k'ac'otsí

- Írsasíya
- Work'ata
- K'elemíya

Tatsonat k'oorí malotsí:

- Daníruwots boguurotse daatseyíru kashets keewotsí bos'eego aríya / s'íila/
- Daníruwots boguurotse daatseyíru bodí gízotsí bos'eego aríya/k'oroora/

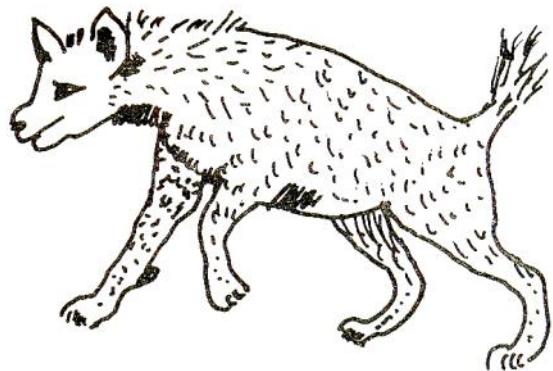
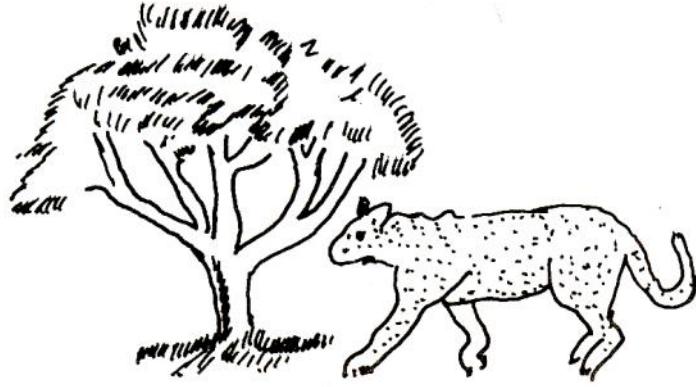
Bodígízotssh bodo bomaa bwotere. Mítomat t'ugats aaw daaw shírots, gohots/gop'ots beefno. Bo buutsono boganoke datseyíru mítonat maarmaaro, s'aps'ap'o míte shuwtsé datsítuno. Meets máafotsu kosh gízotsí azde'e máafno.

Ik ík boí gízots gondonat ash míd'ítkno Bodígízots Bobalangaratse botooko bokotfo gashn shaas'ona, s'ungutron boofson, bok'alon koshon botufon k'aponat boganoke beyíru keewotsí arewona.

Aríyosh : Eesho Maaho , Tíint'o bodí daazonat aretsotsí gíz hanots bo'aron / k'elemíyon bo'atsonat bo'amalon k'oshk'oshno. Ik írots ashok keton bot'íine k'oshots aaní wokon ashó be'e bo'aashefo. Ashots t'ewashí bodígízotsok t'íínr bo'amalo t'íwíntsde'e maagíz bo'oshfots fa'ano

Boo bodígízos maa bwottotse bodo shengsh koto eíyítuwe. Tawon bmís'or k'osh-k'osh fiínosh er mítmító k'ut'ewor gízots k'osh datsomand gooshetuno wotse datsush ay ambaro daatsítuno.

Mító weeral k'ut'o gízots bogoshetuwok'o k'al baar bwoteftse aze jongo bwonetuwok'o k'alítuwe. Hanuwe gízots baarats bíwoteftse ashatsó ay'míid'o betsítuwe. Han bwotəfsotse ash jamo galí guurokí mítotsí sheengsh ayrde'e detso geyíytowe.

1.1 Bodí gíza

Bridging exercise

Unit 1

1.1 Bodi Giza / 1-peredíya/

Word Bank

Deforestation – weeral mit k’ut’á

conservation – ayíra

climate change – jongí wonawoneya

carnivore – meets baaro mááfotsi

wild animal – bodi gíza

Fill in the blank:

1. Animals that live in the forest are called _____ [wild animals]
2. Cutting trees and burning the forest are causes of _____ [deforestation]
3. One of the outcomes/results of deforestation is _____ [climate change]

4. A lion is an animal which eats only meat. It is called a _____ [carnivore]

5. _____ includes not cutting the trees in the forest. [conservation]

1.2 Aríyide'e fíína / 7 peredíya

- Kafa
- Eesha
- Maaha

Daní tookan k'os'otsí

- Daníruwots gízman aronat gíwo fíínar kíítsítuno.
- Daníruwots gízman k'aaro shíyítuno

Danonat daníyí malotsí

- Gízotsí boshapon, k'aaronat bok'elemíyon bos'eegetuwok'o , gaarewon bokee wetuwok'o k'ala
- Bos'eeegts bodí gízmanotsí shengshde'e t'ewíntsde'e bowetuwok'o garey wokín íkəkosh maa fíín ííma
- Bos'eeegts bodígízmanotsítse bofac'tso aro bos'ge tuwok'o aretk'elemíyo bo fuutetuwo k'ala
- Gízman gíwo fíínar bokiísítuwok'o, bk'aarono bo shíiyítuwok'o terweríya.
- Bofiínts fíínotsí bokeewítuwok'o k'ala
- Fiínets arotsítse k'antso bofac'íuwok'o k'ala
- Fac'ets aro k'aat'ítsí daníruwots bobek'etuwok beeza

Danonat dan ayíyí k'ac'otsí

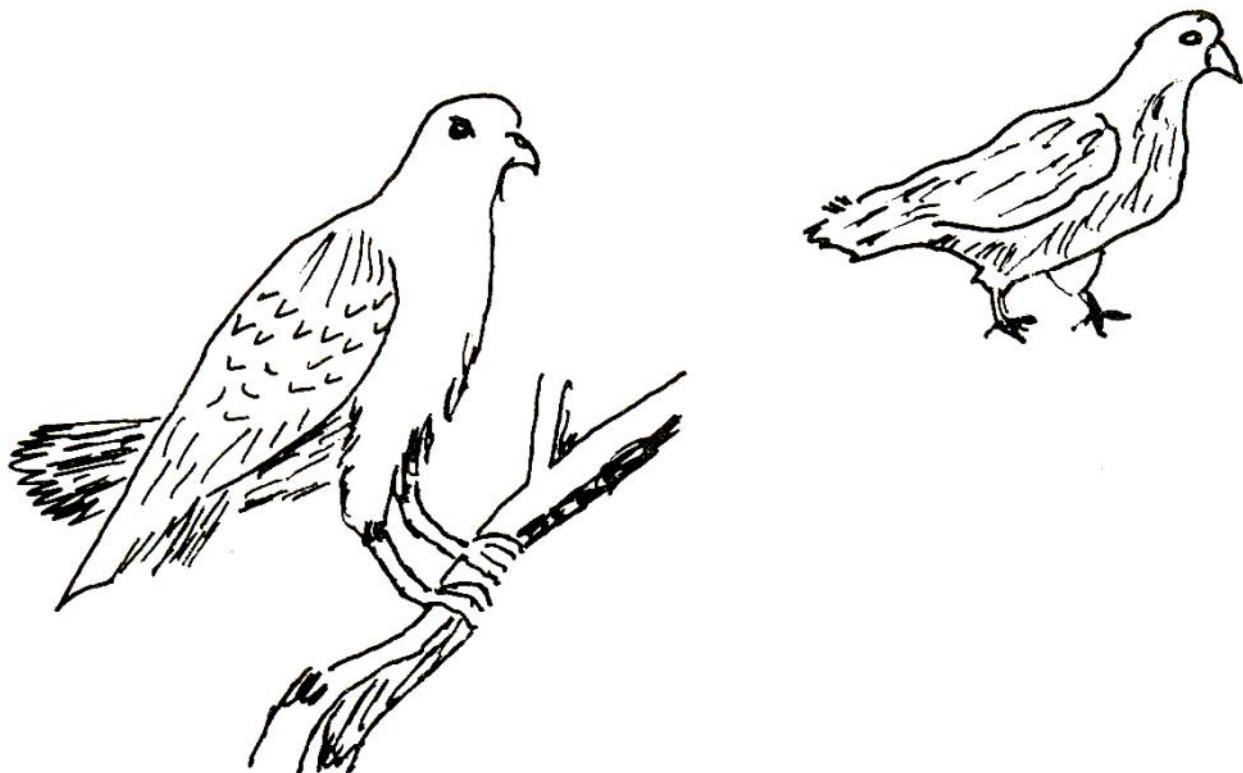
- Írsasíya
- Work'ata
- K'elemíya
- Kelemí bíñ fuutefone / Burushíyona/

Tatsonat k'oorí malotsí:-

- Daníruwots gízí aro sererdeks' bokíítso k'oroora
- Daníruwots gízman gíwo fiínat bokíítso k'oroora
- Daníruwots gízman k'aaro boshíyíyo k'eba

1 kafotsí

No dats íto p'íyotse ay kafí naarots fa'ano Bok'elemíyonu bonaarnaarok'o k'osh k'osha. Baatsts sheeng k'elemíyo detsfno. Kafots mítshuwo nat mayo mááfno. Meets mááfosu fa'no. mít jaabjaabats tootson, daatsatso bok'eet kuto doozfno katots keets keetson shíbefonat bangon jongats bídf gízno..

1.2 kafots ara

Bridging exercise

Word Bank

herbivore - mít baar mááfotsi
omnivore – meetsonat mít mááfotsi
model - modelíya

Each student will show their model of an animal to the class and say the following phrase, filling in the blank as appropriate:

1. “I have made a model of a _____ [carnivore, herbivore, omnivore]

1.2.1 Nemonat k’rsíyona / 4 peredíya/

- Duuba
- Kasha / Guc’á k’afa)

Tokahan k’os’otsí

- Daníruwots boguurots beyíru maats dek’í naarotsnat terotsí s’eegetuno
- Daníruwotsí maats dek’orí duubef duubonat kaashef nemí kaashotsí kaashetuno / duubetuno.

Danonat daníyí malotsí

- Mats dek’í tero bokeewítuwok’o k’ala.

Aríyosh Bogalotse maatso dek’eftse shíno egeg k’aletok’o bokee wetuwok’o k’ala

Nemí duubotsí gaare gaarewon bofewrerítuwok’o, maníye okono k’aat’ítsí daníruwotssh bot’ííntsítuwok’o k’ala Bkaasho sheengsh dants gali ashashotsí s’eer daníruwotssh bokiítsítuwok’o k’ala.

Danonat daníyí ayíyí k’ac’otsí

- Nemí k’ac’otsí
- Tataha
- S’ílala / b’ín batsef k’ac’otlí/
- Footograf íya.

Nemoná k'rsíyona

Nemoní ashots boduron bofínts fíinots na'í na'osh beshat waak keewa. Nemo ash noon keewo, maas de'eyiewro, nana'ots eeneeno, Míshí meyí weero, naashí jaweyewo, aak'o datso k'eezeyíruwok'o , Amaneyíru íík'o awk'o mangíyíruwok'o b'feronat k'osh k'osh fíinotsno gúúpka / detska/

Han weeron ítopíyu btookí nemí kaasho detsfa. Nemí duubots, kaashots, duubí k'acotsnkaasho fataho, s'ílas'ílonat k'osh k'oshots keewotsn k'oh datsoníye bíink'oshítuwe.

Atsí gíwotsítse enjd' tíyo, maak'oro nat sadek'kaaso k'oshk'osh k'aashots ítopí nemotsí kíítsíru keewotsí

K'rsíyo eebí ? k'rsíya etoní ík datsí taaríyo, nemo, doyonat tero, Aze gaalo, bdatsí bebewo kítsíru na'ína'osh beshít ay: durí fíinets fíinots ko'eya.

Aríyosh:- Ashots bobeshíts duron boffíntsotsnat fíínas bjíítst boteshts

- Duubí k'ac'otsí Bambo, t'ímbo furaro feero masínk'ona aretsotsí
- Nemí sportíyí kaashotsí enddo, gín shap'o f'arsh gaalíyo aretsotsí
- Guut'í sadek'o naarotsí k'esíyí guut'o shutsats guut'o arotsí aretsotsí
- Tataho. Tataho Gook'o kaabo sílas'íyo.. aretsotsí
- Haymanotí tataho megona / k'eesí k'obíya/ efiyo , k'eesí faro aretsotsí.
- Meyítsí k'ac'k'ac'onat kosh k'osh boduron danets k'ac'otsí taríkí nemí k'ac'no.

Nemí taríkí k'ac'ots wekín k'rsíyots azdek' fiinek fiín bowottsetse ashna'ots k'osh-k'osh bewokonat eenonat k'azo falítuno. K'rsíyotsuwe bonaaron wotere bofiíneyí weero mank'o k'osh k'osha. Hanatsetuutsona taríkí nemík'a c'ots wekín k'rsíyo ík ash wekín ík duratse azek fiíní bowoteftse dureduron ash ashots fiíní k'awntsa et-keeweyír.

Taaríkí nemí k'rsíya no'etor ash na'ots azk fiíní k'awunts baar b'woteftse dats azewo etoní gop'gop'o, guro , dats bebewo. aats fuundo, parkíyonat k'osh k'oh arets keewotsí guupetuwe / detsetwe/

Nodats ítopíyan ay :ash naar beyíru datsí Han bwottsetse ay duubí k'ac'ots daatsetuno. Ash naarjammanotruwe genewo shíyano, jagn bowoto nat shuno aretsotsí bokíitsít duubotsnat duubík'ac'otsn fa'ano Daníruwots bogalotse dataset fugefonat gíp'f duubí k'ac'otsí bodan etuwok'o k'alo ayídek' sheenga.

Benshangul guurotse ay k'osh k'osh duubí k'a c'ots daatsetuno. K'ac' manotsu fugefo, gíp'efonat t'ímbf k'ac'no.

Aríyosh: Noguurotse dataset nemí duubí k'ac'otsí galde'e danonat boshuutsono bo'segetuwok'o k'alo geyítuwe.

- Daníruwots bogalotse daatset fugefonat gíp'ef duubík'ac'otsí eeg eegon bofiínetsok'o keewítuno.
- Daníruwots bogalotse dataset fuyefonat gíp'ef duubík'ac'otsí debot'íín etuwok' k'al eegon bofiínetsok'ona awk'o

K'rsí kota

Haníts k'rsí koto eegosh b'geyítsok'o, k'rsíyo eegon b'awashítuwok'o s'ííletuwo

K'rsíyo ík datsí ash aydwri slt'aníyo nemo, ímnetíyo bobeewonat k'osh k'osh arets keewotsí kíítsíka. Bwotsotse nemí taaríkí kíítsíru k'rsíyots bo'awasherawo na'i na'osh korde'e betso geyítuwe. Ik dats taaríkíyo noon baron keew bwoteftse ááwon bek'et k'rsíyo bewo geyítuwe.Hanbwotsoní íkdatsíash sltlaníyo íkonomíyon, to ho bewo teknolojí eenonat faloníye k'osho bek'et k'rsíyona.

Mansha k'rsíyo sheengshde'e detsona koto ash jamoke kotetuwe. K'rsíyots bokítsíruwonat bobeshíru dano, doyo , teronat ímnetiyo, haníye k'osho shíní noníhots taaríkíyo ayíde'e dano bígey. Andí nana'osha.

K'íyotsí sheengsh detsonat koto k'azeyal t'afó, awasho, míd'ewo, umponat wonewo alítuno Han b'wottotse k'rsíyots botafe wekín bo'awash okon aaní shaatet gíz bowoterawotse shíno dande'e / t'íwntde'e sheengsh korde'e ashonat datsí taaríkíyo na'ína'osh beshíyo geyítuwe. K'rsíyats gít weerón míid'o bodetuwe. Manotsuwe ash kíshonat azewon bodet míid'no.

1. Azemííd'a

Azemíd on dats jíík'atse danets dats otsítse shin jííshíru datsu ítopíyní . Han bwotítuwok'o k'altso azewoton míid'o bodteshír and bodíruwe Aze woton k'rsíyats míid'betsíru keewotsíts k'aab k'aabotsí aatso jongo, k'ees'o, ak'onat aretsotsna

2. Ash kíshon bodíru míid'otsí

K'rsíyats asho bbetsíru mídotse ump'o, bíík'onat kemona een eenotsíye Nemí taaríkí k'rsíyotsí íík'mooke. Gedamíyonat muzemíyotse daatsetuwe. Hanotsí ashotsí botookí fiínats jíítsosh bo'etor uump'dek' kemíruno. K'osh datso dek'kímíruno k'rsíyotsí koto k'azeyal ík datso eeg bíteshtsok'o, eegb'wotok'o keewo faleratse No datsatse ay ash adítuwona baatsík k'rsíyots daatsetuno.

Benshangul gumuzí guurotse daatsets ay: bewokotsnat k'rsíyok'o dets geyít bewokotí keezl k'aatí masafits t'íínré Han gawíyosh daníyíruwo noguurotsi dataset duubotsnat k'osh woradítsí taaríkí bewokotsnat k'rsíyotsí datset bewok s'eego falítuwe.

Nodatsu ayí k'rsíyo detsfa. K'rsíyanotsno sheengsh korde'e na'í na'osh beshíyo noon geyítuwe.

Kísh daní fiíní k'awntsots, duubí k'ac'otsnat k'osh k'osh k'rsíyotsí koto b'geyítuwotse, daníyíruwots haníye dashtsan k'alo geyítuwe.

- Taaríkí k'rsiyotsí awuk'o koto boon b'geyítuwok'o k'osh k'osh aríyotsn daníya:
- K'rsí kotats fííníru ashotsí de'e waar daníruwotsí bodaníytuwok'o k'ala
- muzemíyok wekín k'rsiyotsí daatset bewok daíruwotsí de'am ubatír dano bo-daatsítuwok'o k'ala.
- Kíshdandaní moo, duuba denímoo ísportí kaasheyíru kewok ubatíya Daníooke bodatsíruwonat k'oshk'osh bewoke daatseyíru k'rsiyotsí sheengsh detsonekoto awok'o b'woto ubatíya.
- Daníruwots bo'ubatts bewokonat bo'bek'ts k'rsí kotatse bodetsts keewo guud'de'e t'ííntsr bokeewetuwo'k'o k'ala.
- Daníruwots bo galotse wotere k'oshoke bobek'ts k'rsiyotsí kotí doyo bo' een-shítuwoko kup'íya

Eshna Jamon k'rsiyots ík datsosh bo'ímíro k'aloni

- Dats ubatíru / turistíyo/ b'weetwok'o k'alítuno
- Gízo daatsíyítuno.
- Datsu bdanetuwo'k'o k'alituwe
- Ik dats ashots eeg bowoto kíítsítuwe.

Bridging exercise

• Culture - nema • Heritage – k'rsíya • Art - kishidane • Weapons – kíni k'ac'a • Shield - geepa

1. The teacher will ask the students, “What are some things that make up culture?” Students should answer with “_____ is a part of culture” [marriage, food, language, government structures, leadership, religion, values, cultural games etc.]
2. Ask volunteer students to stand up and show how people used a shield.
3. Ask students, “What are some different kinds of weapons?” Students should answer with, “A _____ is a kind of weapon” [gun, spear, sword, shield]”
4. The teacher will ask the students, “What are some things that make up heritage?” Students should answer with, “_____ is a part of heritage” [history, culture, decoration, values, experiences, customs, music, weapons, art, shields, literature, clothes etc.]
5. The teacher should ask the students, “What are some different kinds of art?”. Students should answer with, “_____ is a kind of art.” [literature, drawing, shield, models etc.]

1.2.2 Duubona kaashona

Benshangul gumzí guurotse úúts danets ash naarots fa’ano. Manotsuwe, mantsuwe Berta, Bora, ma’owa, komonat gumzino.

Hanotsíye k’osho domo, oromo, tgrewon, guragewonat k’ashotsu jamon, shuneyat faleyat beyíruno. Ash naarmanotsuwe ay: fugef, gíp’efonat shas’í duubí k’ac’otsí detsfno. Manotsítse bolo, waza. Buluny, dire tuka, turo , k’omeya, síngoba, wumbu, sholko, turaro, fefena aretsotsí s’eego falefuwe

D aníruwots kashon fugef duubí k’ac’ots naaronat aawk’o bofinetsok’o bodanísh daníyíruwo galísík’ac’manotsí fiínats jíítsíru ashotsí de’ewaar awk’o bofinetso k’onat awk’o fiínats jiítsefok’o bokiítsítuwok’o k’ala “ daníruwotsuwe duubí k’ac’anots kakude bot’íwíntsítuwok’o kup’íya Ash naar jam manotsí duubewor bíndanet fugaf . gípefonat shas’í duubí k’ac’ots fa’ano.

Daníruwots bo galotse fiínorí duubef duubotsí s’íílde’e lk’ewde’e tewrerítuno Tepríkerdíyon duubmanotsí k’ornde’e k’aat’otse k’ebíyír, terwerír bo danetuwyok’o

k'ala. Fíínonton gonkets duubotsí korde'e na'í na'osh bobodetuwo'k'o faletsok'on daníruwots bodanetuwo'k'o k'alo shenga. Duubotsno worworon tep'íyon wotere guut'on kakude'e daní mootse bobetuwo'k'o k'alo shenga.

Fíín s'iilít bogalolí ashots boduubf duubo b okaashonton terweríya Hanoro daníruwots gare garewon wotde'e bkaashíínaaro t'íwítsde'e k'oshotssh bokiítsí tuwo'k'o k'ala Duubotsnat kaashon bede'e síl baan geyítuwe.

Daníruwots botookí nemí kaashotssh íb bowoterawo'k'o bokaashetuwok'o k'alo k'anefe k'alono detsfe.

B'ímet k'aloní áawshuuk'o, atsonat tookón s'as'ah bo'etetuwo'k'o kalítuwe. Ash jamo b'nemí duubonat kaashon biít'etuwo'k'o na'on deshde'e b'kotetuwo'k'o k'alo ash jamatse kotetuwe. Fííno Asho bomangítuwo'k'o íbnde'e na'í na'osh sheeng weeron daníyo geyítuwe.

Daníyíruosh gawíyítuwotsi / mastawashíya:/

- Gaarí woror bogalotse dubef duubotsnat kaashet kaashotsí kaayír terwerítuno.
- Bogalíkoníye beshar k'osh galí ashashíko b'jagewo danosh boshunetuwo'k'o k'ala.
- Ash naarnaarí duubo k'ebíí duubí k'ac'otsí bagalítuwo'k'o aat bok'aarono níbnde'e galbodek'twooy'o k'ala.
- Bogalotsí duubí k'ac'ots duubosh bodets ts k'alo t'íwítsíyosh tep rírerderíyon k'ornets duubotsí k'ebír egeg k'ac'ots fíínats bojíntsok'o keewíyíya. Daníru jamonu t'íwnts baar b'woteftse duubotsno kaasho b'geyítuwo'k'o keewr terweríya jam guurotse beyíru nemonat faaríkíyo kíítsíru nemí duubotsí korde'e na'ína'osh beshíyo b'geyítuwo'k'o daníruwotssh t'íwíntsíya.

Bridging exercise

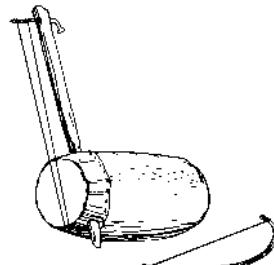
Music - duuba
Dance - k'afa/guc'a
wind instrument - fugef duubi k'a c'otsi
Percussion instrument - gip'ef duubi bk'ac'otsi
String instrument - shas'i duubi k'ac'otsi
Practice - terweera

1. Every nation in Benishangul-Gumuz has their own _____ and _____ that expresses their happiness or sadness. [music] [dance].
2. _____ improves someone's skill in music and dance. [practice]

Match the instrument below with the kind of instrument it is. (pictures are currently in the textbook)

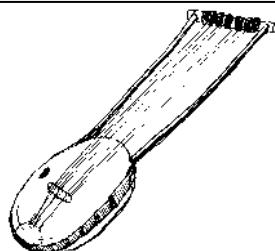
Percussion instrument

String instrument

Wind instrument

1.2.3 Duubí k'ac'otsí / 4 peredíya/

K'os'otsí Daníruwots duubí k'ac'on duubotsí kaashetuno.

Danona daniyí malotsí

- Boon duubef dubík'ac'otsí / Bambo, s'naslíyo turaro, masínk'o, tímbo. Retímstíkíyonat aretsotsí gaarewon wotde'e oterwerítuwok'o k'ala.
- Garewon wotdek' boterwertso k'aat'otse daníruwotssh bokítsítuwok'o k'ala.
- Duubí k'ac'manotsí terwerosh woro b'dek'etuwotse daníruwots fiín bodesha woron tfíína er boterwerítuwok'o t'íwíntsír bokaashetuwo k'ala.

Danona daniyí k'ac'otsí

- Bamba
- Turara
- S'nas'líya
- rtmstíkíya
- Masínk'owa
- T'ímba
- K'osh galotse daatsetnemí duubí k'ac'otsí

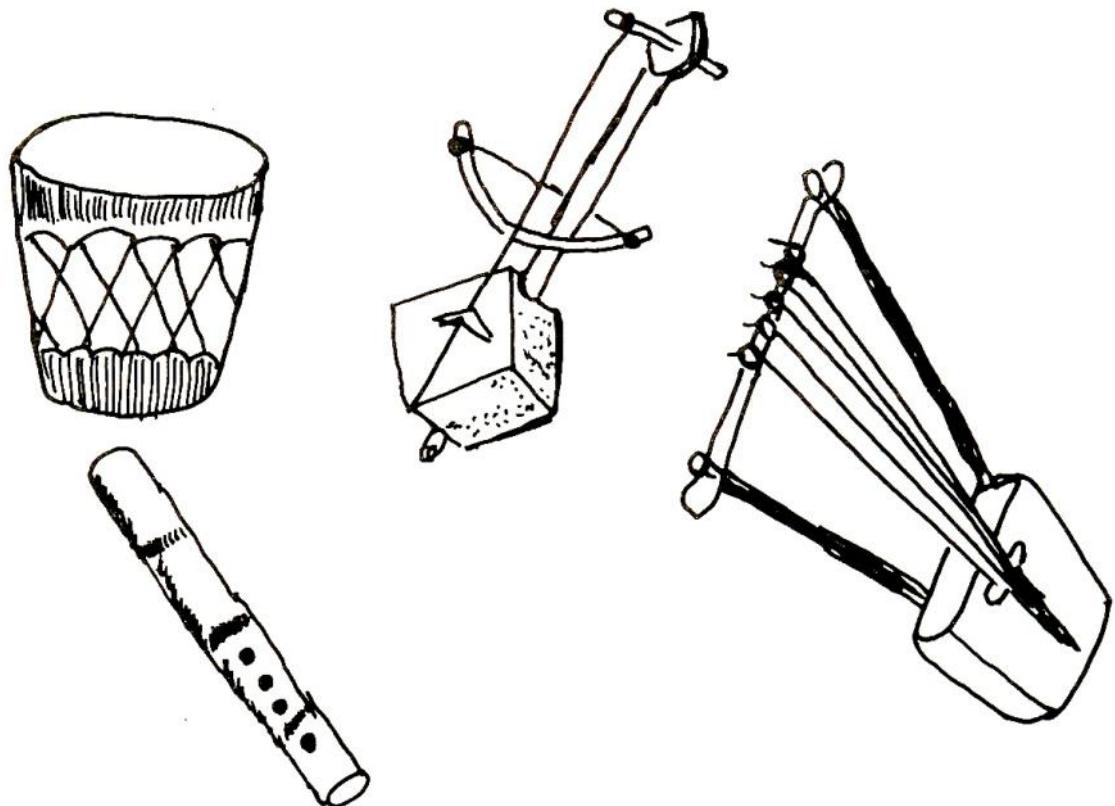
Duubí k'ac'otsí

No guurotse beyíru ashnaarots ít'ona shíyan bobeshíru/ bokítsíru botookí duubígaronat duubí k'ac'otsí detsfno. Duubí garman k'ees'íru fuugef, gíp'efonat shas'í duubí k'ac'ots daatsetuno. K'ac'anots dagotse.

Kashon fuget duubí k'ac'otsí Turaro wazo, k'omewo fere... aretsotsís

Gíp'ef duubí k'ac'otsí Bambo tamburíyo díbewo..... aretsotsí,

Shas'í duubí k'ac'otsí T'ímbo, maínk'o begeno... aretsotsi

1.3 Nemí duubí k'ac'otsí

Aríde'e fíína / 7 peredíya/

K'os' wotsí Daníruwots duubí k'ac'otsí, nemí

- duubotsnat tatahotsí s'erer tuno

danona daníyí malotsí

maats dek'atse bobek'ts keewotsí botookí weeron arotsí kolajíyon,
jafron befinítuwok'o k'ala

Bofínts arotsí k'aat'ots debotííne s'íilírwots boosh shiyets keewo
bokee wítwok'o k'ala

Danonataníyí ayíyít k'ac'otsí

- Írsasíya
- Work'ata
- K'elemíya

- Bínfutefoní/ Burushíya/
- K'osh wotít k'ac'otsí

Fíín 1. /4 peredíya/

- Daníruwots fiínosh geyít k'ac'otsí bokakuwítuwok'o k'ala.
- Jafro awk'o fiínefok'o garewon nat ík íkon bokeewetuwo'k'o k'ala

Jíshíru aatotsí

- Jafrkísho awk'owe fiínefo?
- Kolají fiínosh geyít k'ac'otsí awk'o kakuwo faletuwa?

Tatsona k'oorí malotsí:-

- Daníruwots jafr kísh bofalo k'oroora
- Daníruwots bofíínts fiíno sheengsh bidetsi súúka.

Fíí 2 /3 peredíya/

- Daníruwots garewona woter botook tookon bofíínts fiínotsí sheng beewok bogedetuwo'k'o k'ala
- Dañruwots azde'e bofíínts fiínots bosheengshítuwok'o k'ala.

Jíshíru aatotsí jafr kíshoníye aanar awk'oneya ketatse tumango maand besho fale ?

Níbndek'et keewotsí:-

Daníruwots jafr bokíshts arotsí fiínde'e bo'eeke okon faleyal egzebíshnýok'o s'eleyírsh k'up'ítuno.

Gúúpa

Daníruwots botook kookon wotere gaarewon bofíínts jafr kshí fiíno bo'eeke okon bodatsts k'awtso fiín man boshunetuwo'k'o jejo faletuwe. Bofíínts fiínón aaní woníwo bbetuwo'k'o maníye bogo bofíínítuw t'ep'o geyíyítuwe.

1.2.4 Nemí kaashotsí / 7- peredíya/

Danítookan k'os'otsí Danírowots nemí nana'í baashotsí kaashetuwno.

- Daníuwots kaashotsnton gonkets duubí parotsí gíwotsnton kaíts wosde'e fiínítuno

Dannonat Daníyí malotsí

- K'osh k'osh duubotsí enjíd'o tiyoworí duub of duuboysi ak'o boduub-fok'o aatonat bokaasotwok'o k'ala
- Bokaashor kaash nemona tero kotde'k bobao s'ílrl kaatsa
- Garelwon wotere ikíkon boterwetso k'aat'otse bodaubetuwo k'alr gíwonat garon íkats matsdek' duubtsotsí faac'e

Danoat daníyí ayíyít k'ae'otsí

- S'nas'líya
- Bamba
- Remístíkíya
- Galotse dataset k'osh k'osh duubí k'ac'otsí

Nemí kaashotsí

Enjd'tíya etoní bod'on enjd'í ááwo tíyar kaashef kasha Enjd'í ááwo ayí keewon fiíno falotwe. Gomon, míton, bok'olídugon, maat'í dugon dozo feletuwe kaashano gít aarewosh kayede'e dambe dasho tíyar kaashef kaaeha Nemí kaashan danets dambíyonat hgíyo bdeshawotse hank'oyí etets kaashíruwots taaawonat taho aalí ,kaashírwots ík galítsí ash bowottootse ayoto wuc'ítsots mekk wotísí ash bowottotse ayoto wuc'ítsots mekk wotítuno kaashanu btookíworo detsfí, Gaare-won bokayeworo bo'angangok'on s'íileyar woto geyítwe.

End'r tíyo nodatsanatse awre kaasho jamaretsok'o kíísrú guut'ets keewo aalí ayídek' kotron kaatho tuwe as'e mínlík duron bwoto keeweyíwe. Hanoríkaashots enjd'tí s'ílíru taríkiyo betíruwok'oyí wotíya and aats guf síítsatse as'e mínlíknat ítige t'ayítu gaaraauon gonke bowts Gítmanots garewotsu boon artsoksnat kup'kup' gosh goshfotsna botesh.

Nashonat uaashun bogaare gaarewo bokup'ífe ááwu bgop'ots bíkínd. Kaash mano ítige t'ayítu gaarewots mekts wotat eekrno Meks gaarewots manoke duubo dets-dek'rno.

“ kisho deshatse

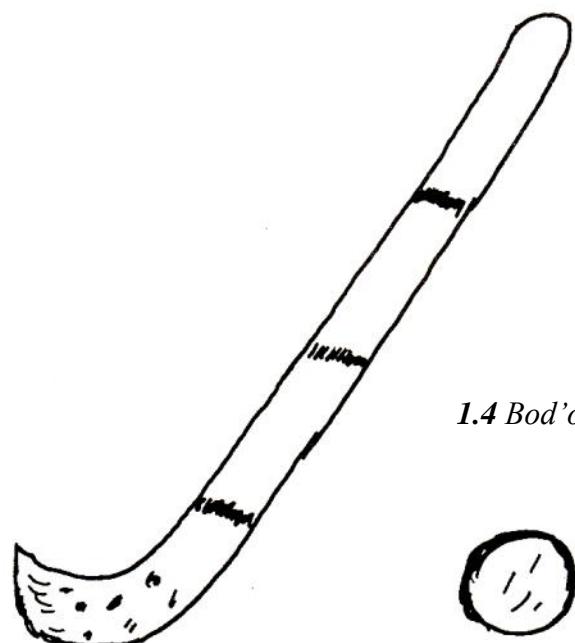
Kísho duhatsa

Mlínílik gaarewo enjd' ááwo tíyeratse

Bílílo t'oode'e biro duk'duk'

Mínílik gaarewo aats k'eetso k'ítsre “ ett doubt meketsots níbo k'uunírno b'tesh. Mínílik gaarewots bomeketsotse shíyanat t'uu jamo awk'o bokaashetuwo'k'o malo keeweya k'andek' s'iismanats aaní bokaashetuwo'k'o bokeew. Gítlotso aaw bodo kaasht bo'ere mínlík gaare b'mek.

Kaash han guutsonu donzonu kaaek b'wottotse nemí kaash han thuneya bokaashírwotse bo'atsatsewo kotdek' malon bokaashr b'tesh. Faletsok'on enjd'í aawo saababíyo bbdoorawok'o kotdek'ní bokaashfo b'tesh Díngato daneran saababíyo b'bodtso b'beylo gondo k'umerawotse lenjd' tíyats jam aawo guute doonta eto aalíye enjd'tíyo doozo fayerake" erní duubefo b'tesh. Jamon enjd'tíyo ísportíyok'o gaarewo wotdek'o nokorew tuwe as'e mínlík naasho dur bwoto galere.

1.4 Bod'onat enjd' ááw kítsíru ara.

E'níd'tíyo Hank'on shuunetsok'on kaashet kaash baar b'woterawok'o b'tookí nemonat hgíyo kíshr zemeníwí durí weeron kaashetuwo'k'o k'alere. Eníd'tíyo gít taal wotts gaarewots bokaashet kaash 'wotíuwok'o k'alere. Kaashíru jamots bod'o deshde'e b'hgí weeron eníd'aawmaní tíyar gaarewsho ímr bonton kaashíruwots goolíwots galc'ar kaashet kasha. Ik gaarewo mekoka etefo boon ton kaashur gaaremanots goolíyots ímets worotse kaashí síso.

- Sísí eed'o 100-110 metr b'woter b'nalk'í gawnonmo 50- 55 metra.
- Sísmanu taalo gítosh kayítsíínd íko detsfe.
- Golíyí k'opotsna golíyí daaro detsfe.
- Sísman jíndotsu tulon wekín k'oh keewon kaashírwotsh sheengshde'e b'be'etuwo'k'o k'aleluwe
- Bod'onu bí'eed'o 1 metr b'woter bs'aadonu 10 santímetroníye bogo geyíratse.
- Enjd'aawu mangonu 80 gramí b'wotere sheengshde'e bbe'etwok'o nas' k'elemíyo fuutet.
- Ik gaarewots kaashíruwots taawo uuts(5) b'woter
 - Goolí k'otíruwo
 - Kep'írowo
 - Dagítsí kaashetawo
 - Gíronat k'aníweeron asheto
 - Dagotse kayíyítwo
 - Bedek' kotírwots detsfe.
 - Kaashí taho / malíyo 1 detsfno

Hoya Hoye : Hoye etef duubo nghush nan'ots ikats ko'ede'e boduubf duuba. Hano boduubfo gaarí aawmanora. Kaashonu

Hoya Hoye ho !

Hoya Hoye ho !

Hoya Hoye ho !

Hoya Hoye ho !

Tíik'o ho bímts gato ho!

K'otsetska ho c'íretska ho!

S'ik'ro bodre ho bíntmafe ho tgene hourkesh k'aye ho!

Níatso golíruwe ho k'ork'orok'o ho!

Tdonzo ho! k'aye ime ho Teamna ho!

Gíraz gawerok'o ho níyats kuweratse ho!

Hoya hoye t'gudíyono

Endowe ít'o t'shunona err íkíkon de'eyar duubman s'eyar ímet keewo ímefetso wekín keewet keewefetso kaasheyf nemí kasha kaasha.

Haniye k'osho:-

- Hoya hoe

Hoy tdonzo

Doonzo doonze

B'bewor baatse

B'eed'or mehe

- Hoya hoye

Hoy gene

Bshort

Sharjíí to

Arírane

Woztso dafrna

Barem fíínerane

- Hoya hoye tgudíyono

Tmaac'o ambaara amba aara etre err sheengsh baduube okon iímet keewo b'teeshíyal aní de'e hank'o bo'etet.

Age bore Age bodre nogorgombo kawlere bo'ete okon imet keewo íme okon aaní hank'o bo'ett

Nato worwoto nosh borne

Worwoto nooshbborne

Nodoonz moo b'borne

Noníhí moo nosh b'borne

Nogenmoo boosh b'borne

Awtsø bíñwoc'e nosh b'borne

Omboríyon galowe

Gaashon galowe

Gondo ooye

Barahí gashok'owa are kaashetuno

Jamon hoye hoyey kaashotse keez weerots fa'ano

1L jeja haa doonzotsí

2L Imet keewo b'teeshora Gawíyíka

3L Ime okona uda

Farsh gáàlíya / 3 peredíya/

Danítookan k'os'otsí Danírwots nemí kaashotsí kaashotuno

Danona daníyí malotsí:

Ganí kaashf nem1 baashotsí bokaashetwok'o k'o k'ala Aríyosh farsh gaalíyoo
hansh geyít k'ac'otssu c'engac'o, k'ob'yonat tataho tahade'e bokaashet-
wok'o k'ala

bígíyo kordue farsh gaalíyo bokaashetwok'o k'ala

Aríyosh Daníru íko gíshírwon k'osho aañ gíisheyírwo woshr, gíshírwo dorí
kuuto deshde e'engac'í nana'o boshok daagots gede'e gaalíyí íiro aredee
gaalífets gííshítuno. Gííhyírwots c'engac' gaalír farshots giíshafr bobodor
dorí kuuton jod'r net'bíyo taawír kaashoíye bokeshetwok'o k'alek kaashan
bokaashetwok'o k'ala.

Danona daníyí ayíyít k'ac'otsí

- Tataha
- Galotse dataset k'osh k'osh dan ayíyí k'actí

Farsh Gaalíya

Ashíko farsh gaalíyo bfalo danofale shírshíron, forsh baashon lugamets farshon kor-
cets farshats gaalo b'falora .Farsh gaalíf ash íko farsh gaalí nokorewosh faac'o fale
alangoníye k'osh keewo b'deshawo gaalí fets b'kíítse arshí jíík'atse shorter b'ladi
shírots ood'er maníye aanar b'b'mats betets galí falo b'kítsíye ookone..

Ítop'í kaarosh wats urí gínots (angotsí) kep'at bazíts k'ac'otsítse íko farshí kaare.
Farshí kaaro gínshapo, geepo, awk'o bíyatse ní'atse nkotetuwo'nat malo(s'ekol),
gaalí falonat ats kupshít nemí ísportíya. Hano k'alefo gaarí worona. Farshosh
sheengf dasonu gaya Aríyosh noguuranítse womber datso sheeng b'wotsatse tutson-
bíyoke farsho daatse tuwe k'osh k'osh galoke bolonat daazo fa'e.

Duubí k'ac'otsí k'aaronton / 4 peredíya/ Danítookan k'os'otsí

Daníuwots kaasho duubí k'ac' ka'aaronton íkats woshde'e gíwufets fíínítuno.

Danonat daníyí malotsí

- Farshí sha'a arets jot'o jod'r gíwfets bokíítsítawok'o k'ala

Danonat dan ayíyít k'ac'otsí:

- S'nas'líya
- Bamba
- Retmstíkíya

Fíín íka / 2 peredíya/

- Danirwots farshatse bodants keewo b'beyal bokeewítuwok'o k'ala
- Geyít merejotsí bot'íntsítwok'o goíima

Jííshíru aatotsí

- Farsho maa gízotsítse kone bí'ar?
- Farsh gaalíyo faletwa ?
- Farshí tufí shaaw shaawo ebí'ar?

Tatsona k'oorí mala

- Danírwots farsh arts gíz s'eeg boflo aríya
- Danírwots garewon wotdek' farsh shaaw bofííno s'íila

Fíín gítá

- Danírwots farshí shaawonat gaalíyo duubík'ac'i k'aaronton íkats bofíínítwok'o boterwerítuwok'o k'ala

Jííshíru aatotsí

- Aw naarí jot'i gíwe k'ale?
- Gíwots b'tooktookon wotere garewon awk'owe boterwerí

Tatsona k'oorona

Danírwots garowon bofínts gíwo aríya

Danírwots botookon bo k'alíru duubí gíwo awk'o bwoto aríya

Aríde'e fíína / 7 peredíya/

Danítookan k'os'otsí Danírywots farsh gaalíyí nokorewona b'tero aron

fíinde'e kíítsítuno

Danonat daníyí malotsí

- Farsh gaalíyí nemo / tero/ kaashatse turr aríye'e bofínítwok'o aata. Bíín bofínít k'ac'otsí írsasíya k'elemíya, bin k'elem fuutefona / burushíya/ ítsíntsírona..... aretsatsí woto bofalítuwok'o keewa.
- Botook tookon bofínts fíínotsí k'aat'ots bot'íntsítuwok'o, bokiítsítuwok'o k'ala. Foac'ets fíínotsí daníruwots bobek'et bewok bobeezítuwok'o k'ala.
- Danírwots botookon bofínítwok'o kup'íya.

Fíín 1/ 4 peredíya/

- Danírwots fíínosh gít k'ac'nowe bo'ettsotsí bokakuwítwok'o k'ala
- Awk'o bofínítwok'o garewon bokeewísh k'ala

Jílshíru aatotsí

- Kolajíyo awk'owe fíínefo?
- Mozaykiyo awk'owe fíínefo?
- Tok'onat hofon fíínets fíínatse awok'owe kolajíyona mozayíkí fííno b'k'osh k'osh ?

Tatsona k'oorí mal-

- Daníruwots fíínosh wetít k'ac'otsí bot'ííntso, kolajíyona mozayíkíyo sheengsh bofííno k'orora,
- Fiínets fíínots danírwots bek'et bewok bobewona bok'azo k'orora.

Fíín 2/ 3 peredíya/

- Daírwots bofíínts azí fííno t'íntsír bokíítsítwok'o k'ala
- Danírwots fíínets fíínatse awkup'weeroaw nef weer b'woto bokeewe ka-kuwa.
- Daníruwots bofíínts fííní k'awtso damban t'oode'e kíítsítuno.

Jííshíru aatotsí

Azí fííno eeb'ar?

Nibndek'ef keewotsí

- Daníruwots bofííní k'awtso bobek'or bok'orewor maníye bogshde'e k'oshobofíinítwok'o k'alítuwe.
- Fíínman sheengshde'e fíínosh tuwítuno.

Gtúúpa

Daníruwots bobek'ts keewo, boshíhs keewo bazí falonat aríyide'e , shengshde'e fííno ayíde'e gawíntsítuno k'up'iyewor ayíyide'e fíínman shunetuno. Han bwottssotse bofíníru fíínatse kup'íyo geyítuwe.

Ash fííntsona aze k'rsíyotsí aríde'e fíína:/ 6 peredíya/ Danítookan k'osotsí Daníru-wots ash fííntsona aze nemí k'rsíyotsí aríde'e fíínona koto bob'geyítowok'o kíítsítuno.

Danona daníyí malosí:

- Ashkíhon fíínetsona aze k'rsíyotsí am ubatar bos'ííletwok'o k'ala, jamotse muzemíyotse , Iík'o mootse, Mesgdíyotse naash mootse, tílo gop'gop' gu-rotsí. Aretotsí woto flítuno
- Bobek'ts k'rsímanatse tur boshuntso ariyíd'e bofíinítwok'o k'ala.
- Bofaac'ts aro bek'et bewok bezr s'ííletuwok'o k'ala.

Tatsona k'oorí malotsí

- Danírwots ubat bo'amo k'oroora
- Danírwots bobek'ts aratse bt'ííntsts guut'o k'oora.

K'rsíya

K'rsíyo ík dotso eg b'wotona koní b'wot kíítsk b'woto jaleyalor b'taaríkíyon ík dats taaríkíyo, nemo doyona tero, ík dats aze bebewo kíítsítuwe.

Aríyosh Ashots yoots fíína fíínats jíítssts

- **Gíní k'ac'ots.** Gíno, geepo. Gorado, t'eesho. Shgut'o aretsotsí
- **Duubí kac'otsí Bambo,** begeno, imbílto.... Aretsotsí
- **Nemí ísportí kaashí k'ac'otsí** bod'o, enír/ aawo..... aretsotsí
- **Meey k'ac'kac'otsí** yootsík woton k'rsí wot falít k'ac' jamo guupetuwe.

Hansha jamon ash na'o yots duron bodetssts kísh dano shír shíron kíítsítka. K'rsíyots datsatse gíwíruwotsnat gíwawotsna. daatso faletuw. Dure duron yoofsí k'rsíyots botaaríkíy woter bobaatson jejekon taaríkíyo detstno.

Bridging exercise

Word Bank

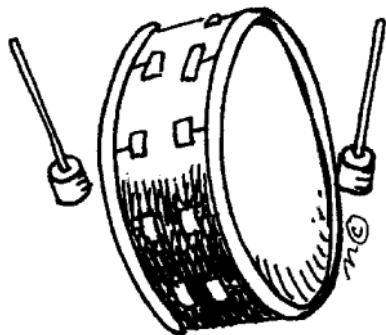
cultural games – nemí kaasuotsi
rhythm – duubi gara jot'algîp'al
manmade - ash fíínka
natural - azeka

1. Ask students to name some different cultural games that they have played. Students should answer with, “_____ is a cultural game.” [list of cultural games]

- 2.a. Tell the students to move in time with some music. As they are moving in rhythm, the students should say outloud, “I’m moving in rhythm!”
- b. Tell the students to move out of time with the music. As they are moving out of rhythm, the students should say outloud, “I’m moving out of rhythm!”
3. Students should match the pictures to the word manmade or natural:

Manmade [drum, palace]

Natural [trees, waterfall]

2.Daní k'aat' íka

Nogala

Terwer 1

S'eenmatsí keewan arb'wotíyal ara koot b'wotíya/ koota er aaníwer.

1. Bodí giz jamo mít abatsa bok'eefo
2. Nemo Na'í na'osh beshít jeshuwa.
3. K'rsíyots kotere k'azere awasheratsno
4. Ashots genewonat shíyan bokíítsru duubo detsfno

Terwer 2

Bewokí baashotsí manít aap'on s'entswer

1. Enjd' tíyatse alíye guutse doonzo íík'o enjd' tíyatse.....
2. Enjd' tíyosh geyít gít keewots..... nat.....
3. Kafí naarotse jeeñ mílkít wotsu
4. Turaro..... Duubí k'ac'a
5. Masínk'ona, gítaríyonat t'ímbo..... duubí k'ac'no

Terwer 3

A shírotse beyíruwotsí B shírtstsonton jagíwere

A

1. Eesha
2. shas'líya Bamba
3. enjd'a hoyá hoyeya
4. Turara

B

- A. kashon fugef duubí k'ac'a
- B. meets mááf gíza
- C. duubí k'ac'notsi
- D. nemí kaashotsí
- E. gíp'ef duubí k'ac'otsí
- F. tootowekín maar mááka

Terwer 4

Manít aaníy detsts fíídelíyu faac'dc'e aaníwer

1. Benshangul gumzí guurotse ambts danets ash naarots fa'ano?

- A. 4 B. 3 C. 5 D. 1

2. Aze k'aara etefo awne?

- A. Kaafí kaara B. Ash k'aara C. Duubí k'ac'ots k'aara D. Ana B aaníyíno

3. Gíp'ef duubí k'ac' wottso aawne?

- A. Bamba B. Turara C. T'ímba D. Jamoní

4. Ash azts. K'rsí t'afiyí weer wottso aawne?

- A. Ump'a B. Bíík'a C. Ana B D. Aaníyo deshatse

5. Turaro eegnaarí duubí k'ac'e?

- A. Shas'íka B. Jot'íka C. Kashon fugka D. Jmoní

Terwer 5

Haníye dashí t'íínts aatanotsí k'awnrn aaníwere

1. As'e mínlíknat ítíge tayítu gaarewots enjd' boyít sííso and eega ar s'eegefone?
2. K'rsíytats míd' betst aze wototsítse gítotsí guud'er
3. Bodígízotse moc'mááfotsí s'eer
4. Kaarí asho danr maneyar beet bodí gízotsí s'eer
5. Azewon dataset k'rsíyotítse gítotsí guud'er.

Daní k'aat' íka

Terwerots aaníya

Terwer 1 Ara wekín koota

A. Koota	B. Ara
C. Ara	D. Koota

Terwer 2 Bewokí baasha

1. Doonzo fayerake
2. Enílí áawona bod'ona
3. Erkunda
4. Kashon fuugef
5. Shas'í duubí

Terwer 3 jagíya

1. B	2. D
2. C'	3. A

Terwer 4 faac'a

1. C	2. C'	3. A
4. C	5. C	

Terwer 5 k'awn aaníytsí

1. Aats gufa
2. Aats wos'o, k'eetsona motsí wonawoneya.
3. T'íint'o, shako sheet'o
4. Shahano kurkundo
5. Gupotsí gurotsí

Daní k'aat' 2

Nojeena/ 50 – peredíya/

Een een k'os'otsí Danírwots Daní k'aat'han bodane okon

1. Bo'asona bodaní maa kas'o s'ayínon detsí k'alo danetuno
2. Botooko sababiyatse aawk'o bo kotetuwk'o keewítuno
3. Ec ay Bí / Edísí waf weerotsí t'íwíntsítuno
4. Aríyide'e fiínonat gíwí falo eenshítuno.

K'ac'ac'n k'os'otsí Dananíye okonDanírwots

- Atsí s'ayín kotosh geyítune bo'ets keewots s'eegetuno
- Atsí s'ayín kotí weerotsí s'er gíwonton íkats wohde'e fiínar kíítsítuno.
- Mító kokar donímaa kas' baatsíyí k'alo keewítuno.
- Bodaní maakas'o miton baatsíyo bí'ímíru k'alo jejár duubo duufets gíwítuno.
- Bodanima baatsíyosh k'ut'de'e tuwítuno
- Arotsí s'erede'e kíítsítuno.
- Ashatse ashomaand beshef shoodotsí s'eegetuno.
- Kordik'erawo maatsonton gankad' fiíno ee ay bí leedísíyosh / b'oshítwok'o kíítsíru duubotsíu gíwonton fiínde'e t'íntsítuno,
- Ec ay bí eetííyo gaísíyo gankad' fiínon beshef shood b'wot kíítsíru aro fiínde'e kíítsítuno.
- Sababi dowosh falít keewotsí / wototsí keewí funoí
- Sababí dewet keewots awok'o sababíyo bobtsíruwok'o duubon, aron gowon fiínde'e kíítsítuno,
- Bogalotse dataset keewotsn aríde'e fiíno fiínar kíítsítuno.

Danonatna daníyí malotsí

- B'tookí jeen kotí een een weerona malots eg eg bowoto bokeewituwok'o aata.
- Bos'eegts keew manotsí bofaac'ts k'ac'otsna weeron aríde'e bofíinítuwok'o k'ala.
- Así jeenonton gonkets duubotsí boonton amet gíwonton íkas woshde'e bogíwítuwok'o k'ala,
- Shengshdek' fííntsotsí daníruwots shínats kísho top'ír kup'íya
- Danírwots míti k'alona shensh detso s'íilíru maníye shíntsoníye k'antso íkíkon bokeewítuwok'o aata,
- Mítón danímaa ka's baasi kíítsíru (keewíru) duubo k'anníde duubman duufets bogíwítowok'o k'ala.

Aríyosh míto kokítwe

Tdanímoo baasítwe

Mít kokerawo

B'datso k'aak'osh woshre etíru wosh detstso duuba.

- Sheengona baatsnowe etets bewokotsí ubatar bos'ííletuwok'o k'ala. Mantas aanar garewonat íkíkon bobek'tso bokeewítwok'o gowo íima, k'anítuwe et bofaac'ts weeron fíinde'e bowetwok'o maa fíín íma.
- Botookí weeron bogeets k'ac'on míti weerall k'ut'ona man jangon ashats bodíru kíc'otsí s'íilít arstsí bok'umsonat k'osh k'osh fototsí, vídíyotsí aretsotsí kíísr bofíinítwok'o k'ala.
- Bofaacts aro k'aat'ots bobez twok'o k'al jamots bos'ííletuwok'o k'ala.
- Gankad' fíínon awk'o ec aybí /eedísíyo b'beshíruwok'o ík íkon bokeewítwok'o aata.

- Ec ay bí eedísí s' íílít duubots duufets bogíwítuwok'o k'ala.
- Bofaac'fs k'ac'onat weeron aro serer kíítsítuno bofííntso bok'aat'íts tohotston keewetuno.
- Ec ay bí eedísí s'íílít dramo arede'e botookíweeron fíínde'e bokítsítuwok'o kup'íya
- S'ababí dowet keewots beshts k'aat'oníye bogobokeewetuwo'k'ona sababíyotsno bos'eegetwok'o k'ala.
- Botookí weeronat bofaac'ts k'ac'on sababí betsít fed'tsonat kaapets k'ac'ots, k'ut tsona datsats fed'ts electric jokots, duukets shombok'otsna aretsotsí awk'o sababí betso bofalífuwok'o kíítsíru duubo, guut'o aro bofíínítuwok'o k'ala.
- Bofiínít arotsí galotse keton dataset k'ac'otsn awk'o fííno falefuwok'o nonueshín fíínetsotsí kíítsr t'íwíntsíya.
- Waalon ítsíntsron. Shombok'on, maaron, shawon.... Aretsotsn fíínofaletuwok'o fíínar kíítsa.
- Bobek'tsona bot'íwíntsts weeron k'alo deshatsnowe ef juk'rets k'ac'ots duubona gíwífal eeshosh ayíyít k'ac'otsí bofíínítwok'o t'ona maa fíín íma. Hanoro bo'ats kot boon geyít keewotsno keewa. Hanwe kaapets, duukets wekín bazíyets bewokotsítse fa'a k'ac'otsí botoawírawok'o bewokmanotsoko bo'amawok'o gawíya
- Bokakutsona bofíínts k'ac'otsn bogeets kolají, nozayíkí, jafrkishona k'elemífuut fíínotsí fíimde'e bowewok'o k'ala
- Haniye dabde'e dram fíínosh rwtít k'ac'otsí fínde' dramo gíwonton íkats wosh-de'e bokaashetuwo'k'ala.

Danoa daníyí ayíyia kac'otsí

- Fotografíya
- Ara
- Írsasíya
- Ítsíntsra
- Bínfuutefoní(brushíya)
- Work'ata
- Keenda
- Bolí dusha
- Shombok'a
- Maarona galotse daatset k'ac' k'ac'otsí.

Bridging exercise

Word Bank

- Healthy - jeen

1. When someone is not sick, he is _____ [healthy]

2.1 B'took s'ayín kota

Daní took han k'os'otsí

Btook s'ayín kotosh wotít (geyít/ k'aab k'aab keewosi s'eegetuno.

Danona Daníyí malotsí

- B'took jeen kotí een een weerotsna malots eg eg bowoto bos'eegetuwok'o aata,
- Bos'eegts keewotsí befaac'ts k'ac'ona weeron aríyide'e boffínítwok'o k'ala.

Jeen kot kota

Jeen kotí dana b's'ílíwo jamotse bewosh woítí jee kotatse Han b'wotsotse jenkovkotí dano jeen kot program fíínats jíítsí k'ac'a.

Jeen kotí danaí ashots botooktookon wotar garewon bojeeno sheengsh bokotísh, shoo t'afiyosh ,boshoodoro egeeeg k'alo boon b'geyítuwok'o daníosh twka. Hanweeron jeen koí daní k'os'enoí ashna'o botokífalon, 'ílona newo woníyo d'eweyíaha. Ashots danfetswotere bodonawo jeení dambíyotsna hgíyotsí mangíyo bok'azor jeen t'ospod woshítuwe. Usotera nemífiínotlw shoodo dowetno. Ashots bojeeno korde'e bewosh sheengwotts níwotsí enshr shoodosh woshít níwotsí k'azo boon geyíyítuwe Hansho gen kot kotí dano geyíyítuwe.

Jeen kotí dauo íknot baaro ímr k'azet fiinalí jeen koto dananu bad ashnaar baarosh ímrk'azet danalí. jeen danan jam aawo nana'osh , ganosh , maatsosh , ngushosh shodetsotsna jeenosh íímet dana.

Jeenkotí dano galotse beyíru jeení kíc'otsatse tut galí nemo ímnetíyo b't'awírawok'o k'aníyídek' ímo geyí taw.

Jeen kotí danan nos'ílora ayídek' gawunona k'ac'ac'n fiína. Han b'wottsonu janíkotí danan níbníbdek'ru keewoní ash bebewona amalonton deshek b'wottso tsaa Ash jeenats kíc' doyíru k'osh keewots fa'ano.

Aríyosh Nobyíru galó íkoní Hannarí kíc'ansh jeen kot daníyíruwo aawets fiíno ashotsí jeenon bobetuwo wók'o jeen s'eeríru / awashíru keewotsí galde

E daníyona bíyíse k'alboon geyít keewo bok'alítuwok'o kup'íya.

Jeen kotí dan han k'os'oní ashots jeen kotatse bodets ts keewo eenshr shang amalí wonewo dew Ashots jeen kotí dananatse bodets ts keewo wekí dano b'tookon sheeng amal azewsh / daatsosh/ werokeshítawe. Ashots angon b'woteftse botookí shunon jeen eenuhít keewotsíh kind bofíínífuwo k'o daníyanat kup'íya jeen kot kotí dano b'kos' daní baar b'woteftse sheeng kebeyl niw eensh fala.

Egalí awasho, mít weeral kut'on wet ay k'osh k'osh jeen awashítuwots fa'ano. Han weerón jeen kotí danan ashots jeen awashít k'osh k'osh keewotsí etwor azewotorsna ash fíint sababíyotsí bokotetwok'o k'alítuwe / dano ímetwet. K'osh weerón jeenwoto íkononíyonat tohobeyí wotonton ayídek deshka. Kadbofasho tugretskawotíyal shoodonat k'ííosh wotítwe. May hawonat ash taawo ayíb'wottsatse wet kíc'o jeenats ay níe'odetsfe. Hanweeron jeenkotí dano ay k'alo detsfe /ashots bodetsts kíc'o bítsotsh keewar ísl bobíítsetwok'ok'al botokíníwona jeen eenshít keewotsíts bokííndítwok'o ay k'alo detsfe.

Ashots jeen kotatse bodetsts kumo bó eenshítwok'o, sheeng amalo deshde'e bo'eenetwok'o kotron bits bits danan genzworosh ímo geyítuwe Iímeyiru jeenkotí danan genzworosh ímo geyítuwe. Imeyíru jeenkotí dananu galotse ayíde'e be'eyíru jeenotsa jeen kíc'ctsatse woto geyítwe. Han daníyewor noonon keew baar b'woteftse ayí dan ayíyít k'ac'otsn teude'e dañral ahots boshunon danetuno. Ay keewotsno t'íwítsde'e ametuno. Jeen kotí danan galí arí wotítsn ríc'otsntono aríyiede'e eekde'e ashotísh t'ííntsosh wotere daníyosh jíínet jeen kotí danayíí k'ac'no erní s'eeget.

Nodek'et jeen kotí dan ayíyí k'ac'ots gakotse datsfaletwona ashash nemo. Bebeyímaló, eení shírokon manítk woto geyítwe Hank'on galí ashots daniyosh wotít k'ac'otsí.

- Mukona een een k'osh k'osh k'elemiyets porteríyotsí
- Tep rekerderíyona kasetíyona
- Meshetíyotsí
- Galí gazet'otsí
- Fíínar kíítsosh falet keewots dabítwe.

B'tookí s'ayín kotkota

Kaawon wotere guruurar ash beebewo jeeno, toh bewna eeno bazíru jeen kíc'o b'weyír b'tookona galí s'ayín kotk'atona Ashna'osh bewosh geyít keewotsítse k'abots jongo, aatsona míshon b'awasaerawok'o shwnetsok'on daatsosh kíianotsí t'afiyó, kashets k'adae'n keewots k'orooro azewon woter ash kíshon weyíru awashotsí kotosh detests wonewo k'alo detsfe. Jeen k'íc'ots tafiyosh b'tookí s'ayín kotí dono íína.

Tookí s'ayín kota etoní jeen kotosh wotít keewotsí shoyde'e fíínats jíítsr jeen de'ewaa falít mala . Hanu atso, tataho moona fííní bewoko s'ayínon korrb'tookona ashosh jeeno manítk botítuwok'o k'ala. B'took s'ayín k'otí k'aab k'aab k'os'otsí b'tooko shoodatse kotona shood beshíru weerotsí tafiyosh kup'ona jeen wotts ash shuwosha.

Jam asho b'tookí s'ayín koto geyítuwe. K'osh k'osh shoodotsatse bíats kotosh wotere jeenon bewo ayíde'e geyítwe. Hanb'wotsotse b'tokí s'ayín kota eto kaawon woter gurguurar notataho, notookí s'íiro, moonat sheshímoo shengsh detsa Hank'on jam asho b'tookí s'ayíno b'kotat k'osh ashíkono koto falítwe.

Duuba

Jeenets wota

B'tookí b'galí s'ayíno

Jeenets woshítuwe.

Kup'ar notookí s'ayín koto

Nodatsots k'awntsetsnwotosha

Jam aawo guur tuwon no kíshona shíífso s'ayíntson

Gasho s'aynts tooko fíldek'on

Danímaa ame mísho moona.

Kíimo s'ooíyona jam bewok kuut'ona

Shoodí waa weer b'wottsetse

Galona nodanímaa

Kup'on b'kímawok'owa s'ayín b'wotítwok'owa

No'atsí kayots s'ayínon awk'owe kotonofalí ?

Kísh masha

- Kísho s'ayínts k'azo eeg míd'e b'dets?
 - Nokísh sayín koto nofalí awk'owe?
 - No kíyshí s'ayín kotosh eey k'alo noon geyítwa?
- Misho maaftse shíno wotere maak're hakon aats s'ayínonat samunon sheengsh mashonoon geyítwe
 - Keew íko nodetse hakon nokísho aatsona samunon masho noon geyítuwe
 - No s'ungtsots kímonat jermíyots kíndo detso bofalítaotse k'awunon k'ap'ona s'ayíno detso geyítwe.

B- shííts masha

- Shííts masho eegoshe b'geyí?
- Boshíítso jam aaw masherawots shíítsatse ebí ebí be'eyíro?
- Shííts s'ayin kota etoní no'áaw áawo, nowaazwaazo nogash gasho no shínt' shínt'í s'ayíno t'ewash s'ayín but'on jam aawo íra eta.

C. Notufí s'ayínona jeen kotosh

- Jam aawo koc'koc' k'eftse shíno aats s'ayínona samunon mashona shuk'íyona
- C'aamona c'aamí shurabí s'ayíno jam aaw kota
- C'aamona c'aamí shurabíyo shírk'aza
- Tufí jaabí s'ungtso k'awnon k'apa.

D Notafaho s'ayínon detsa

- Mashera taho eeg miid'b'dowe?
- Taho eeg jangneya b'kíímí?

Jermíyona kashets keewots notahatse bodaatsewo no' atsosh kíc'no . Notatahotsna kooc'í fahadek' nok'eyíru ahotsí jam aawo mashona aawats ítso geyítwe korboto. Frashíyona es'on muk'er bíetal íkgawíyotse íkawo aawats ítso geyítwe. Han b'wotsoní aawk'ees'man bo'ats beyíru jermíyotsna k'osh kashets keewotsí faksho bofalítwotsna.

Hansha daníruwots bítookona bogalí s'ayín kotetk sheen ash bowotítuwok'o falíyosh ayíyít k'aab k'aab keewotsítse badots:-

- “Ash jamo b'galo b's'ayíntsíal no datsu s'ayín wotítwa” etír keewanatse tur danírwots botookí s'ayín kotoníye beshar bogalo bos'ayíntsítwok'o kup'íya.

Bridging exercise

2.1 B'took s'ayín kota

Word Bank

- Personal hygiene – btooki s'ayin kota
- Contamination – awasha
- Insect – k'ac'ac'n bo'atso keeəosh kayts kashetsotsi
- Transmission – besaa

1. Keeping our food in a good, clean place prevents _____ [contamination] which can make us sick.
2. Removing dirty things, washing dishes and throwing away contaminated food can prevent _____ from living and growing, which can make us sick. [insects]
3. If insects are living and growing in our food, they can _____ disease from their bodies into our bodies, which can make us sick. [transmit]
4. Having good _____ such as washing our hands, face and clothes and brushing our teeth, can keep us healthy! [personal hygiene]

2.1.1 Aríyíde'e fíína (5 – eredíya)

Tookan k'os'otsí b'tookí s'ayín kotí malotsí duubonat gíwonton íkwoshde'e fíínar kíítsítuno.

Danona daníyí malotsí

- B'tookí s'ayín kotonton deshets duubotsí manít gíwonton íkwoshde'e bogíwiywok'o k'ala.
- Shengshdek' giwtsotsí kup'íya.
- Shengsh dek' gíwtsotssh danírwots shínatse kísho t'op'eyísh k'alr kup'íya.

Fíín (1 peredíya)

- Duubonton ferweriya. Duubo duufets tuf k'aawí k'aaro duubonton íkats b'ametuwo'k'o k'ala
- Tufí k'aaro ayí b'kaarawo'k'o ayínu b'teeshawo'k'o bambí k'aaron gíwo geyítwe.

Jííshíru aatotsí

1. Danatse kupkup' danírwots egeg bok'alfok'o gawnon keewwor.
2. Danírwots bos'ayíno awk'owe bokotí?
3. Daaníru íko s'ayínon dets biíngeyít keewots eeg eegno?

Nbíbnídek'et keewotsí

- Danírwots s'ayín s'iílít jaawotsí de'e waar garono kíshde'e boduubetwok'o k'ala.
- Jaawonton amet duubí k'ac'otsn duuba

Fíín 2 (1 peredíya)

- Retmísfíkí gíwon jot' ferwera
- Retmístíkí gít gumbotsí bo'ats atsewo gawír ferwera
- K'aat'otse ík íkon tur shaaw k'aarí kaaron kísho t'op'efets bo-kaashetwok'o k'oshotsu kísh t'op'on bowoshítuwok'o k'ala.

Fíín 3 (1- peredíya)

- S'nas'ílí duubí k'ac'on gíwí jot'o boterwerítwok'o kala.
- S'nas'líyo c'íc'lef duubí k'ac'a
- S'naslíyo bondon, kolkílyonat míton fíínetwe
- Awk'o b'fíínetwok'o daníyíruwo keewítwe. Bondo shapon k'aawa, kolkílyots taalots c'íc' shubots beshír bondítaalots gedona bondo k'ac'na míti gumbats jot'a.
- K'aat'otse danírwots shínatse, s'nas'líyo shaawí jot'onton gurír kasha

Daníru íko s'nas'líyon b'kaashor k'oshots duubon, kísh t'op'ona tufon datso k'af-fets kaashetuno.

Fíín 4 (1- peredíya)

- Díbeyon gíw jof'jot' terwera
- Díbeyo shap'on Gook'on fiínef c'íc'lef duubí k'ae'a.
- Awk'o b'fiíneyírwok'o danýírwoke danosh geyít keewotsí t'íntsítuno.
(shop'o shutsk'ac'ac'na shík'o) shop'nalk'o furr b'gítsotse beyíru aawtse
beyíru aawotsna kotsotsí kísha. Shwts k'ac'arno bongok'on bíts gerr
furman ís'onat kaash kasha
- Debeyo dushde'e íkíkon keer kísho danban t'o'ode'e shek'a.
- Duubí jaawonton Díbeyo íkats woshde'e terweríya.

Fíín 5 (1 peredíya)

- Danírwots bok'aníts jaawonat duubí c'ac'otsí okakuwítwok'o k'ala.
- Botoo ktookona garewon wotdek' boterwerts duubots íkíkon keer t'íntsír
bogíwítwok'o duubí k'ac'onton b'manono s'íila

Níbndek'et keewotsí

- Danírwots bofiínts jaawona duubík'ac'ots fiíní k'awtson botookon fiíno falítowone etí doyo bo'eenshítwok'o k'alítwe.

Gúúpa

Danírwots bokek'ts keewo , boshíshts jaawonat bokek'ts gíwotsí botookí weerón azde'e fiínde'e t'íntsona tfíína erbofiínítwok'o k'alf ametwe.

Kup'íyewor maníye ítkíshobogo fiínman shunetuno. B'wottotsnor bofiínír fiínosh moralí íímo geyítwe.

2.1.2 Daní maa baatsíya (3- peredíya)

- Míta
- Ubata

Tookan k'os'otsí

- Daíruwots míto kokar daílmoon gal baatsíyí k'alo s'eegetuno.
- Daníruwots bodemní maa baatsíyosh maac'o k'ut'de'e tuwítuno.

Danonat daíyi malotsí

- Danírwots mítk'alonat sheengsh dets s'ílít keewo haníye shíní beshts k'at'oníye bogo bodetsts keewo bokeewítwok'o aata.
- Daní moo danonat dañyosh b'sheengetwok'o , baatsk b'wotítwok'o danírwotsn danýírwotsnat aglíashon bbaatso kotetwe. Sheengona baatsíyít keewotsítse íko mítkoka shengsh dek'kokets mítoks botokísh kashon bokewoníye besha galosh baatsuna.
- Hansha:
- Danímoots danýíruon daníruwots kas' s'ayíntsítwora baatsít komíte k'aníya k'aníyets komíteyanu fiínman fiínats jíítsefwok'o kup'íya
- Danímoo zíí err, baatsr ashmírac'ítk' danona danýyosh b'sheengetwok'o kas'otse daní k'aat'ganok baatsíyít míotsí kokar sshengsh detsogeyítwe k'as'o bobaatsíyisha ef kokets míotsí woter fuundots bo'awasherawok'o kas'o geyítwe. B'heengatse tutson daníruwotsn wotere galí ashotsí geetsítwe.

Mítotsí, mít k'aaka fuundotsí k'ut'erawok'o, galí ashrsh fiínats jínet keewotsí bo'awashírawok'o daniya. . sheengona baatsíru bewokotsí bos'iletwok'o ubatiyo faletwe. Ubatewor kas'man kup'onat neef keewots egeybowoto galde'e s'iiletuno . kup'keewots eegno manotsmanots err sheenge kup'ore er nefkeewotsu hanots hanotsno sheengshwere ere bodetsts keewo bo'íimetwok'o k'ala.Hano daatse ubatatsna.

Duubon gíwa (3- peredìya)

K'os'a Bodanímoo míton baatsíyo bi'ímet k'alo jejar duubo duufets gíloítuno.

Danona danìì malotsì

Mítón danì maa baatsì duubo k'anide'e duubman duufets gíwituno

Aríyosh :

mító kokìtuwe

Tdanìmoo baatsìtwe

Mít kokerawo

B'ind datso mìd'ere. Erfets daniruwots garewon wotde'e k'osh k'osh giwotsn deen-fetso duubetuno . kísho t'op'efets, jaw joton ton shek'efets gíwituno. Manìye bogo

Noo danìrwots kísh kísh kísho deshede'e

Íkn tohar kakuwede'e nokash'ots wotde'e

Matsona nugshon íkats wotde'e

Nodanìmoo baatsìtwone. K'osh k'osh shek'efets bokas'i baatso duubon keewìtuno.

Daníywosh gawiyítwotsí(mastawasha)

- Danírwots gaarewon kayede'e detsman s'iilít jaawotsì bot'íntsítwok'o, s'nas'líyon wekìn shaawí jot'on ton íkats woshde'e jaawotsì bot'íntsítwok'o k'alo falefwe.
- Danírwots danímaa kas'otse bosha'or weerona bako mítots' fuundots dagots sha'ar bonee d'awok'o k'ala.
- Mító k'ut'de'e jubaar b'woteftse b'geyít bewok mít koki doyo eenshr weet na'osh aríyo wotar beshoo bfalítwok'o níbnìya.
- Andronat dan detsts guut'otsì dírats wekin k'ork'orats guud'r sheeng bewok beeza.
- Danírwots danì maa drats, shayì ushì meyìtsì joorotsats. T'arp'esonat k'osh k'osh galì ash'k'ac'otsats boguud'awok'o keewona k'oroorona.

Bridging Exercise

1. Ask the students, "What can we do to decorate our school compound?". Students should answer with "We can _____ to decorate!" [plant flowers, throw away the garbage, paint the buildings...]

- Daní yí marats lat'afets daníyots posteriyotsna aretsots gaat'k'aza, waàd' baz-k'aza guut'etsats dribde'e guut' k'aza wkìn k'elemiyon awashik'aza.

Ariyì de'e fiìna (5 peredìya)

Fìn 1 (3 peredìya

Danírwots bo ubattso bewokots reportiyot'íintbítuno

Jííshíru aatotsí

- Ubatosh geyít bewokotsí awk'owefaac'o fale?
- Ubato eegoshe b'geyì?

Níbndek'ete keewotsí Danírwots ubatmanats botookon daatseyar bo'efetwok'o k'ala

Fíín 2 (peredìya)

Níbndek'et keewotsí Danírwots galí ashonton wotde'e ubat sha'osh een k'alo dets-fno.

Guupa

- Danírwots botookon ubatosh k'ano kíshítuno
- Danírwots ayd'e s'ííl geyít belookotsí s'ííletuno
- Danírwots botookon ubatosh tuwítuno.

Bridging exercise

1. Teacher will ask the students to sing a song and dance. As they are dancing, they can say, "We have movement!"
2. Teacher will ask the students to clap their hands to appreciate their friend's correct movement. As they are clapping, they can say, "We clap for your good movement!"

2.1.3 EC ay bí eedísíya (5 – peredía)

Gankad' fíína

K’os’ a ík ashatse k’osh ashomaand beshefshoodotsí s’eegetuno daníyí malotsí

- Gankad’fiínon awk’o ee aybí eedísíyo besho b’faliwok’o íkíkon bokeewít-wok’o aata.

EC ay bí eedísíyo eebí?

Eedísíyo ash s’atsotse shood baziyít nas’ s’atsí selíyo maawíyr boshood baziyí angó nefír k’osh shood shoodots boda’ítuwok’o k’alr ash ud’ít beshef shooda. Shood bazíya ang neftso wekín jamon aalts asho ay shoodí naarotssh keton wot falítwe Eedísí detsts asho shoorbutse okon aanar ay1de’e kasho falatse.

- A. Eedísí bíresíyo ash atsots b’kínde okon muk’í ayar k’atsots nas’ s’atsí sellíyotsí bomaawí Maníye okon shíbo ayíyide’e muk’shde’e bí’ere s’ats sellíyots genz natosh teshetuno. Hank’olawotan bayresí detsts asho kayíresí kurk wotítwe. Manweeron kayíresíyetsots shoodíbayíresímam jeeno meend beshír gal asho kíc’ítuno.

Ec ay bí eedísíyo shoodetsatse jeenomaand bbeshít weerottsítse k’aab k’aabots haníye dashtsanotsíwotítuno.

- A. Gankad’ fiínon eedísí bayíresíyo nugsh na’í meelotse wotere maats na’í meelotse ayíyide’ daatsetuw. Gankad’o fiínewor dambí keewets meelmonotsítsa shoodetso bayíresíyo jeeno maond besho falítwe.

- B. Eedísí bayíresíyets s’atsona. Etoní

- Eedísí byíresíyets s’atso shoodts ashosh íímere
- Eedísí kayiresíyets ash s’atso jeen gaawonton b’gokewor in s’erewuts ts mafon koshewon wekín shash keewotsí tohar tíínats jíítso bayíresíyosh woshítuwe.

K'ac'hanotsn ec ay bí eedísí besho ayíde'e b'shíyanít jangoní

- Míngísto hakímí mootse shengsh dek' íímefe sayín koter mafon urats koshewo
- Ket kut'o, k'et gook'o, woloyl gash waat'o aretsotsn s'atsífets fííneyíru gond doyí fíínotsí fííneyírwotse.
- Sheengosh etewor bímb k'ís'ewo, gash k'ís'ewo, shínt'ona waaz futewo shítsonat k'osh atsíkayotsí k'ato'o shoodanísh behosh sheeng weerob'k'eshíru-wotse
- Mlac'íyonat mafk'o shash keewots shírk'aza, íko gash b'muc'ts míton aaní k'osh ashó muc'k'oó
- Jamon bayíresí aetsts dsho koshets k'ac'on jeeno kosheyal shoodo . bbeshítwe.

Gankad' fíína: etoní maatso nugshonton nugushon maatsonton shíbosh bok'alru azewon ímets fííno gankad'a etefo. jeenona jeenwotera gankad'ots fa'ano.

Jeen gankad'a etefoní yootsí índníhon waak nemo, ímnetiyonat tohobey hgí detsts maatso de'er k'alefo b'wotere jeenwotera gankad'a etefoní dambtsanotsk'o b'woteraw b'shuunon k'aleyíru gankad'a . Ik ngusho aymaatsonton, maats íku ay nugshonton fííneyíru gankad'o jeenbaarosh b'woteftse tohar ashonton bewosh gonad.

Notooko korde'one

Falkashera atdeshawo

Eedísíya etets ash balangaro

Shash keewots tíínats nojítsore

Tohar b'woterawok'o ayídoe korde'one

Ays'ats kuud'tsosh ts'atso ímere bítor karímíyo

S'íílo geyítuwe ímet s'atsono

K'aabe eedísí shíbíruwo/ Ayíyírwo

Kotera gankad' k'írosh betsíru
Awre hanb'k'azk'rí beshona
Matsona nugshna'í meelo amírwe maac'ets nwoka'
Shuweyíru na'a k'ac'ac'nots
Eedísí bayreíde'e keshon
Datsatsí shoodetso wotat
Ash maac'moon k'írírune.
Nok'alítwo eedísíyatse notook kote
shoodetsotsno shunfets kote
Sheengsh detsa bako galk'aze
Nok'aab fííno b'wotítí.

Daníywosh gawyłtwotsí (mastawasha)

Danírwots gaarewon wotere botooktookon ec ayí bí eedísíyatse jaawotsí bok'aníyí twok'o terwerde'e galotse dataset duubí k'ac'otsn boduubetwok'o boosh geyít keewotsí k'aluno.

Aríyide'e fíína (8- peredíya)

K'os'a Ec ayí bíeedísíyo gankad'fíínon b'beshírwok'o kiítsíru aaro sererde'e kíítsítuno

Danonat daníyí mala

Bofííntso bo k'aat'tohotstonwotde'e keewetuno

Fíín 1 (2 peredíya)

Ec aybí eedísíyo gankad' fíínon b'besha

jííshíru aatotsí

- Gankad ' fííno eebí?
- Kordek'era gankad' fíína eto ega ete? Eeg míd'e b'dowe?
- Ec ay bí eedísíyo maatsona nugshotse aayíde'k' b'detstso kone? Eegoshe?

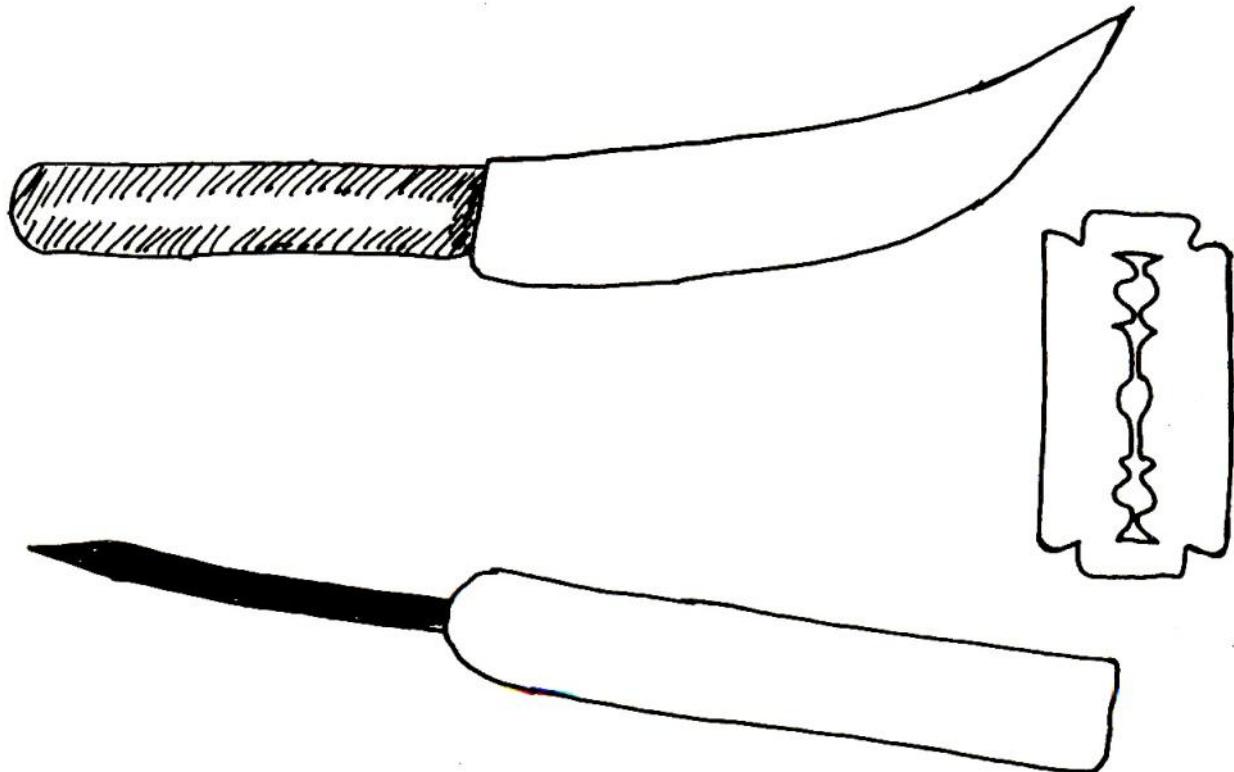
Níbnídek'et keewotsí

- Danírwots botooko korbodek'twok'o k'alítwe
- Kítbatí wotere at desha shood b'woto danetuno.

Fíín 2(2- Peredíya)

Bayíresyets k'ac'otsn b'beshítrootse mílac'íy, gash muc'í míto, mafo....

Aretsotsn besho b'falítwots bayíresýets ashonton fojar shírk'aza.

1.2 shash keewotsí

Fíín 3 (2 peredíya)

Ec ay bí eedísíyo índats awk'o maac'ítsí na'ats b'beshírwok'o

Daníyírwo gawítwotsí karnoke datasets hakímí mook am bits fííníru hakímíyotston keeweyar danírwots shengsh bo danetwok'o k'alwa.

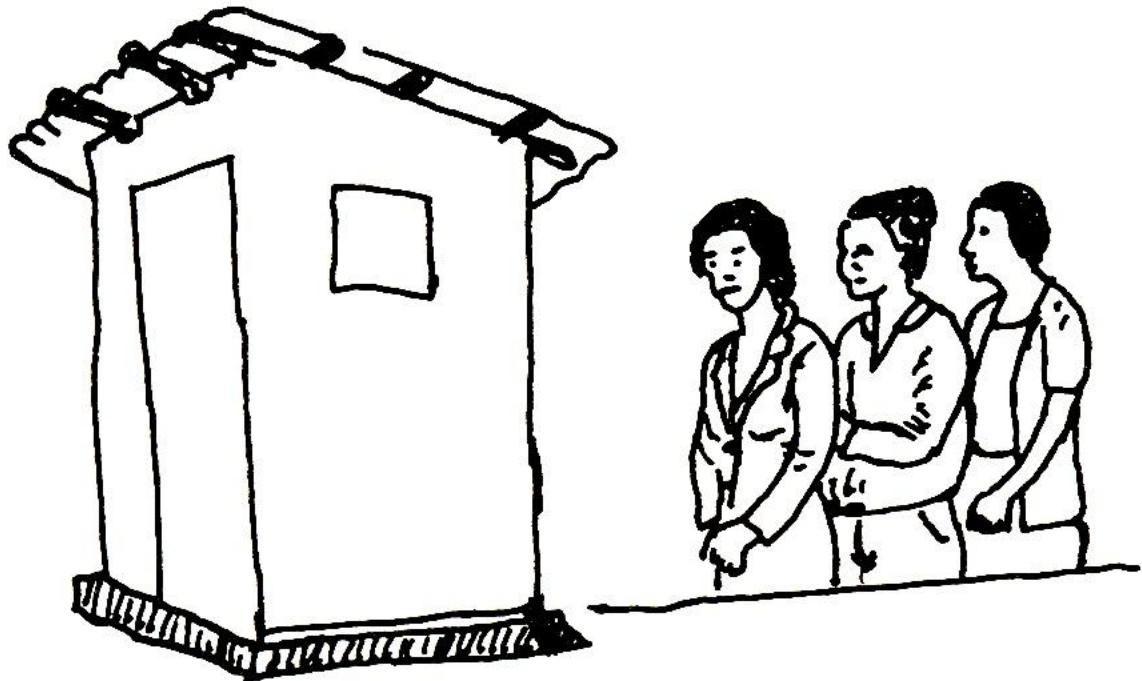
Fíín 4 (2- peredíya)

Eedísí bayíresí beshít weerotsí

Kash woshon joobewona aretsotsn beshítwa?

Shítwí s'ung shaas'on beshítwa?

Edísí shoadetsotsí sheengsh nodetsor nomaand beshítwa?

2.2 sheeshí moo tohar shíron besheratse

Jeenona (1- peredíya)

Kordekona

- datsats juwets keewotsí
- elektríkíya

k'os'a : sababí bets falít keewotsí s'eegetuno

Danonat daníyí malotsí

- Ec aybí eedísíyatse botookon dramo fínde'e bokíítsítwok'o kup'íya
- K'aat'anítse beyíru nana'ots k'ac'ac'n bowottsatse tuwotson sababíyona jeenosh gond wotts keewotsn kaasho bofalítwotse kíc'ots bowet weerona bodowet mído sheengsh dano boon geyítwe.
- Danírwots sababí doyírokeewots danona awk'o tooko kotefwok'o t'íwíntsde'e botook ko to boon geyítwe.

- Shash wotts k'ac'on , hajts bíron, ímera aton bokaayawok'o k'ala
- Weeratse bo'amor (bosha'or) bír biro, shubo, uflalíyo wekín brc'k'o aretsots be-yok tíish tíisho kakuyar wekín fed'ar bodatsíyal k'osh mído b'doorawok'o t'ewashí k'aawdek' juwo wekín duuko geyítwe. Wekín b'geyírawok'o t'íwíntsíya.
- Terafic sababíyatse took kotosh b'hgíyonat b'dambí dana, makíní weero k'ut'ffse shíno eed'díe gíre k'ano s'ííl makío bílaalo t'íwíntsá.
- Makín weerí gur guron bo'amor dshínatse weyíru makíno s'íílr bodfalít sababíyatse oorosh gírweerí guuro deshde'e ama,
- Sayklíyo bojookor k'aní weero deshde'e jooka, k'osh ashó koos'k'aza, k'osh k'osh ats kotonat terotsí borsots kurk'aza. B'tookosh wotere whk'oshats sababíyo dowo bofalítwotse jammon kurk'aza.
- Mafo mlac'íyo shíkona Aretsots ík'ac'otsí borsots kurk'aza. B'tookosh wotere whk'oshats sababíyo dowo bofalítwotse jamm kurk'aza.
- Íkasho s'unguts b'k'ap'tson aaní k'apk'aza / shírk'aza/
- Eleetrikí jokotsí t'awík'aza. K'ut'ts wekín juwets elektríki` joko wekin díhít eletrikín íírbo tufon eet'k'aza, detsk'aza
- Toots, work'ato, tatahona, lambo keton b'aat'ítwotse hanoh ganoke kbrít de-shík'aza.
- Hajts bírbíratse . kolkílyonat shubotsatse woka
- Mííd' betsít k'ac'on bokaayawok'o k'ala

Aríyíde'e fíína (8- peredíya)

K'os'a sababí doof keewots awk'o s'ababíyo betso bofalítwok'o duubon arona gíwon fíínar kíítsítuno.

Danona daníyí malotsí

- Sababí dowet keewotsí beshts k'aat'oníye bogo keeweyar sababíyotsí bos'eeeyetwok'o k'ala.

- Botookí weeron nosh kanítwe bo'etts k'acc'on sababí betsít kaapets k'ac'ots, mí's'tsona ddatsatsfed'ts elektríkí shubbots, duuk'ets tubotsaa aretsots awk'o sababí bets bofalítwok'o keewíru duubo, dramo aro.... Artsotsì bofiínítwok'o k'ala.

Sababíyatse no'atso korone jeeno ík datsí ashosh eenosh s'ap'detsk'a. jeenwotts ashots nawíyo fíñar ík datso eenshítwe Hanb'wottsortse k'aat'anítse beyíru nan'otsí sab abíyatse korde'e sheengshde'e dítso noongeyi'twe.

Nana'osh k'al non b'geyít keewo íko sababíyatse kota. Meyítse, delní mooke, galotse ketona mang sababíyots bodosh falítuno. Aríyosh tawona aats k'ees'on mí's'o, shutsona k'osh keewon fas'o shach keewon k'autewona gaawo, ímera atona k'osh k'osh merzíyottsí dek'ona arets keewots woto b'fali'twotse shírhanats beyíru nana'otsí koto geyítwe. Nana'ots kaash boshuntsotse bo daatsts keew jamon kaashetuno íkkeewo danosh bokaríwtse bobek'tsona bodaasts jamo t'awír, bííshí daní níwo detsfno Hanor sababíyo odofalítwe eta.

Fíín 1 (2- peredíya)

- Taw daatsí falít keewotsí s'eegetuno
- Tawo ashatswotere gízats btowet do b'falít mííd'o keewítuno
- K'osh k'osh jaawotsí k'aníyí de'e terwerítuno.

Jííshíru aatotsí

- Tawona tawganok kaasho eegmiido detsfa?
- Tawo awk'o detso noonb'geyít?

Níbnídek'et keewotsí

- Daníruots sababí tuwokatse t'íínts jaawotsí s'ííletuno.
- Jaaawotsí aap'on terwerde'e íkíkon duubok'o t'íínfstuno.

Fíín 2 (2- peredíya)

- Shash keewonat hajts bírots aawnaar bowoto keewítuno.

Níbnídek'e keewotsí

- Danírwots sababí doyíru keewotsí keewotsh arotsí t'ííntsítuno.
- Sheeng wots aro de'er be'e b'falít bewok bezetwok'o k'alewe.

Fíín 3 (2 peredíya)

Jííshíru aatotsí kaapetsonat mí'd'ats betsdfalít kemíkalíyon nat k'oosh keewotsí s'eegetuno .

Níbnídek'et keewotsí

- Danírwots geyít keewotsna boeg bodana keewotsí t'awiyo boon b'geyíra-wok'o daniyítwe
- Bos'eegts keewotsí gaarewon wotde'e dramok'on awk'o bo'atso bokotírwok'o keewítuno

Fíín 4 (2 peredíya)

Jííshít aatotsí sababí betsfalít keewotsatse awk'o b'tooko kordek'o fale.

Níbnídek'et keewots:

- Kotí malotsí s'iilíyít jaawotsí k'aniyítuno,
- Bok'aníts jaawo duubon k'aat'otse botoohotesh t'iíntsítuno.

Guupa

- Danírwots sababí betsít keewotsí awk'o t'afiyó bofalítwok'o , awk'o woko boon b'geyítwok'o, awk'o botooko kordek'o boon b'geyítwok'o dande'e botookona jeeno korde'e bewo falítuno.
- Daní detsanatswotdek' bofííníru dramots, arstsna duubotsn ayídek ít'k bowotítwotse maníye bogfíínosh kup'de'e tuwítuno.

Bridging exercise

Word Bank

Disease - shooda

Blood – s'atsa

Sexual intercourse – gankad' fíína

Immune system – atso shoodatse btook bkotins mala

Toilet – sheeshi maa

- HIV/AIDS is a _____ the kills white blood cells in the _____ [disease, immune system]
- HIV can move from one person to another person. It is transmitted through _____ [blood] and _____ [sexual intercourse]
- HIV can not be transmitted by using the same _____ as someone who has HIV. [toilet]

2.1.4 Galotse dataset k'ac'k'ac'otsí fíínats jíítsa (5 peredíya)

K'os'a Aríyíde'e fííno galotse dataset keewotsn fíínde'e kíítsítuno

Danonat daníyí malotsí

- Bofííníru arotsí galotse keton dataset k'a c'otsn awk'o fííno faletwok'o haníye shííní bofííntso kííts daníya.
- Tok'on ítsíntsroy shombok'on maaron shawonat aretsstsn fííno faletwok'o fíínar kíítsa
- Bobek'tsona bot'íwntsts weeron fíínats jínatsnsweet juwets k'ac'otsn aríyídíe fíínots jínet k'ac'otsí bofííntwok'o k'aat'ona maafiín ííma . Manoro boon kot geyít keewotsí keewa. Hanwekaapets duukets bazíyets beyotsokí k'ac'otsí bot'awírawok'o manoko bo' amawok'o keewa.
- Bokakutsona bofíínts k'ac'otsn bogeets kolají, mozaykí jafr kíshona k'elemí fuutí fíínotsí bofííntwok'o, de'e bowetwok'o k'ala
- Dramosh wotít k'as'otsí fíínde'e dramo gíwontoníkats woshde'e bokaashet-wok'o k'ala.
- Ayí fíínosh jínfalít, ket k'awtson fíínetwotsna juk'rets k'ac'ots aaní fíinats jínfalít k'ac'a.

Geyít k'ac'ots

- ip detsts fufiya b'ayo 1
- Mkesthesia b'ayo 1
- Mísmaaro (12 k"ríyet) 1
- 10 s'm eed'etso b'ayo 1

B'fíney shine shuutsa

- Fufí íp taalo futa.
- Futets furmaníts Fulo shaka
- Fufiyotsaat'ít keewo laambo, shaka
- Fufiyotsaat'ít keewo laambo, daba.
- Fulo shake okon fulo fufiyots ger ípa
- Fulo laambo b'wore okon kbríton deshíya.

K'awtsa:

- Fíínets k'ac'o kurazíya
- Kees'ona c'eesho ímetwe.

Gawíya

- Fulo shengshdek' furmaníts kíndats wotíyal kurazíyo / aambo / deshíyosh kíc'ítuwe
- Kurazí gurats kuud'íru aambo doron firo geyítwe
- Work'atona tataho lambíganoke wokíya.

K'awtsa

K'osh k'osh maarots díngaton t'afosh bofalítwotse marots htmetíyo albemíyots ay-worosh taaríkíyosh beezo faletwe .

Kolají fíína

Kolají fííni weero keezona b'kay

Manotswa

1. Jafro keshe okon k'oshk'osh kac'kac'ots k'ut'de'e latafon f'ínetwo.
2. Fíínats jína mas'ofon , gazet'otsna es'hetíyona arotsí k'ut' k'ut'de'e kíshde'e work'atats lat'aton fímetwoní
3. Jafro okíshe okon work'atatse gaad'de'e k'osh work'atats tatafon fíínítuno.

Danírwots kolají fííno ofalít bogalotse dataset wekín daats bofalít juwets k'ac'ots faac'de'e k'ut'k'utde'e at'afon fiín bofalítwok'o t'íwíntso boongeyítwe.

- Kolají kííno ketona ay gízo kíshatse
- K'elemímí detsts arotsi bowottsortse k'sh k'elemí fuuto gerak b'woto
- Keton maníde'e lat'afó bo falítsna

Gawíya

- Fíínewor bin fííneyíru k'ac'otsno b'took koto geyítwe
- Fino fííndek' eeke okon k'ac'otsí s'ayíntsona bobesook aaní beeza kíshono samunona aatson masha.

C.Mozaykíya

Mozaykío kolají fíínoníye k'osh fííní weero detsfe mozaykífíínosh shínsíno.

- Workaí tagats kartoníyats jafr kísha.
- Jafr kíshetsats k'osh k'osh maayí naarotsí, k'oshk'osh k'elemí detsts shutsotsí k'ac'otsna aretsotsí latafituno.

D . fuundon / maaron/ k'elemi k'aníya

- Geyí k'ac'ots maara, Fuunda. Shashíyo, Burc'k'o mongnana'o, aatse.
- Botlts fuundo wekín maaro mumongos b'k'arnfetso k'ís'a.
- K'arnts fuundman weín maar man s'ayín but'ats wekín shashíats gerer fiíc'de'e bí'aatso kakuwa
- Fíís'ets aatsman k'elemiyok'o woshde'e ík ík aro weekín fuut'otsí fíína.

Gawíya:

- Maaron wotowa fuundon k'elemí k'aníyí malo ík maara. Badots shengsh bobe'ere bado shengsh be'e k'azo falítwe. Hansha shenget maaro wekín fuund dek'o geyítwe.
- Kiínewor fíínats jínír k'ac'otsna notooko kordek'o geyítwe.
- Fííno b's'uwe okon nokísho samunonat aatson masha.

Bridging exercise

Self protection – btook gond keewatse kota

Accident - sababiya

Match - kbrita

Vehicle - motería

Word Bank

1. One way you can practice _____ and keep yourself safe is to stay away from the road when you play football. [self-protection]
2. You must ride your bicycle on the right side of the road. If you ride your bike on the left side of the road, you may have an _____ and get hurt. [accident]
3. Before crossing the road, you have to look right and look left to check whether or not there is a _____ on the road so that you can avoid an accident. [vehicle]
4. Playing with a _____ where there is dry grass may cause an accident with fire. [match]

Demonstration - kíitsa

Word Bank

Shape - shapa

Materials – k'ac'k'ac'a

Collage – kosh k'osh k'ac'otsi gonkide'e modeli fíína

- Art can be made from different kinds of _____ such as paper, leaves, string, cloth etc. [materials]
- Abebe brings paper, leaves and dyes to the classroom and shows the other students how to make an art project. The process of showing how he is making the art is known as _____ [demonstration]
- Art that is made from putting together different materials is a _____ [collage]
- The leaves in the picture below have different _____ [shapes]

Daní k'aat' gífa

Nojeena

Terwere íka

Haníyedashí s'enmatsí keewots ar b'wotíyal “ara” koot b'wotíyal “koota”er aaníwer.

- Jeen kotí dano muk' wor baaroshí ímr k'ayk'retka
- Asho fiíní sheeng fiínosh b'tookísh jeen boto geyítwe.
- Awashts aats ushoníye awashts mish moo k'anefe.
- Kíimo 'afiyír gal o s'ayíntsosh ash jam tuwo geyítwe
- Mítkoko jeen doya
- Jeenkotí dano b'sílí jeen kotí programíyatsa

7. Shooto shunetsok juwo s'ayín kotí mal íka
8. Eedísíyo ashó desh muk'í b'teshe okon fakshítwe
9. Danats kup' daníruwo b't'íwntsfo fador baara
10. S'ayínkoto íme jeenats fiíníru ashbaarotssha

Terwer Gítá

Haniye dashí beokí baashotsí s'eentswer

1. Eedísí veshef weerots Nat
2. Sheeag wotts wosh beshíyona doníyí mala
3. Fuundonat maaron k'aníyo faletwe
4. Ashots jeení hgíyonat dambíyo mangíyobok'azor wotítuno

Terwer keeza

Hamíye dashtsanotsí jagíwer

A

- Eedísíya
- Ts'ats. Muk'a
- Jeen kotkotí dana
- Kíshoona tufí jabots
- S'unguts k'apa

B

- A. shood bazíyosh ímefoní
- B. gok'otsí, gurotsí
- C. B'tookií s'ayína
- C. At daatsdera shooda
- D. Beshera shooda

Terwer Awuda

Arí aaníyí detsts fidelíyo faac'or

1. Jeen daatsosh s'ayínon kot geyítwo aawne ?

- A. Maa
- B. Atsa
- C. Gala
- D. Gala

2. Mashera taho kaashets keewots azewoka

- A. Gond shaak'o detsfe
- B. Kaashets keewots azewoka
- C. S'íilíruwotsí wííc'ítuwe
- D. jamoní

3. Jam aawo k'eftse shíno noon mash geyítwoaawne.

- A. Tahade'k'et shema
- B. Notufa
- C. Aawí taha
- D. Aaníyo deshatse

4. Gond woterawo aawne

- A. Mít koka
- B. Bodmítsa
- C. Bodí gízotsí weeralo ud'a
- D. B nat C

5. Ík keewo bek'o nofalítí

- A. Shuu'ona
- B. Shíink'ona
- C. S'íiloná
- D. Fadona

6. Ashfínts faaríkí beyók wottso aawne?

- A. Gedamíya
- B. Gop'a
- C. Muzemíyotsí
- D. B nat C

7. Daníru íko b'atskoto b'geí aawatsneya?

- A. Daftaronats mas'afosh
- B. K'aat'otse beyíru k'ac'otssh
- C. Daníyí marosh
- D. Jamo aaníyí woto falítwe

8. At desha shoodo aawne?

- A. Took weasha
- B. Maac'weesh
- C. Eedísíya shítwa.

9. Gankad' fiínón besherawo aawne.

- A. Eedísíya
- B. Aawíguura
- C. C'obt'a
- D. K'ít'ínya

Terwer uutsa

Haniye dashtsanotsí k'awunon aaníwer

1. Eedísí beshera weerotsí keewwor
2. Ash tíínts taaríkí bewokotsí keewwor
3. Nugusho shíbosh maatsonton bok'alíru aze fiíno eeb etefo?
4. Electríky ango fiínats nojítsor dek'noon nn geyí atskoto keewwor
5. Sanzots awk'owe shood beshíyo bofalí?

Daní k'aat' gítá

Terwerí aaníyotsí

Terwer 1

Aralkoota

1. Koot
2. Ara
3. Koota
4. Ara
5. Ara
6. Ara
7. Koota
8. Koota
9. Koota

Terwer 2

Bewokí baasha

1. Shash keewots bayíresíyets
s'as'ona s'ats k'awtsona-
bayíresíyets índats shu'eyíruna'o
maanda.
2. Duuba
3. k'elemíya
4. Jeen awashíyosha.

Terwer 3

Jagíya

1. C
2. D
3. A
4. C'
5. C

Terwer 4

faac'a

1. C'
2. C'
3. B
4. C
5. B
6. C'
7. C'
8. C
9. B

Terwer 5

K'anon aníya

1. Tohar moon, tohar shesh maa shírona aretsotsna
2. Hawltíyots, gedamíyotsí, parkíyotsí, muzemíyotsí
3. Gankad' fíína
4. B'gook' feetets shubo b'beyal lat'afa, Gewor baaro fíínats jíítsa aretsotsí
5. Kíímí bewoke botufon kíímo de'e waar míshats k'ot'ona.

3. Daní k'aat' keeza

Atsí kayotsí / 80- peredíya/

K'acb k'aab k'os'otsí Danírwots daní k'aat' han boeke okon

1. Bo'atsí kayotsí gíwshí falo eenshítuno.
2. Geyít falotsí awk'o fííno boon b'geyítwok'o dan etuno,
3. Kaashhots kaasho terwerítuno

K'ac'ac'n k'os'otsí Danírwotsí daní tookhan bodane okon

- Kíshí fííno keewítuno
- Kíshí k'al keewíru duubo duubetuno,
- Bíshon sha'u kaawwo fíínar kíítsítuno, k'osh k'osh naarí jafrkíshona k'elemí fuití htmetí fíínotsí fíínar kíítsítuno.
- Shuwats jafrokíshr atamítuno.
- Jok toolo shengsh fíínde'e kíítsítuno
- Bo'atsí mang kotí gíwo fíínar kíítsítuno
- K'osh k'osh kaato maand shengsh bo' atsíkayotsí guurítuno
- Gelbet'ewoshengsh fíínar kíítsítuno,
- Shaawona gelbet'eyí fíínar kíítsítuno
- Gílhewo kaashetuno

- Jot'ona eed'iyí fiínar kíítsítuno.
- Duubí jot'onton manít retmíyo bogshde'e t'oolí gíwo gaalíyi` fiínde'e kíítítuno
- Duubí jbt'onton manít joko toolítuno.

Donona daníyí malotsí

- Danírwots bookish fíínef fííno bodantso bokeewí aata,
- Bokeewts kísh fíínman s'íílyí duubo bo dubetwok'o k'ala, Han etewora duo k'osh duubase k'aníyonat boduubefwok'ok'ala. Aríyosh kíshon ay keewo fíínítwe, guut'etwe, sererítwe, fuitetwe , meetwe, ushetwe, tahítwe, kíshone'y keewo fíínítwe arefsotsí... etíruwannk'o k'aníyo faletwe.
- Kaawo bits bits fiínar boter werítwok'o k'ala
- Manatse tooke dambí shaapí eed'o dabr y'osh' k'osh kaatomaand gíwr s'índ s'índ bor bodagotse beyír woko dabr aretsotsí..... b'fííní naaaro ketatse tur mangomaand woníyír erweríya, nokorewon shap'ona kaawo bokaashetwok'o terweríya.
- Nokorewon shap'ona kaawo bokaashetwok'o terweríya,
- Bodagotse shengsh dek' fiíntsots k'oshotssh fiínar bokíítsítwok'o k'ala.
- Haníyeshíní sererets arotsí kíítsa, wotowa book man bok'íderwok'o keewo geyítwe.
- Haníye aanar danírwots karnoke dataset kurní mootsí, muzemíyotsí zeen beshíyeyír bewokotsí, gízotsí koteýrugarkíyotsí fabríkotsí aretsotsí de'em bos'ííletwok' k'alr, Boon genewítso k'elemífuutona jafr kíshon, kolajíyon mo-zaykíyon, tok'í shapon, díík'í shapon , shubí shapon bofíínítwok'o k'ala.
- Bofííntso bok'aat'í tohotssh t'ííntsír awk'o bofííntsok'o ík íkon keewítuno,
- Sheeng fiínno bo'ettsotsí botookon faac'ítwok'o k'ala.
- Faac'ets fiíno b'be'et bewok jírr s'íílosh t'ííntsí
- Bofíín faac'etsotsí kupp'íya

- Htmetiyatse bodants keewo bokeewítwok’o aata,
- K’osh k’osh keewotsn fiínets htmetiyotsí fiínotsí kíítss eeg atametsok’o bogalítwok’o aata,
- Keezl k’aatotse jok t’oolo bodantsotse k’aat’ hanítse kaarí kaarí bot’oolítwok’o k’aalosh terweríya
- Danírwots dagotse shengshdek’ fiíntsots galde’e k’oshotssh bokiíts ítwok’o k’ala.
- Jok guuríyo kaaríyona t’awashon poolo ferweríya
- Bobeewok eed’ona sha’on atsí mana koto fiínar bokiítsítwok’o aata.
- Danírwots dagotse sheengsh fiíntsots k’oshotssh bokiítsítwok’o k’ala,
- Eed’onat sha’on atsí mang kotí fiíno fiínar kíitsa,
- Danírwots arí weeron atsí mang kotíterwero bofiínítwok’o k’ala
- Danírwotsats mííd’o b’borawok’o gíyt kotona ayíyo geyítwe.
- Shurar terwere dambí s’ílets shine shuutson daníya,
- Keezl k’aat’ots gelbet’ewo fiínerno, k’aat hanítse maníye k’antso bfiínítwok’o k’ala
- Gít jíndots dagotse beyíru woko gelbet’eyar bobeshítwok’o k’ala. 30-40 s’m eed’detsts mesenaklýotsí gelbet’efe bobeshítwok’o k’ala.
- Kotron bezets mesenaklýotsí bok’ut’rawo gesbet’ewon bobeshítwok’o k’alr terweríya
- Sha’onat gelbet’eyí gíwi fiíní weero fiínar kíitsa,
- Danírwots íkslúyan alo bobek’tso aríyide’e bofiínítwok’o kup’íya,
- Danírwots dagotse sheengsh dek’ fiíntsots k’oshotssh bokiítsítwok’o k’ala.
- Kíc’ detsts danírwotss sha’onat gelbet’eyí gíwo kíitsíru aro kíitsr keewa,

- Manatsno k'oshk'osh kaatomaand k'osh k'osh daawomaand gíwr boterwerít-wok'o k'ala.
- K'aat' shíronton manít k'osh k'osh gíisheyí kaashotsí hgíyotsna awk'o kaashe-fok'o daniyír jamo b'kaashetwok'o k'alo geyítwe.
- Danírwotsí s'índ s'índon eed'ír shíyanalo kuuto togora eed'íyo botookí weeron boterwerítwok'o k'ala.
- Kuuto awk'o k'ap'etuwo'ona eed'íyetwok'on keewona fíínar kiítsa,
- K'aat' shír manton manítwona k'osh k'osh fíínotsn bíts bíts bofíínírwok'o/ bo-terwerítwook'o k'ala,
- K'aat'han shíron t'oolína gaalíyí jot'on bits bits bofíínítwok'ona boterwerít-woko k'ala
- 'osh k'osh togí duubí k'ac'otsln danírwots k'osh k'osh k'aaton gítbor, garewon wotde'e bits bits botererítwok'o k'ala.
- Jok t'oolosh manít duubjot'o k'oh k'osh jot'ef duubí k'ac'otsa shíyíya Danírwots bshíshts k'aarosh manít gíwo bogíwítwok'o k'ala. Daírwots dagotse sheengshdek' fííntsots k'oshotssh bokíitsítwok'o k'ala Hanats dabde'e awk'o fíínetwok'o keewona fíínar kiítsa. Maníye okon kaaríkaarí jot'k'aaro shíyír bits bits boterwerstwok'o k'ala.
- Duubon grwots terweríyosh ash ash duubo tepíyon shíshír danírwots teron duubo k'osh k'ush ashasho b'detsetwok'o, kaarona t'ewashon b'wotítwok'o k'ala
- Galase danets nemí duubo kaashona garono kísh t'opona k'osh togí duubí k'ac'otsn deena. Dabde'e duubo gíwfetsmaníde'e boterwerítwok'o k'ala
- Danets duubetsots duubo aríyíde'e boduubetwok'o, kísh t'op'on k'osh k'osh duubí k'ac'on deenr manít gíwots fííar boterwerítwok'o k'ala,

Faleyal ash naarí duubo shíyír wekínk'osh k'osh jot'í duubí k'ac'otsn koaartsona t'awoshde'e duubí jot'o maniyír danírwots sheengsh boshíshíru duubí jot'onton wekí duubonton maniyíde bogíwít woko k'ala.

Damonat daniyí k'ac'otsí

- Dorí kuuto
- Kauuto
- K'lemí k'ut'k'ut'o
- Work'atotsí
- K'ok'rots
- Kolkílyots
- Keleríyo
- Bin fuuteto (brysgúti)
- Joko
- Jhurar kíitsíruaro
- Kuuto
- K'osh k'osh d'uubí jot'k'ac'ots
- Sha'onat gelbe'e kíitsíru aro
- Díik'o
- Tok'o
- Shubo
- Batrídshutso
- Mak'asíyo
- Bín deshíyefo
- K'elemíyo
- K'osh k'osh k'ae'otsn fíinets htmtífíinotsí
- Atsí mang kot kíitsíru arotsí
- Gíishey kaashosh geyít k'ac'otsí
- Tep rekerderíya

3.1 Kísha / 6 peredíya/

Kísho atsí kayotsítse íkoní kísho shwu'osh wotere k'osh k'osh fíinotssh wotítawe. Jam ashatsí kayots geyek bowotíyalor kíshí fííno nos'íílor kísho nshatsí koyotsítse ayídek'geyíka kího koní etets fííno fíínos wotít ash atsí kaya.

Aríyosh : No s'ayín kotosh noatso, notookí s'íiro. Notufo, nokíshona koní etets no'atsí kayotsí mashosh jíníru ash atsí kayo kísha.. kísho balangar kep'osh wotere mekosh wotíru atsí kaya Dambe etosh gesmank'on koní etets balangaro shínshín kísh b'míídefo. Han b'wottsoní kísho t'fíinalylye' er k'osh atsí kayo míid'íratse. Díngaton n danawo no' atsats weet keewo b'beyal kísha shin bodetwo Hansha kísho ísportífíinosh wotere k'osh geyít atsíkaya. Hanats dabde'e no/ atsí shapost **kotosh wotere baatsosh geyík atsí kaya.**

3.1.1 kíshon fiìnef fiínotsí (4 peredíya)

shap'a

kuutí nana'ots shap'osh shin shíno gíryíshon shap'etka wotíyal k'aní tufo shínommand daamír k'anítufí jaabobsn datso tuu'ude'e . ashatsí mango gírats wekín k'onítufats woshde'e wotítwe Hanor gero shap'era k'aato maand aanítwe. Shapíru kísho k'aweyar kíshít'ero íkweeron daatsewo geyítue. Hanor shap'ts kíshí íl'po atsosh karna. Hananotsí shap'osh geyít wotanotsí okon shap'ts kísho jíík"omand jar-gewor ní' atso at'umde'e k'aníkíshí aaron gírikíshí aaron jamon gíri nalk'o k'aní nalk'o shapleyítu kaatomaand aaníte. Shap'ewor shapírwo ksho damban t'oode'e jíík'omaand jargetwe. Hanor jíík'o maandí tufo gepon gero íknon kaarí shap'eyíru kaatomaand aanítwe wotítwe. Tank'o ash ats beyan shap'osh ayídek' geyítkonat wotítka.

Haníye okon shap'o fiínats jíítset wora. Mangroníye damb jargeyat shap'et kísho shap'etwomaand shínomandona jíík'omaand angon mangro aaro, kíshí t'erona kíshí jaabotsí kotron jagr geyít gíwotsí fiínítwe shiní eed'ts tufo jargí gowo dambí keews góts ayo k'alítwe shap'k're okon eene shiní eed'ts tufo gurbots b'k'awer atso shínomand ametwe. Shap'ts kísho shínona jíík'omaand gíwítwe. Gíghan k'os'oní shap'ewor k'aleyor ashangí gífníyo dhinomaand amr shap'osh kap'ets jíndo b'besherawok'o, atsí mangono korde'e eed'osha.

K'alet fiínotsí (gíwotsí)

Shapona kaawona

- damírwots gítgítbor sísats wokde'e bo'eedítwok'o k'ala.
- Gít bodts bodtsotssh ík ík kuut íma.
- Kuuto awk'o sha'ur kaawetwok'o malotsí keewr fiínar kítsa. Han weeron bits bits boter werítwok'o k'ala
- Ímets gíwotsí sheengsh bofíínítwok'o bítsbíts fiíníyo geyítwe.

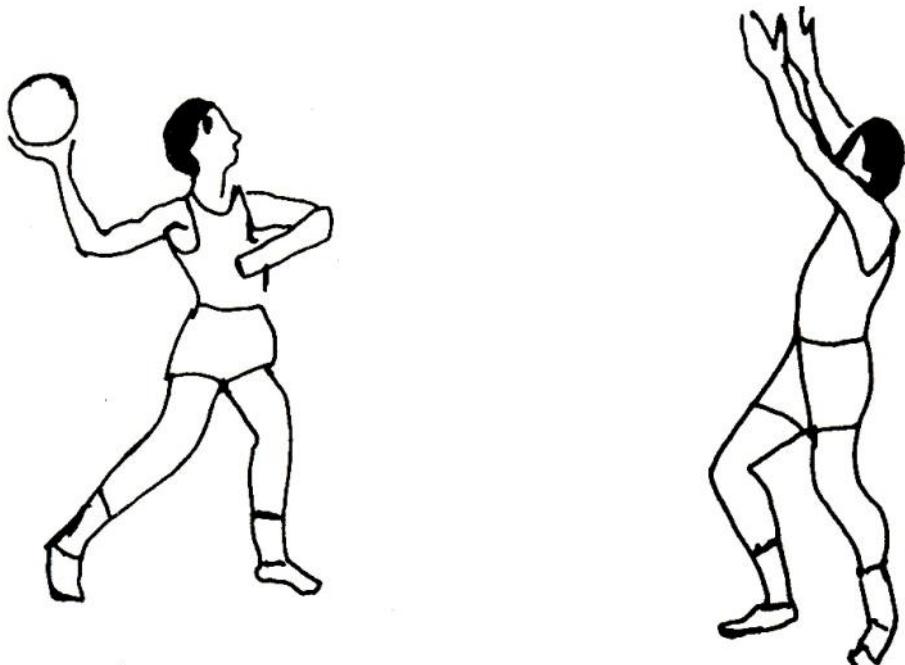
1. Gít bod eed'tsotsítse íko sh ap'etwo b'woter aanííko kaawítwo wotar kaaríkaarí bokaashetwok'o k'alr terweríya
2. Shap'í kaatotsí wonawonede'e bofíínítwok'o r'alr terweríya

Aríyosh - damban

- nalk'omaand
- Tooke damb
- Gebe dashona aretsotsí.

Daníyírwosh Gawítwotsí

Danírwots daníyírwots ííntsoníye k'osho botookon azde'e gíwo bofalít-wok'o kup'íyona bogíwmano k'orooro geyítwe. Boshap'or t'ewash jamo b'dímbra-wok'o k'alo sheenga.

Ar 3.1 shap'ona kaaw kíítsíruwoní

Dambí keewetsok'onat fíínat kíítsetsok'on kuut detstsots shaysde'e bokaawítwok'o k'ala. Han t'aashí bfíínítwok'o daníyírwo k'orooro geyítwe. Kuut kaawírwotsu kuut waa wook'on boooko k'aníyítuno. Kuut kaawírwotsu btaron t'amashde'e bofíínít-wok'o k'ala. Jamots bítsbíts t'awash bofííne okon kaarí kaarí kawír bofíínítwok'o k'ala

Kuut shap'onat kaawo aze atsí gíwa. Ík keewo kíshon deshd'e íkokewoke k'osh bewok betso faletwe. Ík keewono sha'ude'e k'oso foekín etets bewok betson muk'nan'a kuutotsí shapp'on geyít shap'í malotsí terweríyon gíno, dískesíyonat alol shap'í malo eensha, ík keewo shunets kaato maand shap'osh ík kíshon deshde'e shíno maan de'e woc' shap'et kíshon dambí atsí kayonton jíík'o maan dan de'am mank'on shíno maand c'ílar wfiko shrno maand shínír sheepeto keewman faksha.

K'osh k'osh wokona bewokon shap'ets keewo atsí mango korde'e boweyíru kaatonat bokaaro k'oroor detso kaawa etefo,

Kaawowor ash ats eed'eed'o keeznaarí weeron s'íilo faletwe. Mut's ayídek'e woterawona ayíde k'aníde'egít kíshon shap'ets keewo detsa. Nokaawor níbnídek' geyít keewotsí shap'ets keewo b'bodorona kíshonton b'gonkewor angon b'weyít-wotse kíshonat aaro atsonton íkatswoshde'e dashan geetsr kaawa. Hanwe shap'ets keewo keton kaawosh wotere kíshíjaabots jeen kotosh ay k'alo betsfe.

Bridging exercise

Word Bank

Response - aaniya
Technique - teknikiya
Throwing – shap'a

1. In the picture, the girl is _____ the ball. [throwing]
2. There are special _____ for receiving and throwing balls [techniques]
3. Almuz and Dereje are playing handball. Almaz throws the ball to Dereje, and Dereje catches the ball. Catching the ball was Dereje's _____ [response].

3.1.2 Jafr kísha (25- peredíya)

K’os’a Danírwots han bodane okon

K’osh k’osh jafr kíshona’kelemítutí shap’o, htmetíínotsí fínde’e kiítsítuno.

Danonat daníyí malotsí

- Danírwots karnoke datasets kurní mook, muzemíyots zean beshíyeyíbewokots, gízí parkiyotsí fabríkotsí artsotsí de’am bos’íletwok’o k’alona boshuuntso bítse k’elemíyo fuurde’e jafro krshde’e kolajíyon, mozayíkón, tok’í shapon, díík’í shapon shubí shapon bofiínítwok’o k’ala.
- Bofiíntso k’aat’otse daníru botoohotssh t’ííntsír awk’o bofiíntsok’o ík íkon keewítuno.
- sheeng fiínowe eetwots botookon boffaac’ítwok’o k’ala faa c’etsotsí bobe’et bewok rat’afar s’íílosh betsa.

Danonat daníyí aayíyí k’ac’otsí

- K’ut’ k’ut’ kelemí work’ata
- Shuts k’ac’ac’ na
- Kolkílýa
- Hofa(díík’á)
- Tok’á
- Shuba
- Aatsí shwtsa
- Mak’asíya
- Deshíyefoní
- Keleríya
- K’elemíya
- Bím fuutefoní (k’elemí fuya/

Jafr kísha

Jafro kísho írsasíyonat keleryon marats wekín work'atats fiín nogeets ík keewí aro nobeezít fiíní mala. Jafr kísho geets keew kííts weer b'wotssotse jam snet'befí fiínosh ayídek' geyíka.

Jafr kíshon ík keewo fiínosh no sererít jiíndots ayíde'e bobe'erawo serero geyítwe. Nofiíníru keewman noyettso'k wotob'k'azal keton t'afír fiínosh yíyítwe.

K'elemí fuuta

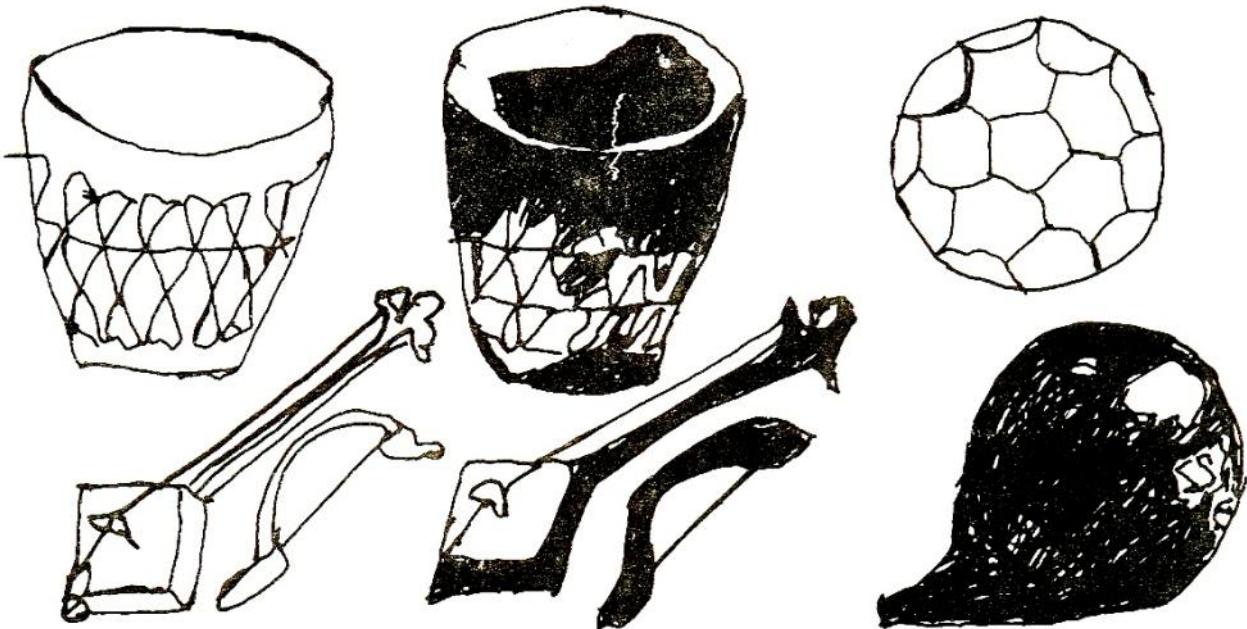
K'elemíyo baatsí kíítsítka. Han weeron azetsona ah fiínts keewots baatso k'elemíyon kíítsetwe.

K'elemíyo aze keewotsn k'aníyo faletwe. K'aníyetwonu mítonat shawí naarotsna. Hanotsí galotse dataset keewanotsn keton shuunetsona gets k'elemí naarotsí k'aníyo faletwe.

K'elemí fuutí fiíno k'elemí naarok'o k'osh k'osha. K'aleyí naarow aatsí k'elemíyon shaanatse e'íishomaand b'wotora cay ítonat tempra k'elemíyos aaní c'íishotse shaano maand fuuta. Shír hana aatsí k'elemí fiíní malo dashtsank'owa b'í'areshíno fiínosh getso keewo fiíní marats / work'atats/ golíyeeraníy jafro kíshr k'aníyets k'elemíyo bín fuutefon bac'ar c'íc'ír bgets k'elemí naaro jafrkíshetsats fuurr fiínet i'k k'elemífuutí naara. **Aríyosh** t'íínts k'elemí fuutí weerohan s'íílíka

Jafr kíshonat k'elemí fuutona

Jafr kíshona k'elemí futon are sererí fiínnotse jagets fiíní malno. Hanu fiínosh nogets keewíko írsasíyon jafro nokíshe okon aatsí k'elemíyo ekín zayít k'elemíyo futon nofíni't fiíní mala wotowa bako jafr kíshona k'elemí fuuto jam aawo k'alera fiíní malno. Dashí aríyosh t'íínts arots t'íwíntsosh ayíyítuno.

Ar 3.2 Jafr kisho k'elemí fuutona

Model - modeliya
 Sketch - serera
 Design – jafr kisha

Word Bank

- When making a picture, you first think about where you want each part to be and how you are going to make the picture. This is called _____ [design]
- After you think about where to put the parts of the picture, you can use a pencil and _____ an outline [sketch].
- You can make a _____ of something out of wood, cardboard, mud etc. [model]

3.1.3 Htmetíya (5- peredíya)

K'os'a Danírwots took han bodane okona shuwats dízayíníyo kíshde'e atamítuno.

Danonat Daníyí matotsí:

- Htmetíyatse bodantso bokeewísh aata
- K'osh k'osh keewon fiínets ntmetíyotsí kítsreeg atametsok'o bogalítwok'o aata

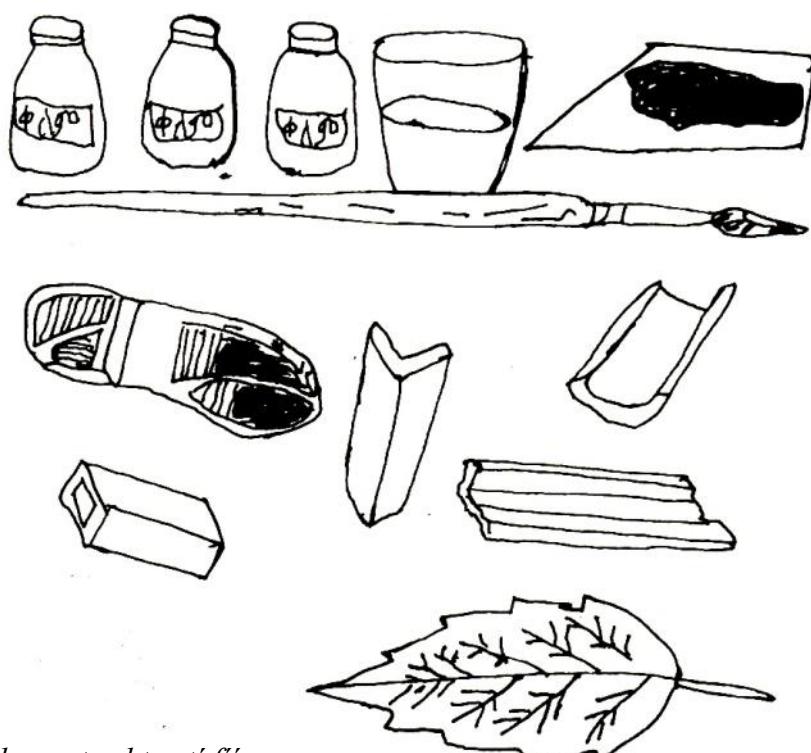
Danonat daníyí aayíyí k'ac'otsí

K'osh k'osh k'ac'otsn fiínets htmetí fiínotsí

3.1.3. Htmetíya (5 – peredíya)

Keton ashonat b'maac' fos' bofalít k'ac'otsats k'elemíyo fuurr ík keewo ayíyír fiín falet fiíní malo htmetíya etefo.

Htmetí fiíní malots gítosha bokay manotswe k'at'onat kaaw htmetíyon. K'at'i htmetíya no'etírwoní keton fos'onat k'at' falet k'ac'otsn shuwo, gomo, míto, aretsotsí no' k'at'e okon k'elemíyo fuurde'e no'atamítka.. kaawon atama no' tírwoní aaní azetsona ashfiínts keewoteats maar maarotsí, k'osh k'osh shap detsts t'armusí íptí, malotsí, hwtsí shapotsn k'elemíyo fuur no' atamít fiíní mala.

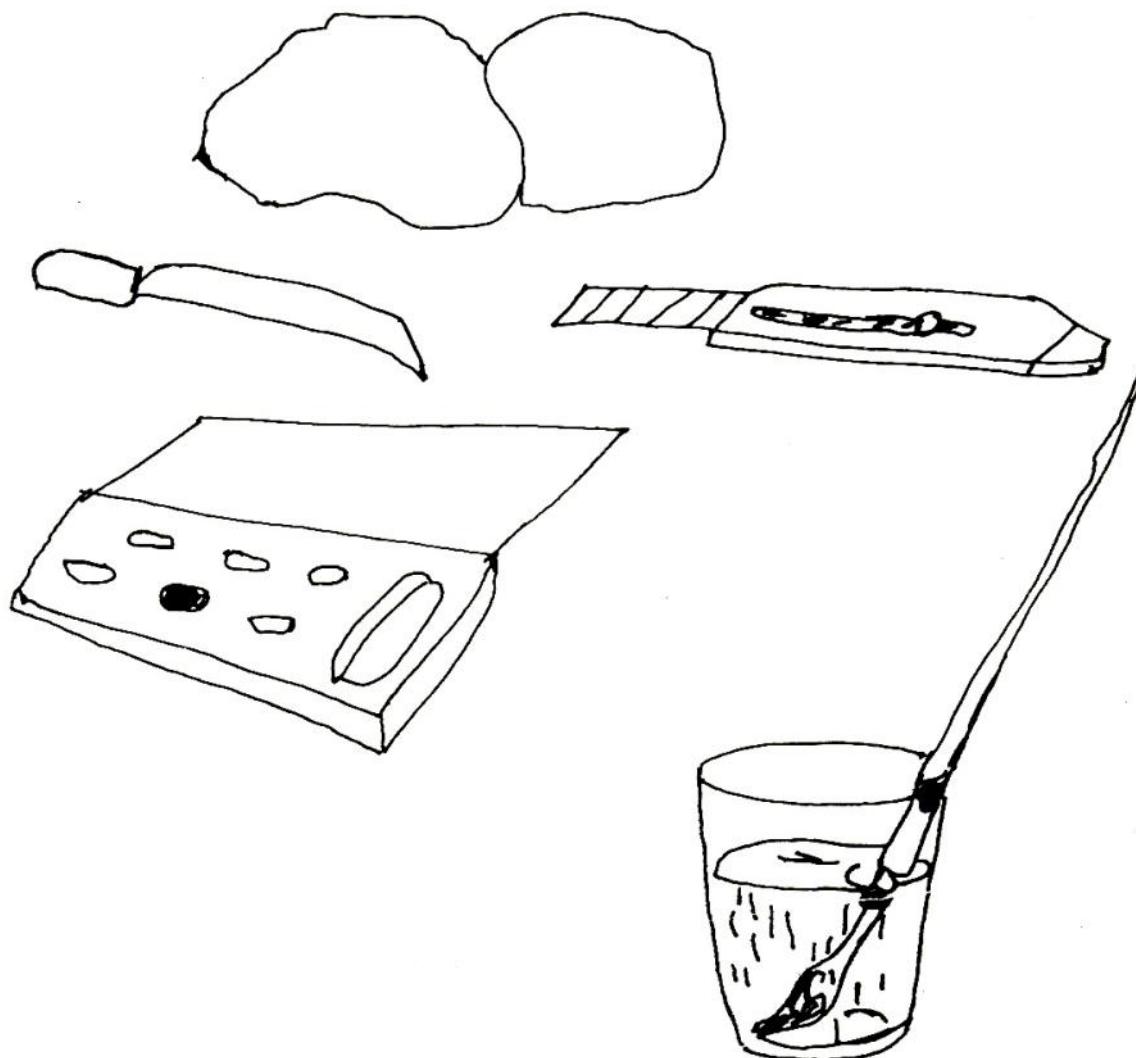
Ar 3.3 k'osh k'osh keewotsn htmetí fiína.

Shuwí Htmetíya

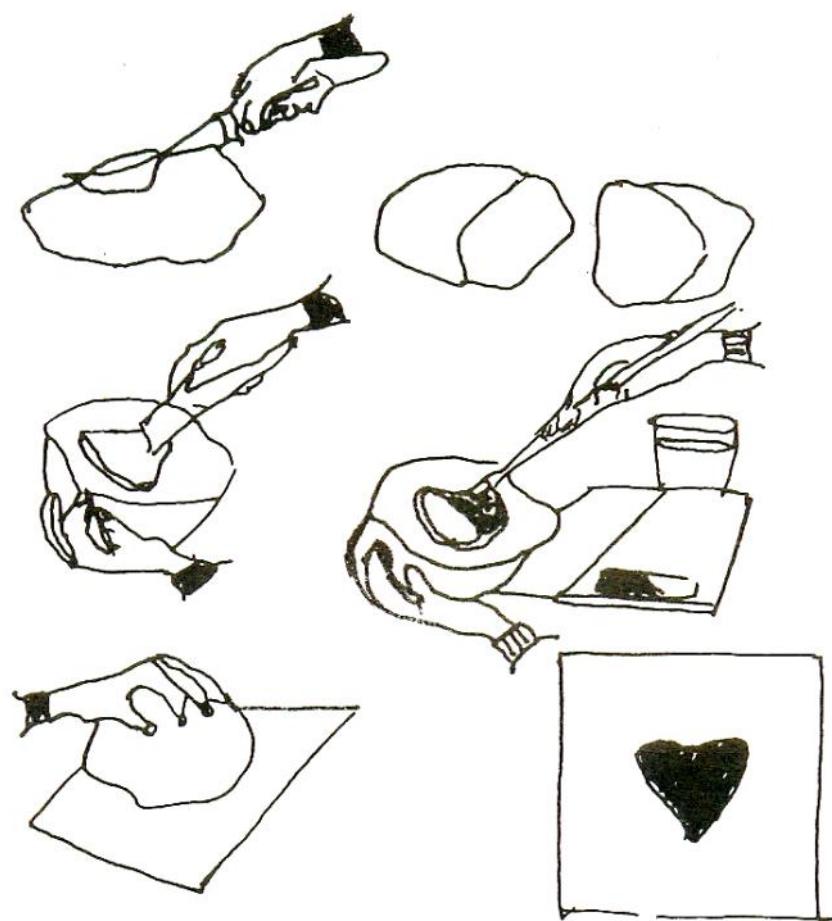
Shuwí htmetí fiíneyínaara

Shuwí htmetí fiíneyí naaro k'at'í htmetí fiíneí naarotsa fat'etka. Shuwo ketonat galotse dataset worfí may narotse íko b'wottsortse danírwots k'aatí fiín wotere maafííno bín sheengsh fííno falítuno.

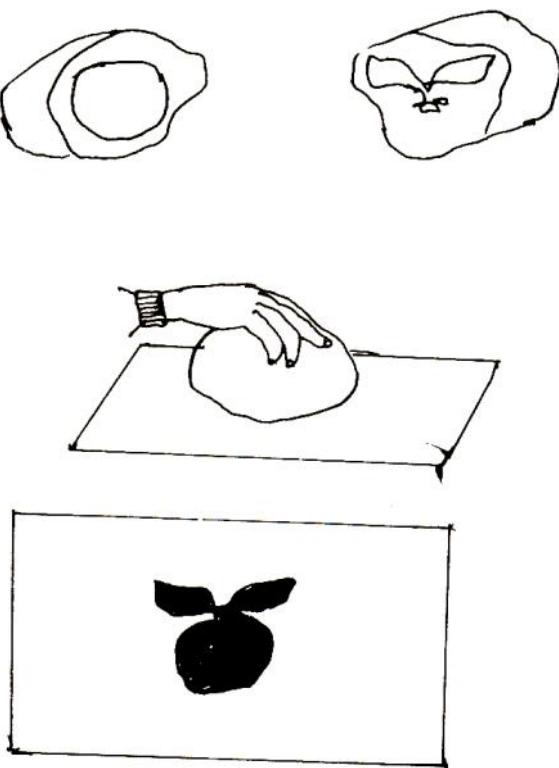
Shuwí htmetí fiíní shine shmtso dashtsank'oy' shínshíno shwoo shíkon gítosh bada. Bdets shumants ket jafr kísho kíshr geyítwo k'ayk'rar k'at'ets shuwats k'elemíyo fuurr k'aníyets work'atats atamar keton fiín falet ntmetí fiíní naara. Htmetí fiíní malan gít keez shuwots k'ap'ar k'osh k'osh shapotsí bo'ats k'at'r gonkíde'e atamon íknaarí fíín fííno faletwe.

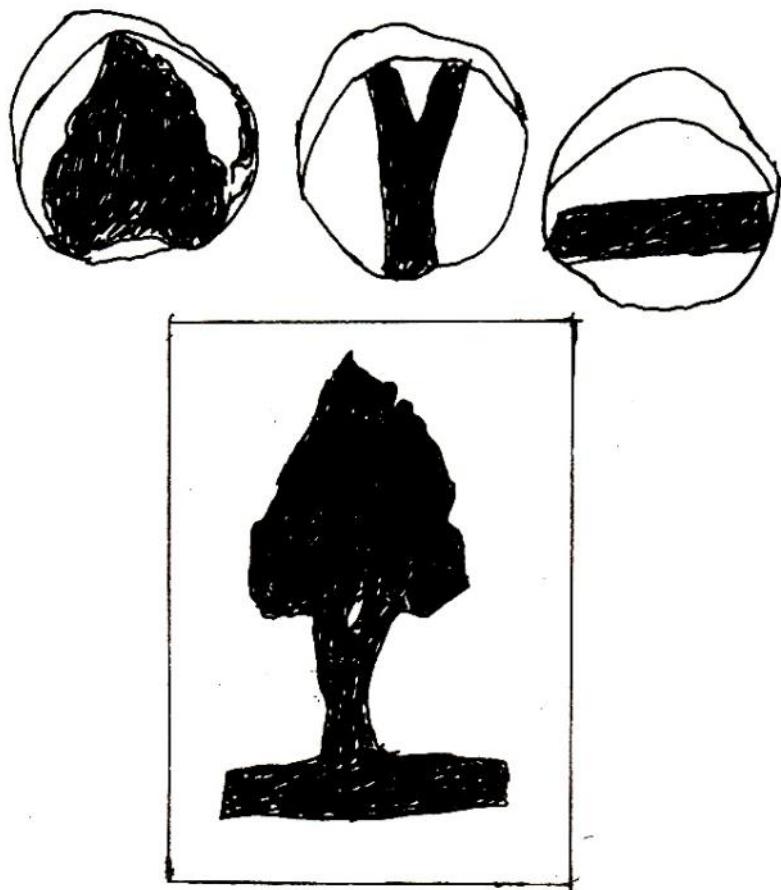
Ar 3.4 huwí htmetí fiínaya

Ar 3.5 lk shuwím hmetíya.

Ar 3.6 shuí Htmetíya

Ar 3.7 keez huwí htmetíya

Shwí tmetíyats s'ílos'íl fiíní mala shuwí htmetí fiíní naarí malose k'osh k'osh s'ílas'íl ffiíní htmetíyo íko b'wotere, bfiíní naaronu k'oshk'osh shapotsí shuwats k'a'ona fotsbayír no shunts s'ílas'ílo fiíno falítwo.

Han fiínosh nok'anor shíno shu íko taalo gítoko kayír ík mandí kadats k'osh k'osh k'elemí detsts s'ílas'ílí shapotsí jafron kíshír geyít keewo fotsde'e kíshr getsebaarats fuorr fií nofalít fiíní mala.

Ar 3.8 shuwats baatsí htmetíye

Fuundí wekín kafí aro shwwats k'at'ona atamona

- Shuwí htmetí ffíní naaro shine shuutson keewetsman danírwots shegsh de'e bot'íwíntsítwok'o aaní keewa. Manatse danírwots jafr bokíslts aro shuwats beshíde'e bofíneftse shíno k'aat'otsí danírwotssh bodts bobewo aríyo geyítwe.
- T'ínts k'ac'ots daníru jamosh took tookon bodk'azetkno wotíyal daníyíru/ wo/ gaarewon fiínít malo k'aníyo geyítwe
- Dambí keeetsok'on shíno danírwots bofíít bewoko gazet'íwork'aton ípituno. Bok'aníts shuwo korde'e taalo gítoko kaytíno kap'et shuman gítso s'ayín b'wotítwok'o kap'ets shuman gítso s'ayín 'wotítwok'o kordeeno. Maníyeokon bok'aníts jafr kíshetso karboníyon bowoge okon mísmaron wekín shubon k'at'uno. Maníye okon shapman k'elemíyo bín fuutefon fuurr bok'aníts work'atats atamono. Maníye okon danírwots fiín man bofíínor daníyírwots guurar s'íílr awk'o bofíínor daníyírwots guurar s'íílr awk'o bofíínítwok'o ízona ffíní shine sluuts keewa

Aríyosh

- shuwo bok'íinc'or bokísho bok'ut'awok'o korde'e awk'o bok'íinc'ítwok'o keewa wekín wekín daníyírwots k'ut'de'e ímo falítuno.
- Bo'atamít htmetíyo s'ayín b'wotítwok'ona shuwo b'kíimawok'o kordek'o boon b'geyítwok'o keewa. Shuwo bokíshon deshde'e work'atats t'ars'de'e bo'atnmor bokísho gíwr htmetíyo b'awshírawok'o korbodek'etwok'o keewa. Ík atamí k'elemíyo eek'r k'osh k'elemíyon bo'atamor shuwatse beyíru k'elemíyo masho boon b'geyítwok'o keewo geyítwe.
- Hanank'o ffínán danírwots dats bobewo ffínar boterwerítwok'o, k'aldetssts sheng sheng ffínotsí ffínde'e ffínat bojíítsdek'sh wekín k'emdek'o bofalít-wok'o ízona kup'íyo geyítwe shuuts daní took han shírrötse bofíínts ffínotsí kakude k'aat'ots matsr danírwots bok'oorítwok'o k'ala, danítook hanítse k'aleyíru k'ooran danírwots kíshídano awk'o bosííletwok'ona k'aws bo'ímet-wok'o, jejídoyoná botookík wotowa ash ffíno awk'o bokoorítwok'o eensho b'falítwotse b'k'alo sheengshde'e dano geyítwe.

Gízí aro shuwí htmetíyona

- kmdosh b'wottísh danírwots shuwí htmetíyo eeg b'wotona b'fíneyí shine shuutso bokeewítwok'o k'ala.
- Andí t'woran gízo shwwí htmetíyon fíín b'wotere beshts k'aat'í woríno s'uwtse keewetsok'o gawía.
- Daníru k'atsots aawí gízí aro fíínosh bok'antsok'o aatona bokeewítwok'o k'ala.

Aríyosh : 1. Taa fíínosh tgawtso andurí ara

2.Taa fíínosh t'gawtso andurí ara

- daníru jamo fíínosh geyít k'ac'otsí bok'aniyo k'oroora
- Bínk'ut'etwo wekín shíko daníru jamosh bodob'k'aza/ b'bodetwok'on danírwotsí garewon kayíya.
- Fíínosh bogets gízí aro kap'ets shuwats bosererítwok'o k'ala.
- Jafr bokíshtsoníye k'osh fotsde'e bokíshítwok'o k'ala
- Danírwots boshuntso bofiínor bokísho bok'ut'awok'o korbodek'ih t'ílwítsíya.
- Bofíínor daníywots guurar ayíyona. Fíínimal kíítsa.
- Daníru jamo fíínmon bofiíno k'oroora.
- Shuuts danírwots wet peredíyosh boosh sheengts fuuadí naarí jafrkiho t'iwtsde'e bowetwok'o keewona shuwí htmetiyo bofiinitwok'o kup'íya. Shuwí htmetiyo bofiinitwok'o kup'íya.
- Htmetí bofiíntsats boshuutso, bok'aat'o, bonito, arman shuutsonal aawo k'osh k'osh bewok bobeezítwok'o k'ala

Bridging exercise

embellishing - baatsiya
painting - buuta
printing - ayiya

1. In the picture, the man is _____ a nice colorful picture. [painting]
2. You can make a nice picture by carving a design on a potato, painting dye on it and then _____ the design on the paper. [printing]
3. Making the picture colorful, detailed and interesting is _____. [embellishing]

3.2 Tufona kísho ikats woshde'e fíínet fíínotsí (12- peredíya/)

3.2.1. Ikok bewok wotde'e fíinetwotsí

K'os'a – Danhaníye okon danírwots

- Jokí toolo sheengsh fíínar kíítsítuno
- Bo'atsí mang kotí giotsì fíínar kíítsítuno
- K'oш k'oш k'aatomaand sheengshde'e bo'ats kayotsí hurarítun.

Danonat daníyí malotsí

- Keezl k'aat'otse jok t'oolo bdantsotse k'aat' hanítse shengsh de'e kaarí kaarí bot'oolítwok'o k'alr terweríya.
- Danírwots dagtse shengsh dek' fííntso danosh k'oшotssh bo kíítsítuwok'o k'ala.
- Joko kaarí kaarí shuraríyonat t'ewashí shuraríyon t'oolo terweríya.
- Íkok eed'de'e wotere gíwon atsí mang koto fíínar bokiítsítuwok'o k'ala

- Danírwots dagotse sheengsh fiínírwo k'osh otsgh b'kíítwok'o k'ala.
- Eed'onat sha'efets atsí mang kotísíru ar kíísoy
- Eed'onat sha'efets atsí mang koto fiínar kíítsa.
- Danírwots arí weeron bo'atsímang koto boterwerítwok'o k'ala.
- Danírwotsats mííd'o b'borawok'o k'otona geyítkeew dabo / aayíyo geyítwe, shene shwutson daníya

Shuraro dambí s'ílets

Danonat daníyí k'ac'otsí

- Joka
- Atsí mang kot kiítsíru arotsí
- Surar kííru arotsí

Ikoke fíínetwotsí

Jok t'oola

Jok toolo jam aawo ats kup'osh woter jeenwotosh fíínet gíw b'wotsoníyre dambo k'osh k'osh kaashosh k'andek'ash wotka. Jokí t'oolon fiíníru gíwots níb. Joft'onat s'atsí sha'o sheengsh bosh aítuwoko kotoníye k'osho gíwotsí íkats woshosh k'alítwe. Haníyek'osho t'ufo kup'ítwe.

Jok t'oolo íkok wotde'e jokí s'uush gít kíshon deshde'e gít tufon joko shuutse shínomand shine shuutsomaand, tookoníye beshíde'e guuríru toolo faletwe. Daníru gítots jookí c'uosh c'uusho deshde'e bo guuríru jokoks kíndona kesho fíínetwe. Gít tufon kaawde'e eed'de'e jookí c'uush gít gírona k'aní kíshon deshde'e tuufo wonawoníyír ík tufon kaashetwe. Joko shwraríyef woc'keeshona kíndo faletwe.

Ar 3.9 jokí t'oola

Daní tíína:

Kaashan ayídek' nana'í k'ac'ac'notz jamotse maatsnanaí kaashf kaash b'wottsootse , jokttoo dantsots k=t'erwerírwotssh kíits fets fiíno faletwe.

- Danírukeez naanc'otsh ík joko ímet,
 - Maníye okon gawn sísats t'oolo bokaahetwok'o k'ala
1. Gít tufon íkok bot'oolítwok'o k'alí Gít nana'ots joko t'ewashdek' bo guuríyor ík na"o awk'o t'oolítwok'o kíítswa. Hank'on jamosh b'bodfetso íkíkon boterwerítwok'o k'aluno.
 - Keezots ík íkon íko taalots gítots jíko boguuríyor joko datso b't'awíyor b't'oolítwok'o k'blr boterweitwok'o klaluno.
 2. Daníru jamo b'took tookon joko de'e shínomando jíík'o maando joko guurí bofiínwok'o k'blr terweríy.
 3. Daníru jamo hake bak sha'efets jok t'oolo bofiínítwok'o k'ala.
 - 4n wekín 5 tooron shínshínats ed'ír fiíníya
 - Eed'baaron b'woteftse gíwfets bofiíníya ayídeld shengetuwe.

Daníyírwosh Gawítwotsí

Danírwots joko bofooleftse shíno gíwr atso bok'eetsí deketuwok'o keewa.

Hake bak sha'ar bot'oolor 3-5 to maníye bogo 6-10 t'awash t'awash bot'oolítwok'o k'ala. Jerweríru danírwots bobeyal bosharaqok'o fíinno bok'ayawok'o k'oroora, dats bobeworo boterwríshíza.

K'osh t'íintí mala

- - k'aat'otsí danírwots woke wokeyar awud tooron kayede bo'eed'ítwok'o k'alr jamosh íkík jok íma.
- Haanar gíwotsí shine shuutson bíts bíts fíína. "t'oolor" etewor íkok wotde'e 2-4 dek'ík'o kaarí kaarí wekín t'ewashí joko shínamaando jíík'o maando guurír bwníye shíní bodants duubo duufets bofíínítwok'o k'ala.
- Hanbaar b'woteftse hanton jaget gíwotsí kaaron 3-4 dek'íkosh bofíínítwok'o k'ala.
- Ík naarí gíwo bo eed'ítsoke gíromaand wotere k'ano maand (guurar joko t'oolefels bofíínítwok'o k'ala).
- Jíndoots kaaton 25-30 metrí wokats c'írotsí geda, er erer etewor jínd jíndatse shínats eed'írwotsatse tu daníru jamo c'írotsok jokot'ooolefe wos'a, Hank'on aaní ene bodeshtsok aanar jííndí jííkats bo'eed'ítwok'o k'ala.

Atsí mang kota

Shíní daní t'íintíína

Atsí manaa etoní atso atsí mango taalíde'e kordek'a atsí mango k'osh k'osh keewotsn keewo faletwe. Andí Dananmo atsí mano gnufets awk'owe keewofalet .

Danírwots bofííníru atsí mang kotí gíw jamots shengshdek' dek't fíínats jííts falo bokiítsírwotse jamotse jmnastíko fíínewor gíronanda k'ana wekín 1, 2 err koroniyere bosh sheengtso botookon boshuntso maand ímets gíwo shengshde'e bofííníyal k'anítwe. Han b'wotsotse daníyírwots k'aatí shíranítse gíw jamotsí fíínar kíítsr, tohar fíínar danírwots sheengsh de'e bofíínítwok'o mayíyo geyítwe

Dan t'íínts t'ííntsí mala

Ats mang kotosh áayíyít dashí gíwanotsí fíínar kíítsr keewa
jindon sha'a, kaawon jííndats shaawefets bo'atsí mango korde'e shíno maand
bo'ametwok'o k'alr fííníya

Bo tuufo woníyíde'e ík tufon eed'a

- Tufo jargade'e ík tufon eed'de'e gítl tufo shíno maand kaatsd'e t'o'od'e jargr
muk' dek'ík'osh bo'eed'ítwok'o fííníya,
- Aaní jíík'o maand kaalsde'e t'o'o de'e jargde'e bo'eed'ítwok'o k'ala.
- Ík tufon eed'de'e gítl tufo nalk'o maand kaatsdee jargde'e boteshetrook'o
fííníya.

3.Tufo k'aawde'e fíínetka

- Ík tufo k.'dowde'e shínomaand t'o'de boteshetuwok'o fííníya
- Ík tufo k'aawde'e nar'omaand t'o'ode'e boteshetwok'o fííníya.
- Ík tufo k'aawd'e jíík'o maand t'o'ode'e boteshetwok'o fííníya.

4. Ik tufon gítl tufo t'o'ode'e shínomaand k'aawets gurbo gít kíshon dsshde'e wona
woníyíde pofíínítwoko k'ala

5.Tuumde'e ík tufon atsí mang kota

- Kísho hakebak nalk'omaand jargde'e tufo kakude eed'ofiíníya.
 - Bo gerotse tuumk'o tuumde'e gírl tufo nalk'omaand jargr damban tuwo
fííníya,
 - Tuf kakude'e eed' fííníya.
 - Bogerotse fuumk'o tuumde'e tufo damban kaatsde'e damban damban tuwo
fííníya.
 - Gerotse kawde'e tufokakude'e eed' fííníya
6. Ik tufon tuk'malde'e titl tufo shíno maand jargde'e tuk'matts tufats bede'e
shínomaand. Tufo b'jargetsok'on kssho tooke dambo jargr ki'shít'ero hak'ets
bak'ets woshr fííníya,

7. Kishon atsì mango korde'e gíndatse wekín angadts jooratse shengshde'e shínomaand shaawo fiíníya, angadts jooratse nnalk'o maand shaawa
- K'anomande tur gíromaand shaaw fiíníya
 - Giromaande tur k'ano maand shaaw fiíníya
 - Bomaawor dagotse kash bodek'etwok'o k'alr ananì fiíníya.

3.Danan t'iíntst'iíntsí mala

Atsí gíwor atsí mang kotí bítí bítso k'osh fiínosh nok'alírwoníye k'osh b'wtere, hanu kawunon atsí mang gíwor koto fale b'tookí atsí kayots gíwon keewetk b'wotoní k'aat'ítsí daníru dan írwots baníye shíní boteshts k'aat'otse atsí mang koto bot'íw'ts k'osh k'oh gíwotsí bits bits fiínonat bodank b'wottsortse boosh andrwoteratse k'aat haníts nowe ík ík balífiímets gílwots shuuts aanar s'íílr wekín gawí bok'alo níbnír haníye ogo fiínbodek'etuwok'o k'alogeyítwe.

Datsats atsí mang korde'e shaawa

- K'aat'otse danírwotsí bod tooron kayír jíndon eed'íya
 - Jam toor kaaton 50 s'm gawno 20-30 metr wotítwo jaokon kaatsdek' fiínets jíndotsí k'aníyír jííndmanotsítse k'osh k'osh tufígiwotsí Aríyosh gít tufí jabots eed'de'e kísho damban jargde'e íkats woshde'e fiínefets bogíwít-wok'o k'ala
1. jííndotsn matsets danírwots jííndots dagotse bookish kísho
- Nalk'omaand jarga
 - Tookoníye dambo jarga
 - Nalk'ats gedona shuutso maand jagr atsí mang kotí gíwotsí fiínefets shínomaand boshaawítwok'o k'ala.
 - Etets ok sha'at bíake okon k'aníweeron jíík'o maand aanar shíntsoníye kaarír boshaítwok'o k'alr bo'ananítwok'o k'ala.

2. K'aat'otsí danírwotsí sí sí gawnats de'e bo'eed'ítwok'o k'alr bo'ík tofo damban k'awde'e bo'ík kíshon deshde'e kaawde'e eed'ar 8-10sekendíyoter atsí mang/kota. Hanatse tuur bok'aawts tufo jargde'e woníyide'e fiína.
- Tufo taretaron kíshon deshde'e 5-10 sekendíyo tsok tsok etona fakshon, aaní aaníyide'e tufo k'aawde'e deshde'e muk'í gíwa.

Angadets joorats atsí mango korde'e sha'a

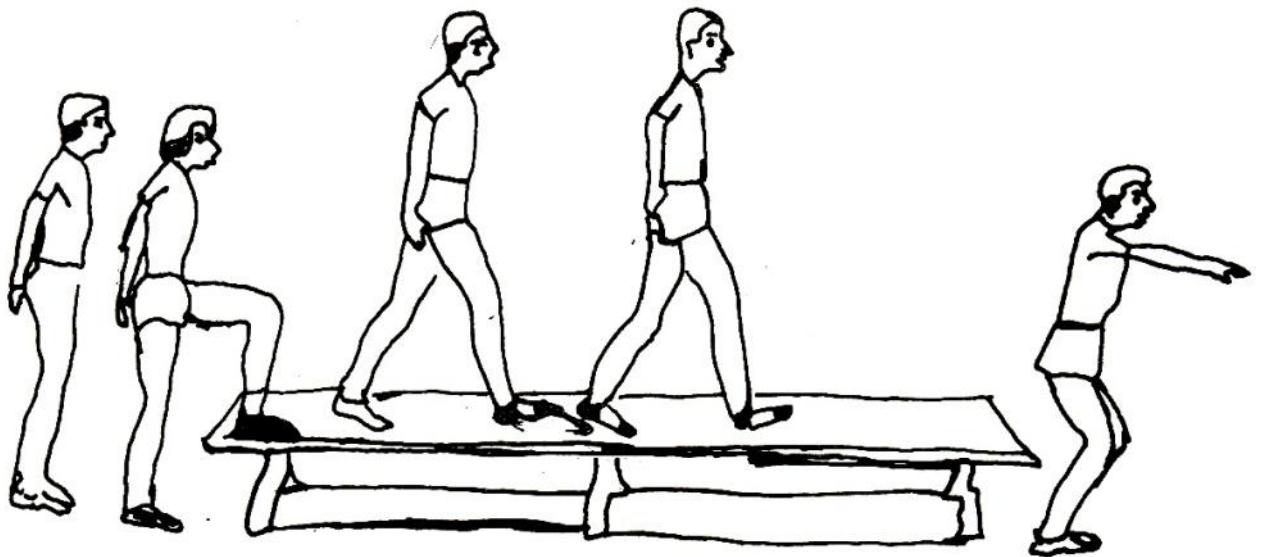
Danírwots auud garewosh kayír kaat kaaton ík ík angadets joor k'aníya. Sh. Joorman gawuno 30 s'm dasherawona b'eed'o 1-2 metr b'wotíyal sheenga.

1. Daníyíruwo woshon jíínd jííndats ík ík danírwo k'oshkk'osh kaatomaand bosha'ítwok'o k'alr jamo ík íkon fiíníya.
- Bokísho nalk'o maand jargde'e sha'a
- Bokíshotsí tooke dambo jargde'e sha'a
- Jufí jaabon shíno maand sha'a.
- Tufí jaabon jíík'o maand sha'a
- Komíyona tufí jaabo woníyide'e sha'a

Angadets jooratse

2. Kísho k'esh k'osh kaatomaand shurarír toolon k'osh k'osh gíwotsí fiína.

- Kísho jargde'e shíno maand k'awefets aanar shíno maand shala.
- Ík tufo k'aawefets aanar shíno maand sha'a
- Ík ufon eed'de'e kísho shuutso maand jargde'e jírk'otse shínomaaand aanar tuumde'e tufotsí taretaron woníyífets jíík'omaand k'awar jamosh b'badet-wok'o k'alr fiíníya
- Dashí aranatse bek'eyírwotk'on jooro gerer nana'ots kaawde'e b'abats bosha'ítuwok'o k'alona bo'oot'or fiína

Ar 3.10 Angadets joorats atsí mango korde'e sha'a

Atsí mango kíshona tufí gíwon kota

K'aat'otsí danírwots gawun s'ísats bad'de'e bo'eed'ítwok'o k'ala. Kosh k'osh kíshona tufí gíwotsí fiínar atsí mang koto boterwerítwok'o k'ala.

1. Bokísho nalk'o maand jargde'e ík nalk'on dednshde'e aaní kaatsr k'osh kísho dednsh k'osh kaatsr wona wonýíde oropílí bíidok'o aríyíde'e kaarí kaarí bobeyírwoke bogíwítwok'o k'ala. Hanbofiínoro íkno k'anomaand aaní íkno gíromaand dednshr jam kaaton guureets bofiínítwok'o k'ala.
2. Kaawde eed'de'e botufo ík íko datsats damban t'o'or fiína, Hanor tufontor wot'de'e tohar gíwo geyítwe.
3. Kaawde'e bobeyírwoke eed'de'e botuf ík íkon datsatse damban t'o'ode shínona jíík'o maand shurarír atsí mang kotí gíw fiína. Hanor tufonton íkats woshde'e tohar gíwo geítwe.
4. Kísho bogerígawnok'on shíno maants jargr tufí koomíyo datsatse tuuzr, jaabotsn eed'onat t'ewashí tuto kaawude'e kotkotde'e aaní kísh ene b'teshtsok'o woshde'e damban k'awar aetsotsí ananí fiínar atsí mang kota

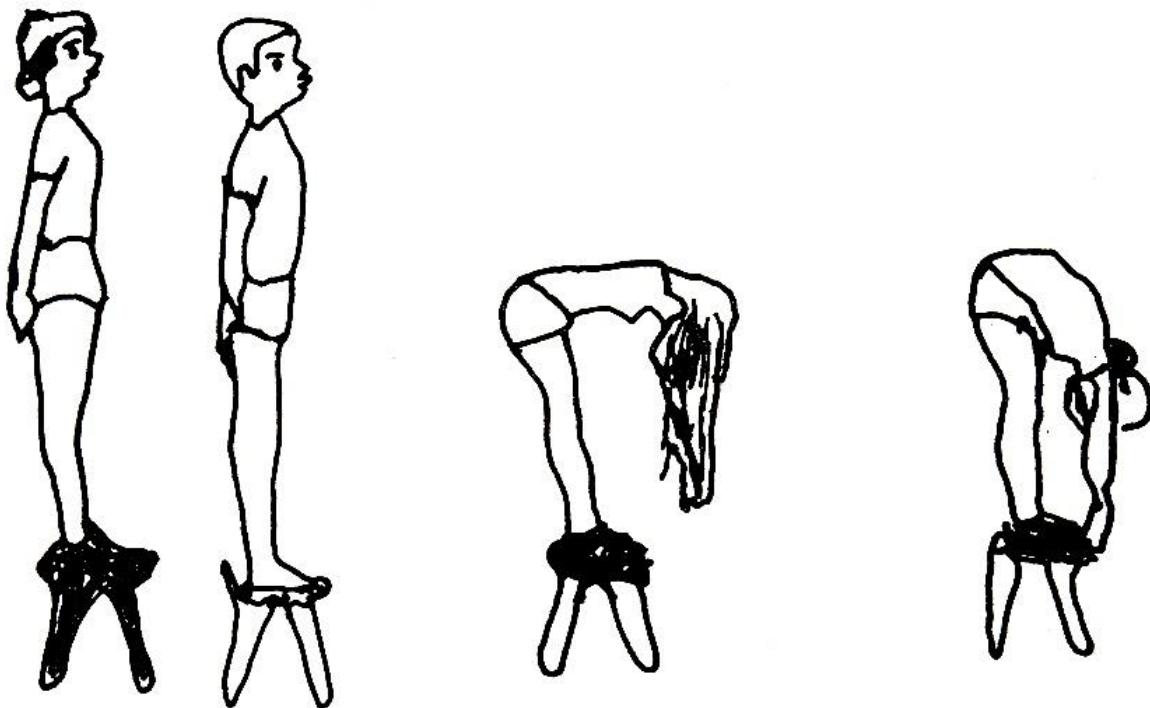
4L Daní t'íin t'íina

Angadets gíndats atsí mango korde'e sha'a

- K'aat'otsí Danírwotsí gíndots taawon kayiyír shine shuutson bo'eed'ítwok'o k'ala.
 - Ere angadets gínd mantas ík íkon ker k'osh k'osh gíwotsí bofiínítwok'o k'ala.
 - Gínd mantas bo sha'or atsí koto k'ay bodihírawok'o dasats eed'de'e t'ep'et (kotet) nana'a k'aníyo geyítwe
1. Shine shuutson boshínats aangadets jfíndats bokeshe okon
 - Bokísho tooke dambo tuzde'e 5-10 boshaawítwok'o k'ala
 - Bokísho nalk'omaand jargde'e muk' shaawo boshaawítwok'o k'ala
 - Bokísho botookats gerde'e muk'í shaawafets atsí mang kotí gíwo jamosh b'bodettwoko k'alr ananí 3-5 fííníya
 2. Angadets gíndats eed'de'e
 - Ík tufo shin shínats gerde'e kíshígíwon atsí mang kotona tufotsí wonawonír aananí bofiínítwok'o k'ala.
 3. Angadets gíndatse ík maandí c'uushatse tur k'ash c'uushomaand ík tufon eed'etsats k'osh tufon aaní eed'r t'ewashde'e shaawon bokísho k'osh k'osh kaatomaand gíwshfets bosha'ítwok'o k'alr bits bits fííníyír bo'atsí manga bokotettwok'o k'ala.

5L Daní t'íint'íina

- Dashí aratse bek'etsok'on joorats shíno grítufon tur k'anítufo k'aníyide'e keshona oot'on ananí fíína. Hanor bowaats kaawon shíno aanar oot'a.

Ar 3.11 joorats atsi mango korde'e eed'a

Dambe bek'eyírwok'o joorats bokeshe okon jíík'otse muk'i tumde'e kísho nalk'omaand jargr gurbo kaatsde'e 1-4 b'borfetso taawr boteshe okon kaawde eed'de'e, jooratse gít tufon toolar frashíyats bo'oot'etwok'o k'alr anaañi fiíníya.

Joorats bo'eed'e okon tufí jaabo deshde'e tesha. Hanor tufí jaabotsí shínomamaand jargr kísho nalk'omaand jargr gebe dambo gaatsde'e gít tufotsí woníyír fiína

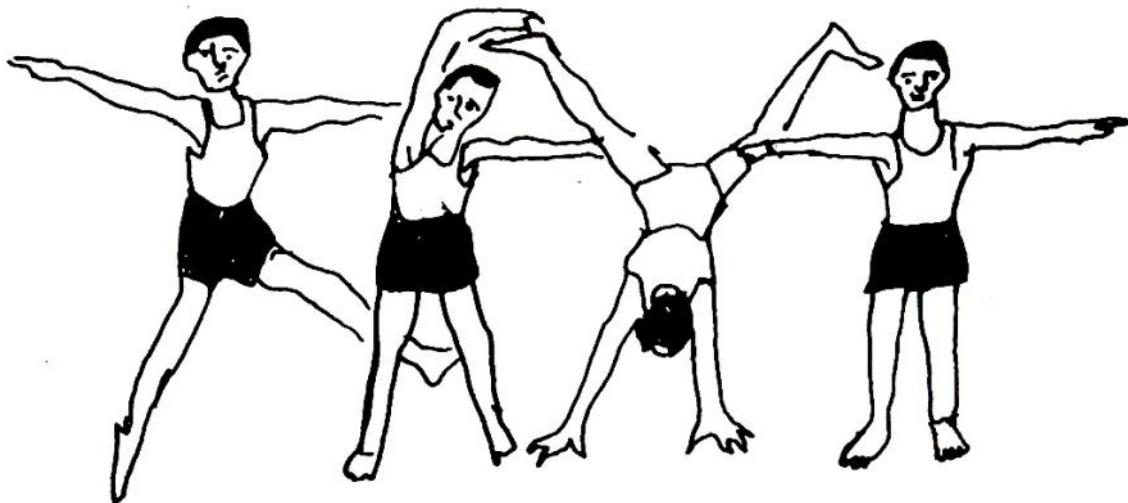
Daníyírwosh gawírwosí

- Angadets joorona k'os joorotsí danírwots angok'o k'aníyek botítuwok'o k'ala
- Shíno boterweror t'ep'írwots sheengsh de'e bokotetwok'o k'ala
- Bosh ímets erweroníye k'osho bofiínerawok'o kota

Shurara

Keewí s'ap'a

- Danírwots gawn sísats bad'de'e bo'eed'ítwok'o k'ala.
 - Jamots bo shurarítwok'o / bokp'up'rítwok'o k'ala.
 - Jamots botook tookon gíwfets bofínor sheengshdek' fiínírwotsí galde'e kíshr aaní fiínar bokíítsítwok'o k'ala. Hanor ortsots s'íílr bíyatse bodetsts keewo bokeewítwok'o k'ala.
1. Kísho jargde'e tuto aalk'omaand gambde'e eed'de'e nalk'on bokishotsn datso desh tufo karí datsatse k'awar kíshotsn bo'amts kaawon de'am karí shurara fiína.

Ar 3.12 Gomok'o shurara.

Kotkotde'e kísho gerí gawnok'on shínomaand jargí bímbo dashan gerr gít kíshon datsodeshde'e jiík'on datsats p'up'rar bofínítwok'o k'ala.

Ar 3.13 shínomaandona jiík'omaand p'up'ra.

Shínomaand wotowa jíík'o maand p'up'r falíru nana'otssh kup'ír bogíwítwok'o k'ala

1L Daní t'íína

- Kaashírwots ayo – k'aat'otse daníru jamon
- K'ac'o frashíya

Kaash tutuwa.

K'aat'otse danírwots botawa wo taalíyíde'e gít tooron kayír gítmetíri wokon jíndon matsr boshíno daníyírwomaand aaníyíde'e bo'eed'ítwok'o k'ala.

Daníyírwosh gawítwotsí

- Shínomaana p'uprosh shin shíno gerí gawunok'on bokon datso detsetuno
- Gít tufo gonkíde'e tufí koomiyats kotkotde'e beya,
- Atsí mango gít kíshats woshde'e gít kísho b'k'awer tooko geríshírots k'awde'e mangrats s'o'ode'e bop'up'rítwok'o k'ala
- Hanor botooko datsats gawear bo'ere bobíímbo b'míderawok'o aotp keewr fíínar kíítso sheeaga.

Bridging exercise

Rolling – p'up'ra

Skipping rope – jok t'oola

Jumping – t'oola

Stepping – eet'a

Rotating - shurara

Balancing – atsi zood kota

Picture of three children. Two children are turning the jump rope, and the third is jumping rope. Meseret and Addisu are turning the rope and Genet is jumping

1. In the picture, Genet is _____ [jumping]
2. Genet never falls down while she is doing this kind of exercise. She is very good at _____ [balancing]
3. The game that they are playing is called _____ [skipping rope]
4. Meseret and Addisu are _____ the rope [rotating]

5. Genet can stop the rope by putting down her feet and _____ on the rope [stepping]
6. This picture shows a child who is _____ [rolling]

3.3 Bewoko fakh fíinetka (8- peredíya)

K’os’otsí Dananíye okon Danírwotsí

- Gelbet’íyo shengshde kíítsíuno.
- Sha’ar gelbet’ewo fíínar kíítsítuno
- Gíísheyí kaasho kaashetuno.

Danonat Daníyí malotsí

- Keezl k’aat’otse gelbet’ewo fíínero. K’aat’ haníts sheengshde’e bofíínítwok’o gawíya.
- Gít jínots dagotse beyíruwoko gelbet’eyar bobeshítwok’o k’ala,
- 30-40 s’m eed’detsts keewotsí gelbet’eyar bobeshítwok’o k’ala.
- Matsdek’ gedets mesenak’iyotsí bo’eed’írawo elet’eyar bobeshítwok’o k’alr terweríya,
- Sha’ar gelbet’ewo fíínar kíítsa
- Danírwots bokíc’erawo bobektso aríyíde’e bofíínítwok’o kup’íya,
- Danírwots dagotse sheengshdek’ fíínírwots k’oshottssh bokíítsítwok’o k’ala,
- Kíc’detstsotssh sha’onat gelbet’ey kiítsíru arotsí keew,
- Maníye aanar k’osh k’osh kaatomaand, k’osh k’osh deetso maand gíwr boterwerítwok’o k’ala.
- K’aat’í shírmanton amet gíísheyí kaashotsí bohgíyonat kaashíweerotsí daníyír, jamo b’kaashetwok’o k’alo geyítwe.

Danona Daníyí k’ac’otsí

Sha’onat gelbet’eyí gíw kíítsíru arotsna gíísheyar kaashosh wotít k’ac’otsna.

Gelbet'eya

Dan t'iín t'iína

K'at'otsí donírwots awud tooron kayíyír dnírwots dagotsse gíwosh bodet bewo b'betwok'o k'ala.

Gíwotsí fiínde'e kíítsr nana'ots t'awash aaní kaaríkaari anaan bofíínítwok'o k'alr terweríya.

- Danírwots daníyíruwo s'íílr bíimbo gírona k'anomaand guuríya.

Tufo gambde'e eed'de'e kíshíona ílí ep'o k'aawude'e

Danona Daníyí k'ac'otsí

Sha'onat gelbet'eyí gíw kíítsiru arotsna

Giísheyar kaashotsh wotít k'ac'otsna.

Gelbet'eya

Dan t'iín t'iína

- K'aat'otsí donírots awud tooron kayíyír dnírwots dagotse gíwosh bodet bewoko b'betwok'o k'ala.
- Gíwotsí fiínde'e kíítsr nana'ots t'awash aaní kaaríkaarí anaaní bofíí nítwok'o k'alr terweríya.
- Danírwots daníyíruwo s'íílr bíimbo gírona k'anomaand guuríya.
- Tufo gambde'e eed'de'e kíshíona ílí ep'on k'aawude'e aalk'o maand woshde'e gurk fiína, aaní maníye okon k'aawets kísho jargr een gurk fiína.
- Kísho dashan jargde'e kaawu de'e eed'ar mangr shínona jíík'o maand guuríya.
- Kísho jargde'e kaawu de'e eed'dc'e fufo wanawoníyíde'e sínona jíík'o maand gíwsha.
- Gít gítwotde'e jíík'onat jíík'on gonkíde'e gambde'e eed'de'e kíshona kísho deshe'e de'e gírona k'anomaand dednar aana.

- Tufo k'aawude'e gubro kíshon deshde'e bee de'e kíshona tufo jargde'e k'aarde'e k'er gerotse dambantur gubro k'aawde'e deshr aanar k'eya.

Daníywotsí gawítuwotsí

Gíwotsí taawo taawfets t'ewashde'e kítsfets tohar fiína, il bo'al bofíínítuwok'o k'alr anaaní terweríya.

Kíshonat tufon gelbet'eyar t'oola

Gíwosh shínshíno gít tufo kakudek'a. manatse tuumd'e bomangrí fawunnok'on gít kíshí t'ero datsats betsr bíimbo kaatsde'e k'andek'a. Aanar atsí mango tufats woshde'e tufotsí datsatse k'awar shíno mand gelbetíya kísho datso b'detsor atsí mango kíshats woshde'e tufo shínomaand galbet'ar kíshomaand t'ííntsí datsats betsa.

Han weeron atsí manogo kíhatse tufomaand tufatse kísho maand woniyíde'e . shíno mand gelbet'efe tufona kíshon t'oolí gíwo fiína. Gíw hand'o gogalotse datset gízí gíwotsí t'íwíntsde'e bofíínítuwok'o k'ala.

Aríya Gootí t'ools

Gít tufon shíno maand t'oola.

- Tufo gerí gawunok'on gambde'e eed'ar gíwman fiínosh k'andek'a.
- Tufo gurotse k'awud'e kísho shínomaande jíík'o maand daamír shíno maand t'oolar gít tufon eed'a. Hank'on kotkotde'e gít tufon shínomaand toolar gíwnan fiína.
- Kot kotde'e gebo kíshon deshde'e gít tufon t'ooolefe shínomaand amí gíwo boshunts weeron fiínofalítuno.

Sha'ona Gelbet'ewona

Daní t'íin fiína

- Kaashan tuuzosh k'aat'otse daníywotsí tooron matsr.
- Aawman danet daní tooko sha'ona gelbet'e b'woto keewa,
- Manatse shíno maand boshaawítuwok'o k'ala,

- Man fiínosh botuwo bogeí gawnok’on gambde’e botuumetwok’o k’ala,
- Gít kíshí t’ero ogerí gawunok’on datsats betsr bíimbo kaatsde’e k’andek’á,
- Aanar atsmango tufats woshde’e kíshotsí datsatse k’aaawde’e shíno maand gelbeteya
- Hanor tufon datsats s’o’ode’e bo’ats kíshonton toolíyo fala,
- Kísho datso b’detsor atsímango kíshats wshde’e tufo shíno manand toolíyír kísho maand t’íntsír datsats betsá.

Gísheyí kasha

Eeshona Maahona

Kaash detsona tuuza

Kaatotse danírwotsí botawa wooshde’e gítgarewosh kayíyír kaashiyosh 20-30 metr wotít s’ís k’aniya.

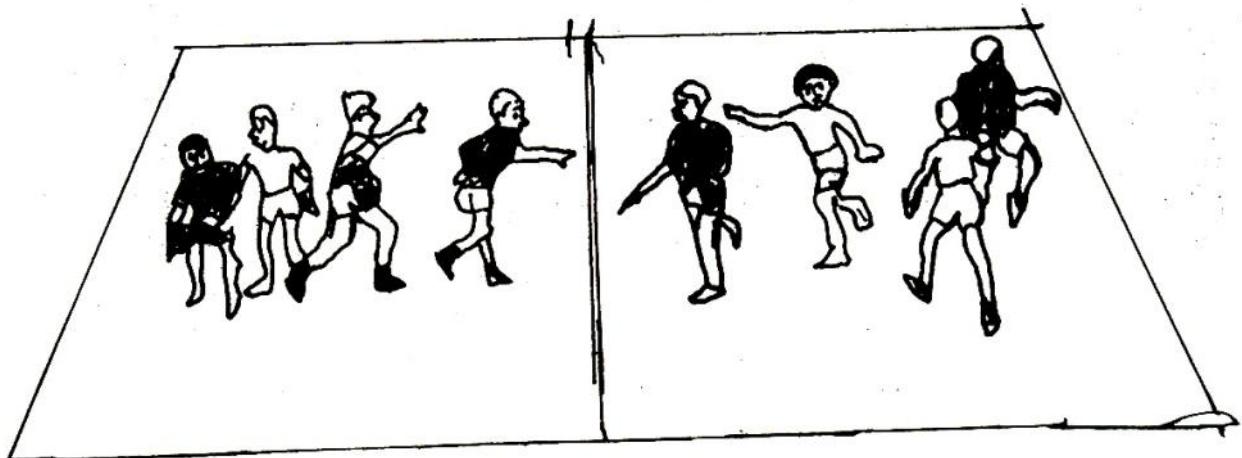
Manatse ík gaarewo eesh b’wotere gíts gaarewo maaha wosha. Gít garemanots zmetro wokeyar hak’etsebak’etso matsde’e eedíya. Kaasho tuzewor s’eegetso gíshítuwo b’wotere s’eegetso gaarewo gíshetwo bowotítuwok’o k’ala. Kaaasho tuuzosh danírwots bogawítwok’o shíní fidelíyu keezoto s’eer gít keez sekendí ííma, maníye okon s’een aap’ s’eega. S’eegets gaarewo eesho b’wotíyal maahots gíshetwotsí bowotere eesho gíshítwo wotar bokaashetwok’o k’ala.

Etets bewok bobesherawo detsetsots wekín t’awíretsots meketso wotítuno. Ik íkon wonawonede’e gíshíruwona gísheyíruwo wotar bokaashe tuwok’o , detsetso kaashok’ayír b’keshetwok’o detserawonu jj’ker kaashetu.

Kaashí hgíyomat dambíyona

- Shuuts s’eegon kaasho tuzetuwe.
- Gaareyí taawo taal wotítuwe,
- Kaashet woro keeweyar k’ut’etuwe.

- Jot'o angon gífníyonat gando baziyeka.
- Kaashí woro b's'uwor muk'nana'a detests gaarewo mektso wotítuwe.

Ar 3.14 Gíshayí kasha

ÀL Daní t'iín t'íína Gíshayí kaasho t'awíre

- Kaashíwots ago k'aat'ítsí nana'a jamoní
- K'ac'ots geyít k'ac' jamotsí

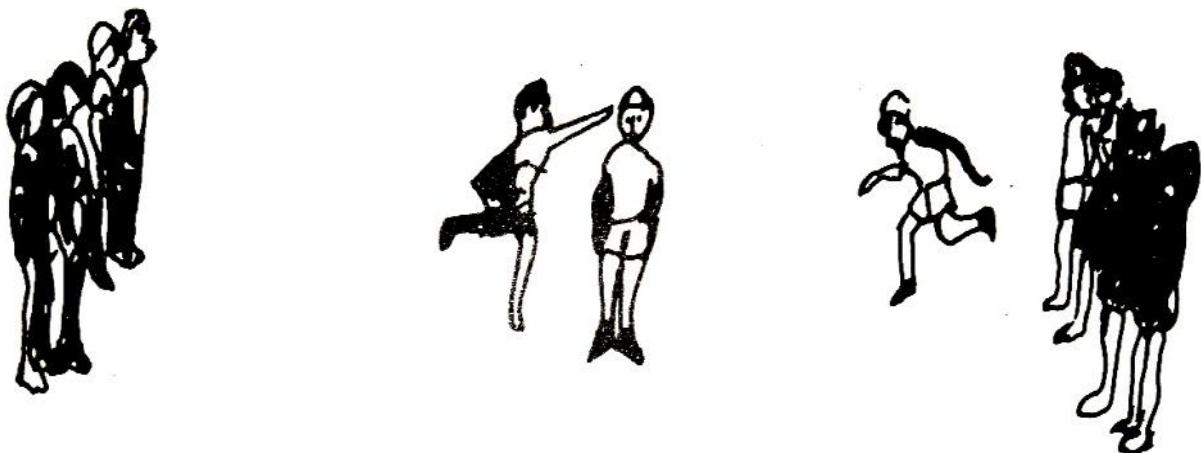
Kaash tuzoní k'aat'otsí nana'otsí gít gaar

wosht kariya íkl garewo gíshítwo gítl garewo gíshetwo wosha.

1. Gít hak'etsebak'ets wotts jíndotsí ííshítwonat gíshetwosh keez metr wokats serer 50 metr wokats k'osh bodet jínd serera.
2. Jíík'ats 3 metr wokts jííndats gíshítwotsí ík íkon matsde'e eed'íya.
3. Dambí jíndats gíshetwotsí ík íkon matsde'e eed'íya.

Kaasha

1. “kaayer” etewor gít gaarewots shíno maand wos'etuno gísheyíruwots gíshírwots deshawok'o 50 metrí wokats beyíru jíindo detsetuno. Wotowa bako jííndmanats boborawo gíshayíruwots gíshírwots bodetsal gíshírwots gaarewots maand wotítuno.
2. ííshíru gaarewots gíshayíruwo wotar kaashetuno.

Ar 3.15 Gíisheyí kasha

3L Daní t'íín t'íína

Kashírwots ayo :- k'aat'otse daníru jamotsí kaashí tuuza: kaat'otse danírwotsí taaloko gít gaarewos kayír. Een guurkats badguurkodeshde'e bo'eed'ítwok'o k'alona, gare garewotse beyíru kaashíruwotsí íkatse tur taawotsí s'eer gurk guurats bo'eed'e okon bokísho jargde'e íko íko mangrats gedal.

Kaasho shíní kaashetwosh ít'o tííshr ít' keshetwo gííshítwo b'wotere k'osho gííshetwo ít' keshetwo gííshítwo b'wotere k'osho gííshetwo wotítuwekaasha kaasho tuzosh jííshíruwo b'shunts taawo s'eegetwe.

Gííshírwots gíisheyíruwots boteshtsok woc' bo'aaneraftse detsosh tuwoítuno. Bodetsal bogaarewo maand woníyí dek'etuno detso b'k'azal gíisheyírwots gaare wotítuwe.

Gawíya:

1. Wos'ewor jhuutso maand aanar detsona wos'o faleratse.
2. Gaarewotsí wonawoníyír "gííshíruwotsí gíisheyruw gíisheyíruwotsí gííshíruwo wosh kaash kaasho faletwe.

4L Daní t'íín t'íína

K'aat'otse danírwots bo taawo taal wotts gít gaarewosh kayíyr een gwruk guurats bad dats eed'de'e gaarewotse beyíru danírwots íkatse tur taawotsí bos'eege okon mangro deshíde'e matsa. Kaasho tuuzosh hít'o b'bodtso gíshítuwo b'wotereoro gíshetuwo wotítuwe. Kaashó tuuzosh jííshíruwo b'shunts taawo s'eegetuwe. Gít gaarewotsíts b'taaw s'eegíts gur k'aní weerón wos'on guurítuwe. Gííshírwo gísheyírruwo b'teshtsok woc' b'bodftse detsosh kup'ítuwe. B'detsal b'gaarewomaand woshdek'etwe. Detso b'k'azalo maawou wotar gísheyíruwo garewo maand amotwe gorewotse beyíru kaashírwots boosh ímets taawo s'eer eekefetso kaasho ametwe.

Bridging exercise

Kick – k'ap'a / toga

Bounce – t'ooliya

Receive - kaawa

Control – aldek'a

1. Teacher should give some balls to the students and ask them to do the following (in English):
 - a. Kick the ball
 - b. Bounce the ball
 - c. Receive the ball
 - d. Control the ball

2. As the students are doing each action with the ball, they should say outloud the following sentences:

- a. “I am kicking the ball”
- b. “I am bouncing the ball”
- c. “I am receiving the ball”
- d. “I am controlling the ball”

3.3.1 K’ac’on fíínetwotsí (6- perediya)

K’os’á : Dan haníye okon danírwotsí

- Kuunt k’apona ed’íyo fíínar kíitsítuno

Danonat Daníyí malotsí

- Danírwots gít gít bor kuut k’ap’ona eed’íyo botookí weeron boterwerítwok’o k’ala.
- Kuunto awk’o k’apetuwo’ona eed’íyetwok’o keewonat fíínar kíítsona
- K’aat’ man shíronton ametwok’osh k’osh gewotsn anaaní bofíínítwok’o, boterwerítwok’o k’ala.

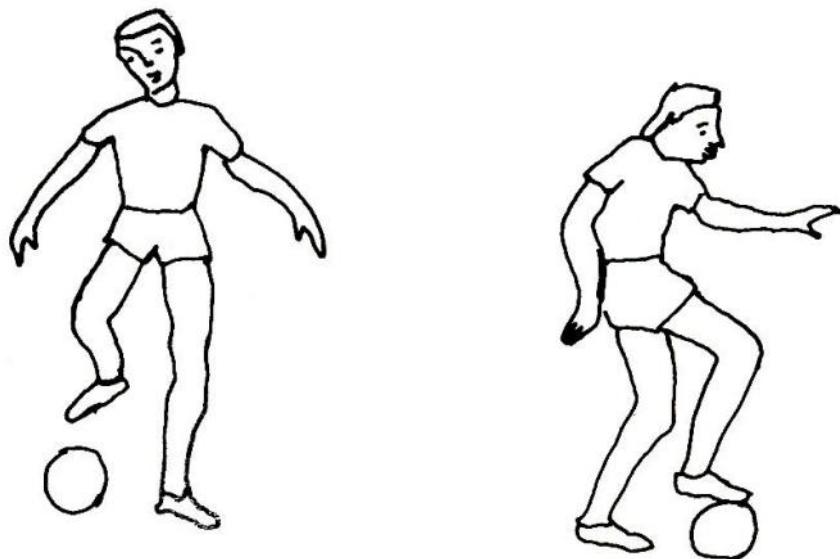
Danonat daníyí aayíyí k’ac’otsí

- Kuunta

K’ae’on fíínet gíwots ayno. Hanots dagotse keewosh k’aponat eed’íyo, aretsotsí fíína.

K’aponat eed’íyona

- Danírwotsí amud tooron kayír gít tooron 8-10 metr wotít wokats nak’etsebak’ets wotde’e boeed’ítwok’o k’ala.

Ar 3.16 kuunto tufon k'ap'ona eed'tyona.

1. Ik nalk'ok shííní eed'tsosh ík ík kuuto ímr shmats beyíru garewots shínatstsrsh gitso maandí tufo k'afde'e bo'ímetwok'o k'alona toor jíkats amr b'matsetwok'o k'alr fíína.
2. K'írwotsu kuuto bogítsomaandí tufon eed'iyír shínotse beyíru naana'otssh eenatsman weeron íimr amr toorí shuutrsats b'matsetwok'o k'alr jamosh hank'onbetsa.
3. Tooro k'ayik'rar gít gít bor gnoo ík íkon shínomaando jíík'omaando amr kuuto jod'r eed'iyír boterwerítwok'o k'alr fííníya.

A.Tufon k'apa

Kuunto k'osh k'osh tufí atsíkayots k'apo (togo) faletwe.

Tufon bezetsonat jongatse weyíru kuuto tohosh wekín getse bewok betsetwe. Datlats b'beetsok'on b'tutsok'ona jongats b'beyírwok'on bodíru kuuto fufon k'ap'o faletwe.

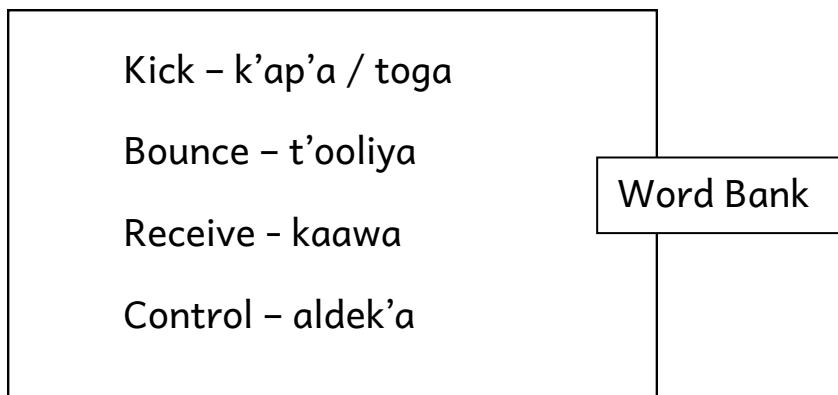
Tufí kuuto kaashewor kuunto shínnohínats b'wor k'apíru tufo kuuntí nalk'ok datsats betsá, maníye okon k'apíru fufman damban tuuzr gurbotse muk'í kawude'e fufí jaabotsí uro maand wekín nalk'omaand kaaude'e atso shínomaand wekín jííkomaand damír jot'on fíínetwe. Hnsha kuuto tufon togí falo eenshosh haíke dashí s'eegets tufí kayótsn jod'r / k'atr/ terweríyo sheenga.

B- Tufon eed'íya

Kuut eedíyo worotaashde'e karon kuunt deshle'e boshunts kaaton mekosh wotít mala. Datson wotere daron k'apere waats kuutu bkaato bwonírawo íktufo shínamaand shíníyír jaabotsí shínamaand kaatsde'e gurbots muk'í tuumde'e eed'dc'e kuut bo'eed'ítk tufo muk'í damban k'awar tuffí jaabotuí uromaand wekín nalk'ok maand kaatsde'e atsmango dats eed'íru tufats osha. Síl datson wekín jonfats waats kuutsu tufon datsats meerde'e eed'íyofaletwe. Kuuto tufon eed'íyí faloeenashde'e haníye dashí s'eegets tuffí kayotsn terweríyo faletwe.

1. Tuffí t'eron
2. Uromaantsí tuffí uuron unmandí Tuffí k'ílutatse tur k'eent' tufats bor-fetso/
3. Gítso maants " tuffí guuron gítsomandí Tuffí k'ílutatse tur índ tufats b'bor-fetsoí/

Bridging exercise

1. Teacher should give some balls to the students and ask them to do the following (in English):
 - a. Kick the ball
 - b. Bounce the ball
 - c. Receive the ball
 - d. Control the ball

2. As the students are doing each action with the ball, they should say outloud the following sentences:

- a. “I am kicking the ball”
- b. “I am bouncing the ball”
- c. “I am receiving the ball”
- d. “I am controlling the ball”

Word Bank

Position - beyoka

Team - gaareya

Team mate – íkgaaryei asha

1. In football, there are two _____ who play against each other. [teams]
2. Each _____ has 11 players who play together against the other _____. The ones who play together on the same side are _____ [team, team, teammates].

3.4 Retmíkawí Gíwotsí (14 peredíya /

K’os’otsí Dananíy okon danírwotsí

- Duubonton amet / maníl / retmí sheengsh fiínítuno, duub k’aaronton amet / manit retmíyo sheengshde’e gaalí gíwo fiínde’e kiítsítuno.
- Duubí k’aaronton manít jok toola.
- Duubí k’aaronton gíwotsí fiínítuno.

Danonat Daníyí malotsí

- K’aat’ shíranítse danírwots tsoktsona gaalíyí jot’o kaarona t’awashí boshíshíru retímíkíyonton manít gíwo bofínítwok’o k’alr terweríya.

- K’osh k’osh jot’ duub/ k’ac’otsn danírwots k’osh p’osh kaatomaand gít gít bor wotere gaarewon wotde’e aaníaaní boterwerítwok’o k’ala.
- Jok t’oolash manít k’osh k’osh jot’íduubí k’ac’on shiyíya. Danírwots boshíshíru k’aarosh manít gíwobofíínítwok’o k’ala.
- Danírwots dagotse sheengshde’e fíinntsots k’oshotssh bokiítsítwok’o k’ala. Awk’o b’fíineyírwok’o keewona fíinar kíisa. Maníye okon jot’í k’aarmanton karíkarí aananí boterwerítwok’o k’ala.
- Duubon gíw terwerayosh ash naar naarí duubo tepión k’ebíya Danírwotsu teron duubo k’oshk’osh ash nanr duubo kaarí karí wekín tewash1 b’wotítwok’o k’ala.
- Bogalotse danets nemí duubotsí kaashon bogaro kílh t’op’onat k’osh k’osh duubí k’ac’on deena, duubman gíwfets terwerítuno.
- Danets ashots duubo aríyíde’e boduubetwok’o, kísh t’op’onat k’osh k’osh duubí k’ac’otsn deenr bíinton amet gíwotsí fíinar boterwerítwok’o k’ala.
- Faleyal k’osh k’osh ash naar naarí daubo shíyír wekín k’osh k’osh jot’ef duubí k’ac’otsn kaa rtsonat t’ewashts duubí jot’o k’ebír danírwots sheengsh boshíshíru k’aaronton wekín jot’onton manít / amet/ grow bofíínítwok’o k’ala.

Danonat daníyí k’ac’otsí

- Teprekerderíya
- K’osh k’osh toogef duufí k’ac’otsí

Geyít s’apdetsts k’uma

“ Retímíyío “ eebí “ Retímíya eetíru aap’o kaaw on dek’e íngíízatsna. B’s’apon duubonat k’oshk’osh gíwotssh wotítk b’wotere bjagewu woronton b’woto daneka. Hanu Ik keew. Fíino wekín gíwo b’dék’et worgenzona k’awunona s’íilo b’tookon woronton desho detsfe. S’íilírwotsatse dek’ewor retm íkíyo “ genewít woto detsfe. Grwots duubí fíino retmíkí níwo b’detstsotse ñbníde’e nos’ííletwokb kup’íyítwe. Jamon atsí sheyeyo gíwaníts wekín fíino s’íílíkaato b’geetsítwok’o k’alítwe.

Aríyosh Isportí gíwots íko síoí tensíyo nodek’al han sheengshde’e kats oshítwe. Ik teenísí kaashíru ashó kuutu raketíyon damban t’op’etuwe. Botí bak’etstso bodaatsít-wok’owa eta kuutunu bak’etstsman tookoníye basher datsats bk’otefetso, s’íilíruwo aawo kuuto shoyde’e ats bk’ot’efetso s’íilo ítítwe. B’dek’íru worí genzono kíítsítwe. K’osho teenrsí kaashatse b’tookí wota. Ik teenísr kaashíru ashó b’c’eed’ahíru c’eed’aho ayíde’k kaartsona angetsk b’wottsatse tuwutson c’eeshe tsoke tuwat b’k’ot’ítoko b’dek’et woro ayídek’ k’awuna/ muk’á/ Han kaarí c’eed’ahetsan s’íilí-wotsí geetsatse. Jamon konwor etets keewo gíwatse tuwuk b’wottsatse dats jiik’otse retímí níwoníye kests keewo bewo falatse. Retímíyo duubí weerón s’íilewor bííníru bíímíru bíítso jíndots geenzona k’awunatse bodek’íru woro kíítsítwe. Jamon retímí gíwo ashna’onat dats jík’í azewonton toat teshtso andor fa’o shuutso belka. Mítí, kafí gízí, ashí gíwotsnat worí wanawoneyona arets jamots retímí kíítsí weerotsí Reetímíyo duubon nos’ílora k’aarí gíwí wotona kashdek’í wonawoneyo kíítsítwe. Dabu retímíyo duubí níbí jot’á Duubo kaawon ketmíkíyatse fíneka dana. Duubí garo ketímíyalо shaawatse Refrmíyo duubí garalo aatsetwe.

Kíc’írak b’wotíyal /bamboo gíp’efets ay ketímíyotsí kaashíyo faletwe **Aríyosh** k’oshk’osh nemí duubotsi` wos’o sha’ona godíyí jot’otsí bambon, retímíyonat gumbona díbewon gíwotsí fííno faletwe.

Han b’wottsatse retímífíínotsn gíwotsí fííno faletwe, Ik duub jííshíruwo okestrots b’kíndfte shíno retímíyonat b’amamo sheengshde’e kotetwe.

Koíetets gowo b’gítsatse jot’o detífe. Jot’o aaní b’tooki` korde’e fíínt fíína jot’o kíítse k’oshk’osh weerón b’woter t’ewashít jot’o.

Ayídek’ tewashrawo ayídek’ kaarrwont kaaríru jot’á erer kayíyo faletwe.

Nana’osh duubo daníyífítse shíno k’osh k’osh weerón jot’í fíínotsí fííníya. Han b’wottsoní jot’o dwbo k’ebosh woter dano eenshosh s’apetsk’á

Jjermen karl arí etets duubí guut'írwotsna dantsots bot'íwíntstsok'ón duubí dano gíwatse k'tuwítwok'o dantsots bot'íwíntstsok'ón duubí dano íwatse btwitwok'o hanu jotí fíín b'woto kíítsre. Jot'í gíwo kash detsts keewotsrtse b'bewo k'eewon, gíwonat duubí jamímaníítse desheyat bodaatsetwok'o keewetuwe.

Jot'o azek woter ash fíínts k'ac'otsats daatso faletwe. Azewotse Asho b'sha'or, b'wos'or bofroníru gíwo jot'í ík naar b'wottotse gízotsu bo'sha'or wotere bowos'or gíwo jot b'wottotse ash aztslfííntsl keewots duubo matsewor jot'o / retímíyo/ íkats fíínetka.

1L daní t'íin t'íína

- Shino danírwots bogalotse kaashet kaashí naarotsí bos'eegetwok'o k'ala.
- Maníye aanar ík tufonal gít tufon eed'de'e kaahef kaashotsí bogalítwok'o k'ala
- Jot'í naarotsí ík jot'a, gít jot'a, wetwotsu jrt b'owoto bogalítwok'o k'ala.
- Kaashí namotsí íkíkon t'íwíntsíyona kíítsa
- Tufon kaashítsí

Bambon wekín tepíyon danírwots kaashotsí duubonton eekde'e bokaashetwok'o k'ala. Danírwotsí sisats kíshr tooron bobetwok'o k'alr k'atsots waar bambon wekín k'osh duubí k'ac'on k'aaro bo'ímetwok'o aatona shunts nana'otsí de'euar duubman shoyíde'e kaarhotsí botufon katefets kaashon bokíítsítwok'o kala.

Danírwots 8-5 bodet garewon kayír, jam gaarewoth kambo wekín k'osh duubí k'ado ímr wok wokde'e btookí duubo duufets 1-5 dek'ík' borfetso kaaso bokaa setuwok'o k'ala. Maníye okon ík bewok'o bokeshetwok'o k'alr, ík gaarewo b'tookí kaasho 3 dek'ík'o k'osh bokíítsítwok'o kalr Haank'on jamots níyír níyíron bokíítsítwok'o k'alk k'oroora.

Il k'aar k'ornírwo k'esh k'ra daníru jamots sisats bad'de'e gítgít wotde'e wekín ík íkon kaasho bo kaashetwoko k'ala.

2L Daní t'íin 'íína

Danírwots haníye shíni bofíínts duubí k'ac'otsí etoní bamboo, t'assí nato gumb-nana'on bofíínítwok'o k'ala.

- Nemí k'aac'ots gumbon wekín kíshon jot'ewor bo'ímír k'aar shiyíya.
- Danírwots yaare gaarwon kayíyír tooron bíeed'ítwok'o k'alr badotsí shíno maand de'ewaa. Bambo wekín k'ork'or gmbon wekín kíshon jod'fets duubo beduubetwok'o k'ala. Matsedek'eed'tsots kísho t'op'efets bo tufon k'afefets toar bokaashetwok'o k'ala.
- Bamb detsts nana'ots toorí shin shínats eed'de'e bamboo gumbon bogíp'or k'oshots k'osh k'osh gílotsí gíwtsí sha'efets gíwfets bofíinítwok'o k'ala.

Aríyosha: Ik not dím b'etor tufoírok kakudek'al dím dím b'etor gít tufo k'edhr aaní íkno dímdím b'etor bokísho jíík'o maand bojargítwok'o ídímdím b'etor botufotsí ko'íde'e bokío bof'op'ítwok'o k'aaro k'ut'er-aníye b'shiyewor botufo ko'cde bokísho bot'o p'ítwok'o keewona kíítsa.

- Il kamb destots shínats wotde'e bamboo dím dímay gumbon jod'r bo'sha'or k'oshots bokísho gíwshfe botufo damban t'o'ode aaní datsatseed'fets sízman íknnoto bo'ananítwok'o k'ala.

Bridging exercise

Riding - gaaliya
Tennis - tensiya
Paddle - raketiya
Serve - saraba

1. Alemnesh and Abdulkassir are playing _____ [tennis]
2. Abdulkassir starts the game with a _____ [serve]
3. Alemnesh hits the ball back to Abdulkassir with her _____ [paddle]
4. Alemnesh heard the sound of the horse running by while Ahmed was _____ it [riding]

3.4.1 Duubon tsok tosok er gíwa

Duubí k'ac'on fíinef gíwotsígse íko tsok tsok ergíwí kasha. B'wottsetse bamboo wekín díbewoy t'ewashde'e kaarí kaarí fíino faletwe. Han nanrí kaasho tookonat atsí kup'o, s'ahas'a eton awshuuk'o b'ímetwotse fííníyo geyítka.

1L Daní t'íin t'íína

- K'aat'ítsí danírwotsí góton, keezon wekín awudon danírwots taawí ayok'on kayíya.
- Manatse aawman danet dano tsok tsok er gíw b'woto daníya.
- Danírwotsítse gíwman faltsots bobeyal shíno maand kíshr fíínde'e bokiítsí twok'o k'alá.
- Danír wotsítse gíwman fíínítwotsí t'ut'eyal duubon tsok tsrk er gíwo eeg bí'aretsok'ona awk'o fíinefok'o fíinar kíítso geyítwe
- Danírwots gíwman bobek'e okon anaaní bíts terwero geyítwe,

Daníyírwosh gawítwotsí

- Gíwhan bofínor danírwots botufo míd'ít keewotsatse korde'e sisats fíino boon b'geyítwok'
- Jamots íkats bofínor bogawerawok'o bodago wok wokdek'o bo'eed'ítwok'o k'alá.

- Grwman mawítk b'wottsetse 30-40 sekend baarosh fiínar kashbodek'etwok'o k'ala.
- Anaaní bofiínor sheengshdek' bofiíno k'orooro geyítwe.

2.Daní t'íin t'íí

Daníru jamots sísats gurko fiínar bobetuwo'k'o k'ala 4-8 bodet danírwots gurk taalots kíndr wokede'e bo'eed'ítwok'o k'ala. Kut'era bambí fishkí, tepí wekín nemí duubí k'aaro shíshewor gurkotse soktígk bo'etetwok'o keewr kítsa.

Hanton deshíde'e shíyeyíru k'aaro b'muk'or bo'eed'ítwok'o k'ut butso r aaní bobetwok'o keewr kítsa. Keewetsok'on k'aarmán shoyíde'e bofiínítwok'o k'alr aaní tuuza.

Gíwman naaro dansíyonat kaashon wekín nemí gíwotsn woníyír keewes weerón fííníya

Daníywosh gawí twoní

Kawets gíw maníye k'osh k'ant' weero b'beyal danírwotsn ton amet weero woníyír fííníyo fuletwe.

Duubon tsok tsok ergíwo bofiínor bojíík'ona bogwubo deshde'e bogurbo k'aawde'e kotkotde'e boondeeníru duubon boterwerít wok'o kup'íyo geyítwe.

Bridging exercise

Word Bank

Field – shíra/síisa
Athlete – ísporti naar íka

1. Ahmed and Abdulkassir are _____ who are going to play football. Ahmed told Abdulkassir that he would meet him at the _____ where they will play. [field]

3.4.2 Duuboro Gaala

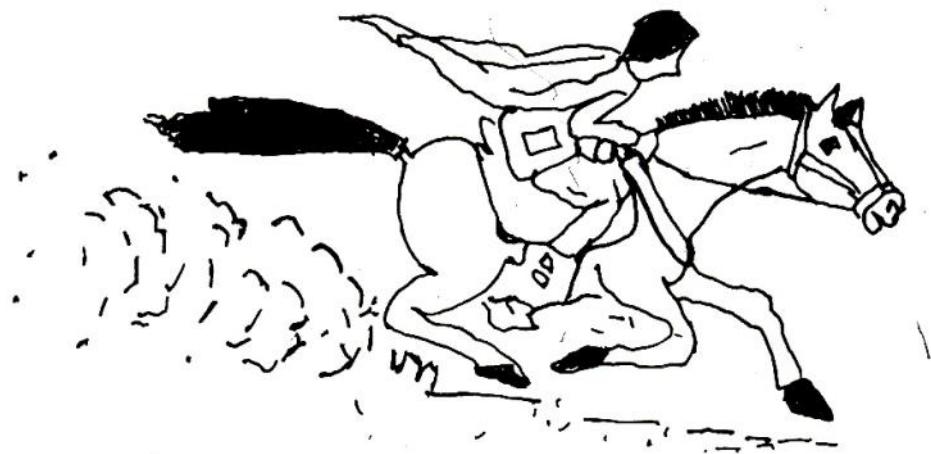
Gaalt jot'o díbeyí jot'í duubí k'ac'on t'íintso faletwe. Galí jot' hanu gít íke tatse shirts noton, ík ík uuts nnototsn shaatetwe sheyíde jot'ewor gaalíyí jot'o ímetwe. Etoní “ tempaworíyon' kaaríyon wekín t'ewashon fiíno faletwe. Fíín han k'aat'oníye ur sísisats danírwots farshok'o gaalr terwerde'e bokaashetwok'o k'ala.

Fíínotsí

- Shumt 2os'í got'otsí tatse shirt gaalíyí jot'onton eekde'e bokaashetwok'o k'ala.
- Híyí sha'í togo shaash gaahyí togonton eekde'e bo kaashetwok'o k'ala.

Gawíya

Fíínhan danírwotsí garewon kayír fiínetk b'wotere, ík' gaarewo díbewon bofíínor k'oshots aaní gaalon taron kíítsítuno.

Ar 3.17 Farsh gaalíya.

1L Daní t'íin t'íina

Gaalíyí togo k'osh togotsnton eekde'e kísh top'onat togí duubí k'ac'otsn gíwo bofíínítwok'o k'ala

- Danírwotsí sísisats kíshr gaarewon kayír kísh t'op'onat bambon híyí gaalíyí jot'otsí bokaashetwok'o k'ala.

- Sha'onat wos'í jot'otston gaalryí jot'o eekde'e tats. Híy1 wos'onat sleash gealíyí jot'otsí matsde'e bofiínítwok'o k'ala.
- Jamon k'aat'otsí danírwots kísh t'op'on sha'íl wos'í, oíwon t'oolí togora gaalíyí togo bokeewítwok'o k'ala díbewona s'naslíyon jot'í duubí k'ac'otsn síso gurefets farshí gaalíyí aríyíde'e bo'íktufo shíníyír ce t'farshune er toolef bogaalítwok'o kup'íya.
- Galíyí jot'o t'oolí jottedon eekde'e shíno 12 toolí jot'on 24 gaalíyí jot'o gaarewon kayede'e joot'í duubí k'ac'on bofiínítwok'o k'ala.
- Íl duubon gaalíyí kíítsít aro boserrítwok'o kup'íyo dano kup'íyo dano kup'ítwe.

2L Daní t'ína

- Duubon gaaliyo fiínosh shínshíno tooron wotde'e ayíde kaaraníye sírman guur bofiwítwok'o k'ala.
- Danírwotsí garewon kayír shin gaarewo fakshr muk'í bowos'etwok'o keewa. Manatse e'íro kíítsewor wekín fiíshko fugewor gaalon 30 metro bowos'et wok'o k'alr k'osh weeron guurar b'o'aanefetso k'osh garewotsí faksha.
- Gare jamots gaalon 50 metro bowos'etwok'o k'ala. K'osh garewots sha'an guurar bo'aanítwok'o k'ala.
- Gít gít borde'e tsok taker tuzr muk'í kaarr c'íro kíítsewor gaalonl aaní c'íro kíítsewor tsok tsok er woc' aamí c'íro kíítsewor gaalon wonawoníyíde'e slso guurar boteshtsok bo'aanítwok'o k'alr, jamosho íkíkon b'badetwok'ok'ala.

Daníywosh gawíywotsí

- Dagdagotse danírwotssh wotok'on kash bodeketwok'o k'alo geyítwe. Gaalfe bowos'or bogawerawok'o grewotse beyíru ash taawotsí muk'íyo sheenga,
- Jamon andísh b'bodfetse bo dants gíwotsí aron kíítsosh gíwotsí fíína
- Gíwotsí duubonton maníyíde'e fíína.

3L Daní t'íin t'íína

Gíwo fíínosh tufo gerí gawunok'on gambde'e eed'a. manatse gíri tufo damban k'a-mude'e shíno maand t'oolona k'anítufo b'jík'ats shoyír gaalo tuza. Gaalo b'eed'i wos'on b'woteié, manor k'anítufo jam aawo b'waato gíri tufí jíík'atsa gíwman eekefetso jííshítwogírí tufoní

Gíwman fíínefo gíri tufo shínír damban t'oolefe shíno maand wos'on b'wotefe , gíwe manor gít kíshí aarots k'aaweyar geronton manusde'e gírona k'an wotde'e dambona dashan gíwshon gaalo gaaletwe.

Danírwots gaalíyí jot'o t'aweshíyona kaaríyon boshíshíru retímíyon manít gíwotsí bogíwítwok'o terweríya.

Bridging exercise

Word Bank

Drum - bamba
Tempo - bambo karìkarí

1. During the festival, Alima was beating a _____ [drum] (picture of a drum).
2. When Alima beat the _____ faster, the _____ sped up and people danced
3. Faster. When Alima beat the _____ slower, the _____ slowed down and people danced slower. [drum, tempo, drum, tempo]

3.4.3 Duubon jok t'oola

Jam daní t'íin t'íína

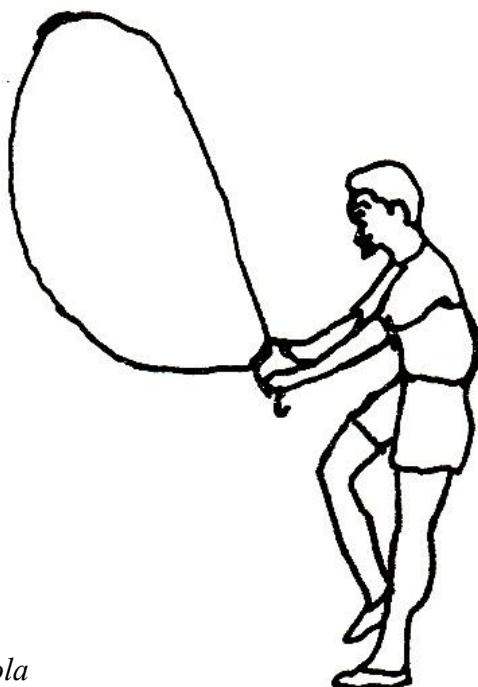
Nana'otsí síisats kíshr bo'ayok'on tooron bo' eedítwok'o bodagotse bodts bewoko b'betwok'o k'alr bamboo, fshko wekín k'aarí'met k'ac'o boshínshínats wotde'e togewor (Fuaeyor) jok toolok'o botuufo tuuízde'e bo kísho jargde'e shurarír tsok tsok bo'etewok'o k'ala.

- Bambí k'aaro t'ewashí kaarír k'aar manton bokísho dashan jakgde'e gít tufo íkats k'awar 15-20 sekendí wotít worosh kots kots er boffínítwok'o k'ala.
- Gít gít nana'ots shíno maand kíshr jokí genzo íímr e'uush c'uusho bodetsetwok'o k'ala. Manatse duubí, Bambí wekín t'op'i k'aaro shíshiyewor jok detsts nana 'ots boguurítwok'o keewona kítsa manatse jok tool falít danírwots joko boguuríyor k'aaro korde'er tsok tsok bo'etor k'oshots k'aarman korde'e kísho bot'op'ítwok'o k'alr 15-30 sekendíyo fiínar bokashítwok'o k'ala.
- Falawots íkíkon kíndr botewrerítwko k'alo jok detstu nana'otsno woníya. Duubon joktoolo aríyíde'e fiíno. Manatsno duubon jok toolots bkíndítwok'o k'alo tookonat atsí gíwo duubonton eekde'e fiínon estetksíyonats atsí kup'íyi dano ík woshrsh aayíytwe.

Daníywosh gawíywotsí

Danírwots keton boterwerítwok'o k'alo shíno duubí k'aro ket jot'atse tuuzr k'aaro b'ímetwok'o danírwotssu t'ewash k'arman shoyíde'e boterwerítwok'u k'ala, wet gíwosho shuno bodetsetwok'o k'alítwe.

- K'aat'i shír haníts jok toolo 35 sekondíyoníye bog t'oole geyírtse
- 3-5 wotít shunets duubotsn boterwerítwok'o k'ala.

Ar 3.18 jok t'oola

1L Dañ t'íint'íína

- Danírwots tooron síisats eed'ígír t'oolon aawk'o bogalítwok'o daníya. Daníru jamots ík tufo k'aawde'e deshde'e bíeed'írwok' kots kots bo'etetwok'o k'ala. Manatsa k'ane etewor k'ano maand. Gíra etewor gíromaand ík ík shaaw baaro t'oolar boteshts bewok bo'aanotwok'o k'ala.
- Botuuf aíto gonkíde'e kaawde'e eed'de'e bokísho zítefe botufon shínona jíík'o maand bot'oolítwok'o k'ala.
- Datsats tulon wekín gíshgedewon gurkotsí gít gít metrí wokon fíína. Manotse danírwotsí ík tooron matsr ók tufo damban k'auwde'e deshde'e ík guratse tur k'oshok t'oolef amborr bo'aanítwok'o k'ala
- Gerkots ayo íkík toorosh 5-7 bowotíyal sheenga
- Danírwotsí besh bestareed'ír daníru k'oshots ík tooron tar b'wotere ík tufo k'aawu deshde'e t'oolefets zízagíyo fíínefe jíík'atsí na'o am guurar bo'aanítwok'o k'alona eed'írwotsí wonýal. Il tulon datsats k'osh k'osh awud nalk'etsotsí serer awud nalk'ets manots maand saron kíítsa- nana'ots t'ooron wotde'e sarman s'iilfe ík sat'ínatse k'osh sat'ínoíknoton gít tufon toolefe bo'ametwok'o k'ala.
- Duubon joko bot'oolor t'oolonton amet duub jot'o k'ann woton k'aaronton maníyide'e garewon wotde'e anam boterwerítwok'o k'alr kup'íyo geyítwe.

2L Daní t'íin t'íína

Gíwan ayídek' muk'nanaosn ayídek naatsnana'ots bo dank b'wottotse jok t'ool t'oolo dantsots terwerírwotssh kítso fííníyo faletwe.

- Keez nana'osh ík joko ímno.
- Maníye okon gawn sísatso jok t'oolo bofíínítwok'o k'ala.

Gít tufon bobewoke bot'oolítwok'o k'aluno.

- Gít nana'ots t'awashí joko bouurírawo ík na'o íko taalos kínnadr joko guurar datsats b'bodor b't'oolítwok'o k'alr boterwerítwok'o k'aluno.

- Keezots ík íkon b'bodetwok'o gitots boguuríyor íko taalots kíndr joko guurar datsats b'bodor b't'oolíttwok'o k'alr boterwerítwok'o k'aluno.

2. Daníru jamo b'took tookon ík ík joko de'e muk' worosh botookon shíno mendona jíík'o maand guurír bofíínítwok'o k'alr terweríya.

Daníyírwosy gawítwotsí

Terweríru danírwotse bobeyal sharr fiíno bok'ayawoko k' k'oroorr dats bobewor boterwerítwok'o íza

Duubon jok t'ool kaashosh t'oolonton man ít / amet/ duubon aaní bofíínítwok'o boerweríwok'o k'alr sheng fiíntsotsno kup'

3.4.4 Duubon boshuntsk'o gíwa.

Daní took han duubo k'aníyíde'e danírwots boshunts gíwon duub k'ewfets, ík eegalo əgman korde'e bok aashet weer b'wotee k'aníyet duubonu danírwotsh manítk lsheengetk woto geyítwe.

Dambe duubon boshuntsk'o gíwa etewor duubonton gíwo matsde'e fiín b'wotere danírwotsí gaarewon wotere ík íkon duubo k'elwude'e wekín korde'e bokaasho wekín kaash bok'azo daníyíruwo ororo (s'íilo) geyítwe.

Duubí k'ac' baron gonklyets duubotí de'er tepríkerdíyon dnírwatssh bewokí sheengo faa'de'e t'ííntsa.

- K'osh k'osh ash naar naari duub t'ííntsa
- Shíno danírwots k'ewude'e bot'íwíntsítwok'o k'ala
- Dubí retímíyo kaar, t'awash ayí kaarak b'woto dagdagotse besh beshar aata.
- Bok'ebts duubman korde'e / shoyíde'e / duub bofalo ík íkon, gaarewon bo'aaníyo t'íwítsa.
- Bo k'ebtsotse aaw ash naarí nemí awub b'woto bokeewítwítwok'o kup'íya.
- Danírwots boshunon bok'ebts duubotsítse garewon wekín ík íkon k'afí gíwo bokeewítwok'o k'ala.

- Andí durí duubo wekín b'tookon duubírwotsn t'ínts dubí k'ac'on matsdek' k'aníyets duubo b'beyoal danírwots shwnon gíwman gíwr bo'aaníyítwok'o k'ala.
- Datsí jiík'atse shun datsts duubotsí k'ewde'e gíwots ík íkon wekín garewon bot'íntsítwok'o k'ala.
- Afríkí duubí gar detsts ítop'í duubí garonton nokoríyír k'ewude'e kaashon gíwotsí bokíítsítwok'o kup'íya.
- Gaarewon kayede'e buubotsí faac'de'e taretaron bok'aat'íts tohotssh nosharawo bot'íntsítwok'o k'ala.
- Shuuts mo danírwots bok'alts gíwotse keeweyar bok'umo bokeewítwok'o k'alona kup'íyona
- Danímotse bído fa'e wotíyal sheeng woro fac'de'e / mayíde'e / ítop'íye garotsí , Afríkí grotsna k'oshotsí danírwotssh k'ebíyír dan b'sheengetwok'o k'ala.

Duubon boshuntsok'o gíwr wos'í k'aara / tufí jafrí k'aara/

Daní t'ínt'ína

Danírwots bofíínts chuubí k'ac'otsn farewonat fook tookon wot'oníye urona k'aat'otse k'osh k'osh gíwotsí boshuntsok'o / tufí jafrí caara/ t'ííntso faletwe.

Bambon sha'í jot'a

Beshts k'aat'otsítse bodaatsts danatse tur sha'í jot' shaatít woro badí badrnoota. Shaí jot'an" tempawrríyon t'awashue'e . muk'í kaaríde'e kaasho faletwe.

Danírwotsí sisats matsr amud auwmd wohde'e bambon t'ewahít sha'í jot'o bokaashetwok'o k'ala.

Hanats aanar jamo han bofííne okon muk'í kaarít sha'í jot'o bokaashetwok'o k'ala

Gíheatse beyíru k'osh k'oshewo danírwots bokeewítwok'o kup'íya.

- Kaarí kaarí jot'ets sha'í jot'o korde'e bofíínítwok'o k'ala.
- Il bofínts fíinotsí shengshde'e bofíinoh fíinar kíítsr dats bobeworo boterwerít-wok'o jííshíma

Duubon gíwfets wotsí jot'ona

Danít'íint'íína

Beshts peredíyon danírwots sha'í jot'atse gawn t'íwíntso obatsrn. Dano shuuts aanar t'ííntso sheenga. K'aat'í woran wos'í jot'o danetuno. Wos'í jot'o shaatet shíno kotr detsts 1/8 nootsna. Notanotsno tempawrí weeron bodts kaaro bodetsetwok'o k'al-de'e kaasho faletwe.

Retmstíkíyon wos'í jot'í kaash kasha

- Danírwots k'aat'otse bobeetsok'on retmístíkíyon t'awashts wosí jot'o bokaashetwok'o k'ala.
- Garewon, botook tookon shengshdek' bofíino aríya
- Maníye aanar muk'í kaaríyide'e bokaashetwok'o k'ala
- Kaarí wos'í jot'o bokaashetwok'o k'ala.
- Awud sha'í jot'otsna awud wos'í jot'otsí eekde'e boaashetwok'o b'k'osh k'oshewono bokeewítwok'o aata.
- Kotron wos'í jot'otsí kíítsr danírwots anaaní bofíínitsok'o wosha.

Duubí shunetsok'o t'oolí jot'a

1L Daní t'íin t'íína

Beshts peredíyon sha'onat wos'í jotatse dano bo daatstsok'bdanefe. Andí peredíyan ando danírwots t'oolíyí jot'o danetuno. T'oolíyo t'oolonton ík ara shaatítwonu 1/8 duubí notonat 1/16 notona. Duubí not anotsí shine shuutson kaashewor t'ooliyí jot'o ímetuno Han b'wotere tempaworíyon kaaríyono t'ewashíyono faletwe.

Fííní weera

- Danírwots k'aat'ots síísats kíshr k'eezl k'aat'otse bodants jok t'oolo shwuts aanar duubon s'íilr duufets bot'oolítrooklo k'ala.
- Duubo t'ooliyí jot'onton bí'amo danírwots níbnd'e bo keewítwok'o k'ala.
- Gaarewon kayede'e ík goarewo b'duubor k'osh aarewo joko guurír t'oola t'ooliyí jot'o bot'íwtsítwok'o kup'íya
- K'oshotsu t'ooliyí jot'ontojn amet duubotsí duufets bofíínítwok'o k'ala.

2L Daní t'íint'íína

- Gebo deshde'e duubo k'ewfets gíwo faletwe. Gíwonu shek'ewo wekin k'osh gíwí naar woto falítwe. Danírwotsí gaarewon kaír íkíkon gaarewotsí kíshír duubí jot'onton botooko maniyíde'e bo kaashetwok'o k'ala.
- Bokaashoro bokíhon gebo deshde'e k'osh k'osh kaatomaand anaanar bo-kaashetwok'o k'ala. Han kíhon gebodeshde'e shínamaand, shuutso maand. K'ano maandalal góro maand tookono tohar íkats gíwshfets woto falítwe. Gíwonton íkats amet duubo k'aníyo geyítwe. Awudl peredíyosh b'sheengísh danírwotsí bonaar naaron garewon kayíya

3L Daní t'íin t'íína

Ík duubo duubewor kísh't'op'o daneka. Hanu duubo k'ees'ítwe. No atsoshosheeng gíwo wotítwe. **Hansha**

- Danírwots duuboboduubor
- K'ornets duuots bok'ebor
- Guur nemí kaashotsí bokaashor
- Iko b's'eer k'oshots woshr bokaashor kísho bot'op'ítwok'o k'ala.

4L Daní t'íin t'íína

Duubon gíwfets kísho t'op'efets datso tufon toga

Hanatse íkats oshetwo kíshonat tufí gíwa. B'wotefe k'osh k'osh duubotsí boduubor Duubo tohar aankade'e boduuboronat k'ornde'e bok'ebor.

- Duubo tohar aankatde'e boduuboronat k'orde'e bok'ebor,
- Ash naar naarí kaashotsí bokaashór.
- Botufona kísho íkats shde'e kíshon t'ok'efets tufon datso k'affets bokaashetwok'o k'alr kaashano k'aat'oníye ure kaasho boon geyítwe. Haníye k'osho kaashman bokaashor k'osh k'osh kaatomaand osho geyítwe.

Aríyosh : Danírwotsí gaare gaarewon kayíyír ík gaarewo bo shíno Gahar maand k'oshots boshíno muhurmaand aaníde kaasho geyítwe. Hank'on aaní

- Ik gaarewo shíno aawkesho maand k'oshots aaní aawkíndomaand aande'e kaasho geyítwe. Guur guurar awud gaarewots íkwaratse ík k'aaron ík naarí gó noon ryì-yer. Guur guurar awud gaarewots íkwaratse ík k'aaron ík naarí gówo uwo boon geyitwe. Kaashono bo'ee'íyor íkats woto geyítwe. Han k'on aaní bokaashetwok'o k'alo geyíka.

5L Daní t'íin t'íína Duubon Gelbet'e (jmnastík) fíína

Kotron ímeyíru jmnastíkí gíwots shíno danírwotssh t'awashde'e taawo taawefe shengsh boterwerítwok'o k'alo geyítwe.

Imets gíwotsí k'osh k'osh shapotsna a serero fiínefets bogíwítk b'wottsetse gíwonton dm falít daubotsí etoní .

- Bamb gíp'tn
- Duub duubon
- Teíyon k'ornets duubotsn aretsotsn shír shíron boterwere okon peedíyon ímets gíwotsí k'aat'otse daníru jamots tohar íkats shine shuutson fiíníyír erweríya.

Gíwman kaaron fíín falít danírwotsí danírwots shílnats kíshr gaarewon woter íkats ayde'e bokíitsítwok'o k'alr gíwmantsí jamo kaaron boterwerítwok'o bokupítwok'o k'alítwe.

1. Sha'onat duubon fíínetk gíwotsí

- Danírwots taal taw dtsts garewosh kayír bo'eed'ok'on matsr síísats íkmaand k'uushat matsde'e eed'íya.
- Gíwo tuzewor t'awashí taawotsí taawa 1,2,3,4 1. Etetsok'n shaawar bogít kísho dashe damban 'awash t'op'etuno. 4 s'egewor bokísho bowaazí kaawon damban kaatsde'e kíshít'ero shíno maand kíítsínnoí maníye okon t'awashde'e 5,6,7,8 s'eegeor kísho dashan dshítuno.
- Han naarhan anaaní fíínar bosh k'ut'dek' ímets síisas owr taawo s'eefets gíw giíno ametwe
- Il 8 taawon eed'ítso han ík kaawon b'woteftse gaarewon gayede'e síísotse jam kaaton tur íkín fíífe s'íísí aalots wo falítuno.

Bridging exercise

Free movement – ats gíwsha
National anthem – datsi bandirosh duubef duuba
Aerobic – dubi k'ac'í k'aaronton atsígíw fíína

1. Moving your body as you want is _____ [free movement]
2. Sara is exercising and moving in time with the music. She is doing _____ aerobic exercise to keep her heart strong. [aerobic]
3. Before the football match, every citizen of the country sang the _____ about their flag [national anthem]

Daní k'aat' keeza

I.“Ara” wekín “ koota” erer

1. jok t'oolo jam aaw fíínef ats kup'íyonats jeenosh k'alef gíwa.
2. K'aaro kotr wottsona ash waazo shish b'falít mekaníkawí mogedíya.
3. Benshangul gumzí guuro gashar aawkíndo katona ítopíyoydr b'datsel.
4. As gup'íyona jeen eenshít gíwotsítse sha'ona kaníwos'o / t'awashí woysø/ daatsetwe.
5. Htmetí k'aníyosh shuuwon fííno faletwe
6. Tsok tsok er kaasho duubí k'ac'on fííno k'awtso deshatse,
7. Kuuto k'osh k'osh tufí kayotsn togo faletwe.
8. Dats jíík'atse fa'a koní etets gíwo retímíyoníye keshka.
9. Bambo duubí k'ac'a err s'eegeratse
10. Gaalíyí t'ogo k'osh togotston wot'o faleratse

II. Haníye dashí “ A” shírots beyírwotí “ B” shírístsonton jagíwer

A

1. Gít tufí nalk'a
2. urí tufí nalk'a
3. Bolí
4. Ats mang kotí
5. Kísha.

B

A. b'gaare woterawo b'daatstsok'on	
B. tufí k'ílutsatse tut índfufats b'boífetso	
C. tufí k'ílutsatse tut k'ent' tufí jaabats	
b'borfetso	
C. fíín fíínosh jínetwe Angadets joora	
D.30 s'm mye dasherawoni	

III. haníye dashí aatotssh manít aaníyo faac'or

1. Ar sererí ffínonton jagerawots
 - A. Jafr kíshona k'elemí fuuta
 - B. Mozaykíya
 - C. Aant B
2. Jot'í duubí k'ac' wottsots
 - A. Bamba
 - B. Rtmístíkíya
 - C. asínk'owa
 - D. jamoní
3. Htmetí ffíní naaro amtsonoya bkay?
 - A. 2
 - B. 1
 - C. 6
 - D. 10
4. Hanotsítse íko aze gíwa
 - A. Shap'a
 - B. Shaawa
 - C. Kaawa
 - D. Tufi kuuat kaasha
5. Duubon tsor stoker gíwo ffínewor
 - A. Aookí kup'o dabítwe
 - B. Atsí kup'o danbítwe
 - C. Anat b
 - D. jamoní
6. Gísheyí kaashí hgíyoná dambíya
 - A. Detsfe
 - B. Deshatse
 - C. Geyíratse
 - D. Anat B
7. Goolí t'oolo eego shaatíwa?
 - A. Shaawo
 - B. Gelbet'ewo
 - C. Wos'o t'oolo
8. Atsí mang koto fale
 - A. Shíka
 - B. Shutsa
 - C. T'ímba
 - D. jamoní
9. Shuwí htmetí ffínosh geyít kac'otsítse íko
 - A. Shíka
 - B. Shutsa
 - C. T'ímba
 - D. jamoní
10. Jokít'oolo ' eeg guuro / sha'o/ kup'o kotetwa?
 - A. Katsí
 - B. Iírí
 - C. Tookí
 - D. Bnat C

Iv dashe bewokí baasho s'eentswer

1. Kíshon ffínef ffínotsítse íko.....
2. Kuut hap'ona kaawo..... wotts atsí íwa
3. Atsí mang kotí gíwo ffíno fale..... Nat eed'ona

4. Gíisheyí kashí hgíyotse íko gííshts b'wotor koshó..... wota.
5. Isportí gíotsítse íko sísi.....

Daaí k'aat' keezí aatots aaníyotsí

I. Ara wekín “ kota “ erer

1. Ara	6. Koota
2. Ara	7. Ara
3. Ara	8. Koota
4. Ara	9. Koota'koota
5. Koota	

II. Dasí aatots maanít / wotít/ aaníyo ímer / faac'or/

1. A	1. A
2. B	2. B
3. A	3. C
4. B	4. A
5. C'	5. A

III dash “ A” shírots beyírwotsí’ B’ shírotstsotston jagíwer

1. B
2. C
3. A
4. D
5. C'

Iv. dashí bewokí baashotsí s'eentswer

1. shap'a
2. Azeka
3. Gíwona
4. Gíisheyírwoní
5. Tensíya.

Glossry

Ubata= ህብታት

K'orna= መቅያት / በኋና/

Lada=ለዳ

Tílo=ጥሎ

Níc'a=ተጋኝ

K'aaka=ቁርንጧፍ

Meela=ከሚን/ከስጋርግማ/

K'ída=በርዝ

Fat'a=መመሪያ

Hak'etse bak'etsa=ትደራፍ